

Návrh strategie rozvoje obce Žlutava

Kateřina Benířková

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Kateřina Beníšková
Osobní číslo: M22332
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Návrh strategie rozvoje obce Žlutava

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte literární rešerši na téma strategického rozvoje obcí.

II. Praktická část

- Provedte socio-ekonomickou analýzu obce Žlutava.
- Na základě zjištěných dat navrhnete strategii rozvoje obce Žlutava.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam doporučené literatury:

BRISTOW, Gillian a HEALY, Adrian. *Handbook on regional economic resilience*. Cheltenham, UK: Edward Elgar publishing, 2022. ISBN 9781785360855.
KRBOVÁ, Jana. *Moderní management ve veřejné správě: nové, inovativní a kreativní přístupy v managementu veřejné správy: výzvy a možnosti*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 9788075527448.
KRBOVÁ, Jana. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 9788075525871.
LOCHMANNOVÁ, Alena. *Veřejná správa: Základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media, 2017. ISBN 9788074022951.
PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 9788024752563.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Filip Kučera, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 10. února 2025
Termín odevzdání bakalářské práce: 23. května 2025

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....

podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na zhodnocení aktuálního stavu a rozvojových možností obce Žlutava ve Zlínském kraji. Cílem práce bylo na základě analytických dat, řízených rozhovorů a územních dokumentací identifikovat hlavní problémy a potřeby obce a navrhnout konkrétní rozvojové projekty s potenciálem realizace. Práce je rozdělena do několika částí – analytická část zahrnuje demografickou, ekonomickou, technickou a sociální infrastrukturu, dále životní prostředí a správu obce. Nedílnou součástí byla SWOT analýza a rozhovory s představiteli obce, spolků i podnikatelského sektoru. Na základě zjištěných dat byl vytvořen Katalog projektů, který obsahuje čtyři prioritní projekty, přičemž tyto projekty reflektují nejčastěji zmiňované potřeby ze strany místních aktérů a vycházejí z konkrétních výstupů analytické části.

Klíčová slova: Žlutava, Strategické plánování, řízené rozhovory, SWOT analýza, veřejná správa, rozvoj obce

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the evaluation of the current state and development possibilities of the municipality of Žlutava in the Zlín Region. The aim of the thesis was to identify the main problems and needs of the village and to propose specific development projects with the potential for implementation based on analytical data, guided interviews and territorial documentation. The work is divided into several parts - the analytical part includes demographic, economic, technical and social infrastructure, as well as the environment and the administration of the municipality. SWOT analysis and interviews with representatives of the municipality, associations and the business sector were an integral part. Based on the data, a Catalogue of Projects was created, which includes four priority projects, reflecting the most frequently mentioned needs by local actors and based on the specific outputs of the analytical part.

Keywords: Žlutava, Strategic planning, guided interviews, SWOT analysis, public administration, municipal development

Děkuji panu Ing. Filipu Kučerovi, Ph.D., mému vedoucímu bakalářské práce, za odborné vedení, podnětné připomínky a trpělivost při konzultacích. Mé poděkování patří rovněž Ing. Stanislavu Kolářovi, starostovi obce Žlutava, za ochotné poskytnutí cenných informací v rámci několika uskutečněných rozhovorů, a také dalším zástupcům obce Žlutava, kteří mi umožnili realizovat řízené rozhovory.

OBSAH

ÚVOD.....	13
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	14
I TEORETICKÁ ČÁST.....	15
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	16
1.1 STÁTNÍ SPRÁVA.....	17
1.2 SAMOSPRÁVA.....	17
1.2.1 Zájmová samospráva.....	18
1.2.2 Územní samospráva.....	18
1.3 OBEC.....	19
1.3.1 Členění obcí na základě velikostí.....	20
1.3.2 Vlastní samosprávná funkce a přenesená funkce.....	20
1.3.3 Přenesená působnost.....	21
1.3.4 Orgány obce a jejich činnost.....	21
1.4 HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.....	24
1.4.1 Majetek obce.....	25
1.4.2 Rozpočet obce.....	25
1.4.3 Rozpočtový proces.....	26
1.4.4 Příjmy územních rozpočtů.....	27
1.4.5 Výdaje územních rozpočtů.....	28
1.5 KONTROLA.....	28
2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	29
2.1 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ.....	30
2.2 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ.....	30
2.3 PROGRAM ROZVOJE OBCE.....	31
2.4 SWOT ANALÝZA.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	33
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE.....	34
3.1 CHARAKTERISTIKA OBCE.....	34
3.1.1 Poloha obce Žlutava.....	35
3.1.2 Historie obce.....	36
3.1.3 Spolupráce a vnější vztahy.....	36
3.2 DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ OBYVATELSTVA.....	37
3.2.1 Vývoj počtu obyvatel.....	38
3.2.2 Věková struktura obyvatelstva.....	41
3.2.3 Vzdělanostní struktura.....	44
3.3 EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATELSTVA.....	45
3.3.1 Nezaměstnanost.....	47

3.3.2	Struktura ekonomických subjektů	48
3.3.3	Nejvýznamnější podniky obce Žlutava	50
3.3.4	Malí podnikatelé	52
3.3.5	Spolková činnost	53
3.4	OBČANSKÁ VYBAVENOST	54
3.4.1	Bydlení	54
3.4.2	Školství	55
3.4.3	Zdravotnictví	57
3.4.4	Sociální péče	57
3.5	INFRASTRUKTURA KULTURY A CESTOVNÍHO RUCHU	58
3.5.1	Nejvýznamnější akce	58
3.5.2	Kulturně významná místa a památky	59
3.5.3	Cestovní ruch	60
3.6	INFRASTRUKTURA SPORTU A VOLNÉHO ČASU V OBCI	61
3.7	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	62
3.7.1	Elektrická energie	62
3.7.2	Vodovod	62
3.7.3	Kanalizace	62
3.7.4	Odpadové hospodářství	63
3.7.5	Telekomunikace	64
3.8	DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	65
3.9	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	68
3.10	SPRÁVA OBCE	70
3.10.1	Komunikace s občany	71
3.11	HOSPODAŘENÍ OBCE	71
3.11.1	Rozpočtové příjmy	71
3.11.2	Rozpočtové výdaje	73
3.11.3	Vývoj příjmů, výdajů a salda	75
4	VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	77
4.1	ŘÍZENÉ ROZHOVORY	77
4.2	SWOT ANALÝZA	85
5	NÁVRHOVÁ ČÁST	88
5.1	VIZE OBCE ŽLUTAVA	88
5.1.1	Strategický cíl č. 1: Zlepšení technické infrastruktury obce	88
5.1.2	Strategický cíl č. 2: Podpora rozvoje dostupného bydlení a územní připravenosti	90
5.1.3	Strategický cíl č. 3: Zvýšení dopravní bezpečnosti a zajištění dostupnosti veřejné dopravy	91
5.1.4	Strategický cíl 4: Posílení komunitního života, zázemí pro spolky a kulturně-společenské aktivity	93
5.1.5	Strategický cíl 5: Podpora udržitelného rozvoje a zkvalitnění odpadového hospodářství v obci Žlutava	94

5.2	KATALOG PROJEKTŮ	96
5.2.1	Projekt č. 1: Výstavba ČOV	97
5.2.2	Projekt č. 2: Výstavba komunitního centra	98
5.2.3	Projekt č. 3: Přístavba šaten v sokolovně Žlutava	99
5.2.4	Projekt č. 4: Rekonstrukce budovy obecního úřadu Žlutava	100
ZÁVĚR		102
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		103
SEZNAM OBRÁZKŮ		112
SEZNAM TABULEK		113
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		114
SEZNAM PŘÍLOH		116

ÚVOD

Strategické plánování je dnes nedílnou součástí efektivního řízení a rozvoje obcí a měst. V kontextu měnících se demografických, ekonomických i environmentálních podmínek nabývá na významu především pro menší obce, které často čelí specifickým výzvám, jako je stárnutí obyvatelstva, odliv mladých lidí, omezená občanská vybavenost nebo potřeba rozvoje infrastruktury. Právě kvalitně zpracovaná strategie rozvoje může pomoci obci nejen efektivně reagovat na aktuální potřeby, ale také plánovat budoucnost na základě jasně stanovených cílů a priorit.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na návrh strategie rozvoje obce Žlutava, která je mým domovem. V obci Žlutava žiji již několik let a mám k ní velmi blízký vztah. Dění v obci dlouhodobě sleduji a zajímám se o to, jakým směrem se její vývoj ubírá. Právě osobní zkušenosti a každodenní kontakt s prostředím, jehož jsem součástí, mě vedly k výběru tohoto tématu. Věřím, že návrh strategie, který v práci předkládám, může být přínosem pro další rozvoj Žlutavy a zohlednit potřeby jak současných obyvatel, tak i budoucích generací.

Cílem práce je na základě detailní socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a řízených rozhovorů vytvořit návrh strategického dokumentu, který bude reflektovat reálnou situaci obce a nabídne konkrétní směry jejího dalšího rozvoje. Návrhová část bude obsahovat formulaci vize, vymezení strategických cílů a navržená opatření, která mohou sloužit, jako podklad pro rozhodování vedení obce a další plánovací dokumenty.

Struktura práce je rozdělena do dvou hlavních částí – teoretické a praktické. Teoretická část se věnuje základním pojmům souvisejícím s veřejnou správou, územní samosprávou, strategickým plánováním a hospodařením obcí. Praktická část analyzuje současný stav obce Žlutava z demografického, ekonomického, sociálního hlediska, nebo také v oblasti infrastruktury, přičemž na tuto část poté navazuje návrhová část, v níž jsou zpracovány konkrétní návrhy rozvojových opatření. Výstupem práce je návrh strategie, který může sloužit jako podklad pro další rozvoj obce v souladu s principy udržitelnosti a potřebami místní komunity.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvořit návrh strategie rozvoje obce Žlutava, který bude vycházet z komplexního zhodnocení jejího současného stavu a sloužit jako podklad pro rozhodování obecní samosprávy i pro budoucí plánování rozvoje. Výstupem je dokument, který by mohl být využit při aktualizaci nebo tvorbě strategických dokumentů obce.

Dílčími cíli práce jsou provést socioekonomickou analýzu obce, zhodnotit její finanční hospodaření, demografický vývoj, úroveň občanské vybavenosti a infrastruktury, a následně na základě těchto poznatků sestavit SWOT analýzu. Ta poslouží jako základ pro návrhovou část práce, kde bude formulována strategická vize obce, strategické cíle a konkrétní opatření. V rámci analýzy byla obec Žlutava porovnávána s vybranými obcemi podobné velikosti a také s průměrnými hodnotami za Zlínský kraj a celou Českou republiku.

Data byla získávána z veřejně dostupných sekundárních zdrojů, zejména z Českého statistického úřadu, portálu MONITOR Ministerstva financí, územního plánu obce a oficiálních webových stránek obce Žlutava. Dále byla využita kvalitativní data získaná prostřednictvím řízených rozhovorů s představiteli obce a vlastního pozorování.

Při zpracování práce byly využity metody literární rešerše, analýzy, srovnávání a kvalitativního výzkumu. Literární rešerše byla uplatněna v teoretické části, kde byly zpracovány odborné zdroje z oblasti veřejné správy, hospodaření obcí a strategického plánování. Analytická metoda byla použita při vyhodnocování socioekonomických dat, zatímco SWOT analýza shrnula poznatky do čtyř hlavních oblastí. Návrhová část vznikla syntézou zjištěných informací a obsahuje konkrétní doporučení a návrhy projektových záměrů.

Práce je rozdělena do teoretické a praktické části. Teoretická část se věnuje vymezení základních pojmů a kontextu strategického plánování. Praktická část zahrnuje socioekonomickou analýzu obce, SWOT analýzu a návrh strategie rozvoje obce Žlutava.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa je poměrně těžce definovatelný pojem, a to nejen z teoretického hlediska, ale i na základě toho, že není výslovně definována v českém právním řádu. Přesto je veřejná správa velmi důležitým a základním pojmem v oblasti správního práva. Existuje však několik různých pohledů na její vymezení a chápání.

Dle Lochmannové (2017) lze veřejnou správu chápat jako souhrn správních činností a institucí, které vykonávají veřejnou politiku zásadně ve veřejném zájmu, přičemž mohou působit na ústřední, místní i regionální úrovni.

Horzinková a Novotný (2013) veřejnou správu definuje jako správu veřejných záležitostí, které vykonávají subjekty veřejné správy prostřednictvím jejich orgánů. Zároveň poukazuje na to, že moderní veřejná správa je vnímána především jako služba občanům, neboť je správa veřejných záležitostí v současné době realizována za aktivní účasti občanů a v jejich prospěch.

I Starling (2011) poukazuje na to, jak moc je zásadní ve veřejné správě funkce ochrany a prosazování veřejného zájmu, což ji právě odlišuje od správy soukromé, která je primárně zaměřena na dosažení zisku.

Ve správním právu lze veřejnou správu chápat také jako negativní pojem. Kopecký (2019, s. 6) říká, že „v negativním pojetí je veřejná správa výkonem státní moci (veřejné moci), který není zákonodárstvím, soudnictvím, ani vládnutím“. Hendrych a kol (2016) to přičítá tomu, že v minulosti docházelo k nepřesvědčivým snahám o její pozitivní vymezení. Hendrych dále uvádí, že negativní pojetí vychází z tzv. subtraktivního vymezení, tedy „odečítání“ jiných složek veřejné moci. Veřejná správa je pak definována jako souhrn činností, „které nelze kvalifikovat jako zákonodárství nebo soudnictví“. (Hendrych, 2016, s. 3)

Jak již bylo částečně zmíněno, opakem veřejné správy je správa soukromá. Tato správa je vykonávána subjekty v jejich vlastním soukromém zájmu, přičemž hlavním účelem je dosažení vlastních cílů. Správu těchto subjektů vykonává např. top management (prokuristé, předsedové, správní rada, a další). (Káňa a Kalousková, 2019)

Avšak Hendrych a kol. (2016, s. 2) říká, že „rozdíly mezi veřejnou a soukromou správou nejsou a nemohou být absolutní“.

Veřejnou správu lze obecně rozčlenit na tři sféry, a to: státní správu, územní samosprávu a zájmovou samosprávu.

1.1 Státní správa

Státní správa tvoří nezastupitelnou součást veřejné správy a jak již z názvu napovídá, jedná se o část veřejné správy, kterou vykonává stát, přičemž jedním z jejích charakteristických znaků jsou vztahy nadřízenosti a podřízenosti mezi jednotlivými správními orgány.

Je třeba zdůraznit, že státní správa vykonává činnost v rámci mocensko-ochranné funkce, přičemž se „uskutečňuje na základě a v mezích zákonů, ale pro výkon státní správy jsou závazné i tzv. interní předpisy“. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 17)

Káňa a Kalousková (2019) uvádějí, že pravomoci státní správy mají zákonodárnou, nařizovací, výkonnou a kontrolní povahu. Stát tedy v tomto ohledu nejen provádí zákony, ale zároveň dohlíží na jejich dodržování, a to např. prostřednictvím státního dozoru či inspekce.

Dle Lochmannové (2017), je výkon státní správy realizován prostřednictvím soustavy institucí, které se dělí na ústřední orgány, regionální a krajské instituce a místní instituce. Dále se člení státní správa v rámci České republiky na územní státní správu a vnitřní státní správu, přičemž územní státní správa je vykonávána centrálně a působí na celém území státu, a to prostřednictvím státních institucí. Patří sem oblastní a regionální správa, která je realizována státním úřadem (např. Česká inspekce životního prostředí), krajská státní správa vykonávána prostřednictvím krajských institucí (např. Krajské správy ředitelství Policie ČR), dále správu okresní, která i po zrušení okresních úřadů v roce 2003 zachovala funkční působnost v rámci jiných institucí, a nakonec správu místní, vykonávanou na úrovni obcí (např. úřady práce).

1.2 Samospráva

Dle Svobody (2017) se jedná o formu veřejné správy jejíž podstata spočívá v tom, že určitá územně či jinak vymezená skupina lidí spravuje své vlastní záležitosti v souladu se zákony a rozhoduje o nich přímo nebo prostřednictvím volených zástupců.

Lochmannová (2017, s. 30) konstatuje, že je sice samospráva „relativně samostatná a nezávislá na státu,“ avšak nelze hovořit o absolutní samostatnosti vzhledem k tomu, že stát

určuje podmínky pro fungování samosprávy. Nezasahuje však do samotných rozhodnutí orgánů samosprávy.

Dále Lochmannová (2017, s. 30) uvádí, že „samospráva má moc normotvornou, může tedy vytvářet vlastní právní normy (obecní vyhlášky, vnitřní předpisy), a moc výkonnou, má tedy právo tvořit, organizovat a řídit činnost samosprávních institucí a jejich orgánů“.

Káňa a Kalousková (2019) rozlišují dva základní typy samosprávy, a to zájmovou a územní. Také doplňují, že zájmová samospráva sdružuje občany na základě společných profesních nebo zájmových cílů, zatímco územní samospráva je orientována na územní samosprávné celky (tzn. obce a kraje).

Tabulka 1 Dělení samosprávy

Samospráva		
Územní samospráva	Zájmová samospráva	
Územní samospráva krajů a Územní samospráva Hlavního města Prahy	Samospráva profesních sdružení	Samospráva zájmových sdružení

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Káni a Kalouskové, 2019, s.48)

1.2.1 Zájmová samospráva

Zatímco Svoboda (2017) upozorňuje, že zájmová samospráva bývá v mnoha případech označovaná jako „ostatní“ nebo „neúzemní“ samospráva, Lochmannová (2017) dodává, že bývá někdy chápána i jako profesní samospráva. Přesto je však mezi těmito pojmy možné nalézt rozdíly – profesní samospráva je typicky spojena s povinným členstvím (např. v komorách), zatímco zájmová samospráva funguje na základě dobrovolnosti a sdružuje občany se společnými zájmy, zálibami nebo profesní příslušností, jak je tomu u spolků, svazů či dobrovolných organizací.

1.2.2 Územní samospráva

Územní samospráva je zakotvena v hlavě VII Ústavy České republiky. Konkrétně čl. 99 Ústavy uvádí, že „Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky“. (Česko, 1993)

Územní samospráva je vykonávána veřejnoprávními korporacemi, které mají vlastní odpovědnost a pravomoci při správě věcí veřejných. Jak shrnují Kadeřábková a Peková (2012): „Taková samospráva je pak vykonávána na vlastní odpovědnost, vlastním jménem a vlastními prostředky samosprávných korporací.“

Územní samosprávné celky, tedy obce a kraje, se vyznačují územní a geografickou soudržností a občanskou sounáležitostí. Jsou odpovědné za zabezpečování potřeb svých občanů a v rámci své působnosti mají pravomoc vytvářet vlastní právní normy (věstníky kraje či obecně závazné vyhlášky). Také mají k dispozici vlastní materiální a finanční prostředky, se kterými hospodaří a za které nesou odpovědnost. (Káňa a Kalousková, 2019)

1.3 Obec

Obec je definována zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), konkrétně v § 1, který uvádí: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.“ (Česko, 2000)

Obec představuje základní jednotku územní samosprávy, která vystupuje jako samostatná právnická osoba, přičemž prosazuje zájmy svých občanů a zároveň naplňuje funkci veřejného zájmu. (Káňa a Kalousková, 2019)

Dle Kopeckého (2019) obec není jen správní jednotkou s vymezenou územní působností, ale také aktivním společenstvím občanů, které si samo spravuje své záležitosti. Jak již bylo zmíněno, jejím charakteristickým rysem je samospráva, která se uskutečňuje prostřednictvím volených orgánů a umožňuje rozhodovat o otázkách, které se bezprostředně dotýkají života v určité obci. Obec tedy vystupuje nejen jako správní subjekt, ale zároveň jako výraz místní autonomie, která je zakotvena v demokratických principech správy věcí veřejných.

Lochmannová (2017) přistupuje k pojmu obec systematicky a vymezuje jej prostřednictvím čtyř základních složek, kterými jsou:

- Územní základ: obec má své vlastní území, které je tvořeno jedním nebo více katastrálními celky
- Personální základ: tvoří jej obyvatelstvo obce s trvalým bydlištěm v obci, popř. držiteli čestného občanství

- Ekonomický základ: zahrnuje vlastnictví obecního majetku a sestavování rozpočtu, podle kterého následně obec hospodář
- Právní základ: vyjadřuje, že obce mají postavení veřejnoprávních korporací a jsou právníckými osobami s vlastní právní subjektivitou. V tomto postavení mají oprávnění vydávat právní předpisy. V rámci výkonu přenesené působnosti se jedná o nařízení, zatímco v přenesené působnosti jsou to obecně závazné vyhlášky.

V České republice existuje více než 6200 obcí, přičemž každá má vymezené své katastrální území, na kterém se rozkládá. Pro vznik nové obce zákon vyžaduje minimální počet 1000 obyvatel v obci. Oddělení části obce za účelem vytvoření nové je možné pouze na základě výsledků místního referenda. Výjimku v rámci územního členění představují vojenské újezdy, které nepodléhají obecní samosprávě a řídí se zvláštními předpisy Ministerstva obrany ČR. (Káňa a Kalousková, 2019)

1.3.1 Členění obcí na základě velikostí

Z hlediska počtu obyvatel lze obec členit do několika základních kategorií. Nejmenší sídelní jednotkou je vesnice, která má malý počet obyvatel, a ti bývají zpravidla zaměstnáni v oblasti zemědělství. Dále se sem řadí městys, přičemž jeho status je v současnosti výlučný, protože pokud obec nezískala tento titul již v minulosti a neudržela si jej, nyní jej již získat nemůže. (Lochmannová, 2017)

Mezi další členění patří město, které by mělo být tvořeno alespoň 3000 občany. Města obvykle disponují více katastrálními územími a mezi základní znaky také patří dostupnost služeb v oblasti dopravy, kultury, školství, a dalších sfér. Na území měst také zajišťují výkon správy městské úřady. (Káňa a Kalousková, 2019)

Dále lze rozlišit statutární města, které se mohou členit na městské části či obvody s vlastními orgány. Samostatné postavení zaujímá hlavní město Praha, které se neřídí zákonem o obcích ani krajích, nýbrž zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. (Kopecký, 2019)

1.3.2 Vlastní samosprávná funkce a přenesená funkce

Samostatná působnost

Funkci vlastní samosprávy neboli samostatné působnosti definuje v hlavě II, konkrétně v § 35 odst. 1 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) jako: „Do samostatné

působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“ (Česko, 2000)

Kopecký (2019) to shrnuje tak, že se samostatná působnost územně samosprávných celků vztahuje k těm veřejným záležitostem, které jsou řešeny samostatně, tj. na základě práva obce či kraje jako subjektu veřejné správy a právnické osoby jednat vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

Peková (2011) zmiňuje, že o věcech obce, které spadají do samostatné působnosti rozhoduje volené zastupitelstvo, přičemž tato rozhodnutí jsou poté zajišťována výkonnými orgány.

Obec v rámci samostatné působnosti také zajišťuje organizaci veřejného života na místní úrovni – např. zřizuje a provozuje předškolní a školská zařízení, zabezpečuje kulturní či sportovní vyžití, ale i ochranu zdraví nebo požární ochranu prostřednictvím jednotky dobrovolných hasičů, a další. (Provazníková, 2015)

1.3.3 Přenesená působnost

Zatímco v samostatné působnosti obec jedná na základě vlastního uvážení a zájmů obyvatel, přenesená působnost je vykonávána v mezích zákona a obec zde funguje jako vykonavatel státní správy (např. při vydávání nařízení či rozhodování o místních komunikacích). (Provazníková, 2015)

Peková (2011, s. 346–347) popisuje přenesenou působnost jako „výkon státní správy, kterou vykonávají výkonné orgány obce a jsou této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy a v některých oblastech od roku 2001 krajskými úřady“. Dále zmiňuje, že „přenesenou působnost vykonává obec ve správním obvodu obce“. Spadá sem především různá evidence obyvatel, jako např. matriky, vydávání stavebního povolení, vydávání živnostenského oprávnění, vydávání občanských průkazů či cestovních pasů, a jiné.

1.3.4 Orgány obce a jejich činnost

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce představuje volený kolektivní orgán, přičemž počet jeho členů je stanoven zákonem a závisí na počtu obyvatel a velikosti obce. Právní úprava zohledňuje

i situace, kdy zastupitelstvo není schopné svou činnost vykonávat – v tomto případě lze jmenovat správce obce. (Peková, 2011)

Zastupitelstvo má rozsáhlé kompetence ve věcech samosprávy, přičemž jeho rozhodnutí je rozhodujícím a právně závazným. Aby bylo rozhodnutí přijato, musí pro něj hlasovat nadpoloviční většina členů. Schůze zastupitelstva jsou zpravidla ze zákona přístupné veřejnosti. (Peková, 2011)

Mezi jeho pravomoci patří například schvalování rozpočtu, vydávání obecně závazných vyhlášek nebo vyhlašování místních referend. Zastupitelstvo má také velmi zásadní roli v tom, že volí ze svých členů starostu a místostarostu obce. (Kopecký, 2019)

Dále Kopecký (2019) zdůrazňuje, že zastupitelstvo, až na určité zákonné výjimky, nerozhoduje ve věcech v přenesené působnosti.

Rada obce

Rada obce představuje výkonný orgán, jehož činnost se dělí v rámci samostatné působnosti, kdy podléhá zastupitelstvu obce a přenesené působnosti obce, kdy rozhoduje v mezích zákona. Oproti zastupitelstvu jsou jednání rady obce neveřejná. Pro schválení rozhodnutí rady musí hlasovat nadpoloviční většina členů rady. V případě, že má rada méně než 15 členů zastupitelstva se rada obce nezřizuje. V radě obce zastává vedoucí postavení starosta a jeho zástupci (tj. místostarostové). (Peková, 2011)

Dle Hendrych a kol. (2016) je rada odpovědná zastupitelstvu v rámci samostatné působnosti obce. Rada obce se angažuje v přípravě návrhů projednávaných zastupitelstvem a zajišťuje realizaci přijatých rozhodnutí ze strany zastupitelstva. Mezi konkrétní pravomoci, které rada má patří například odpovídá za to, zdali obec hospodaří dle schváleného rozpočtu.

Starosta obce

Dalším orgánem obce je starosta, který plní zejména funkci zastupování obce navenek a je považován za její statutární orgán. Není-li v obci zřízena funkce tajemníka, musí činnosti v rámci této funkce plnit právě starosta obce. (Peková, 2011)

Dle § 104 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) v případě nepřítomnosti starosty nebo pokud z jakéhokoliv důvodu nevykonává svou funkci, přechází jeho zastupování na místostarostu, který je určen zastupitelstvem obce. Zastupitelé mohou zároveň rozhodnout o zvolení více místostarostů a vymezit jim konkrétní kompetence dle aktuálních potřeb obce.

Starosta obce nese odpovědnost za svou činnost vůči zastupitelstvu obce. Přestože je ve vztahu k členům zastupitelstva považován za rovnocenného člena, má také specifické pravomoci, které vykonává samostatně. (Hendrych a kol., 2016)

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou či více místostarosty, popř. tajemníkem, pokud je tato funkce v obci zřízena, a dále zaměstnanci, kteří jsou do úřadu organizačně zařazeni. Nejvyšší postavení v rámci obecního úřadu zaujímá starosta. Rada obce může rozhodnout o podrobnějším členění obecního úřadu na jednotlivé odbory či oddělení. (Hendrych a kol., 2016)

Káňa a Kalousková (2019) dále uvádějí, že obecní úřad tvoří tzv. odbory, které zajišťují různé správní a provozní činnosti spojené s fungováním obce. Mezi nejčastější patří například odbor financí, odbor organizační, odbor zaměřený na místní podnikání a ekonomický rozvoj a další. Konkrétní počet těchto odborů není přesně stanoven, především závisí na způsobu řízení její samosprávy. Pro zajištění administrativního chodu úřadu může být jmenován tajemník, který vede vnitřní aparát a plní roli statutárního zaměstnavatele. Tajemník obecního úřadu je zaměstnán v pracovním a plní funkci ředitele ve vztahu k úřadu, přičemž je odpovědný starostovi.

Poradní a kontrolní orgány obce

Výbory vykonávají činnosti, které jsou jim svěřeny zastupitelstvem, jemuž jsou také odpovědné. Každý výbor se skládá vždy z lichého počtu členů, přičemž nejmenší možný počet jsou zpravidla tři členové. Výbory zasedají podle jejich potřeby, a jejich usnesení jsou vždy zaznamenána písemnou formou a podepsána předsedou daného výboru. Aby bylo usnesení platné, musí s ním souhlasit nadpoloviční většina členů výboru. (Horzinková a Novotný, 2013)

Finanční výbor

Finanční výbor kontroluje obce v tom, jak hospodaří s jejím majetkem, jak hospodaří s finančními prostředky, popř. plní další funkce, které jsou mu zadány zastupitelstvem. (Peková, 2011)

Kontrolní výbor

Kontrolní výbor dohlíží především na realizaci rozhodnutí zastupitelstva a rady obce. Mimo to také dohlíží na dodržování právních předpisů dalšími výbory a obecním úřadem v rámci

samostatné působnosti. Má nejméně tři členy a platí, že členem nemůže být starosta, místostarosta, tajemník či lidé, kteří se zabývají rozpočtem obce či účetnictvím v této oblasti. Výsledky učiněné kontrolním výborem se zaznamenávají do písemné podoby, která obsahuje informace o kontrolovaných oblastech, zjištěných nedostatcích a návrzích opatření k jejich nápravě. Tento zápis dále podepisují jak kontrolující, tak i zaměstnanci kontrolovaných oblastí, a následně je předložen zastupitelstvu. (Horzinková a Novotný, 2013)

Výbor pro národnostní menšiny

Peková (2011, s. 357) uvádí, že tento výbor je zřízen, „jestliže se v územním obvodu obce podle posledního sčítání lidu hlásí k jiné národnosti než české alespoň 10 % občanů“.

Osadní výbor

Osadní (místní) výbor může být zřízen v jednotlivých částech obce a tvoří jej minimálně tři občané s trvalým pobytem v dané části. Výbor slouží jako prostředník mezi obyvateli části obce a obecními orgány – předkládá návrhy a vyjadřuje se k rozpočtovým či rozvojovým otázkám a vyjadřovat se k podnětům, které jsou předkládány občany dané místní části obce. Předsedu výboru volí zastupitelstvo z řad vlastních členů. (Horzinková a Novotný, 2013)

Komise

Komise je tvořena orgány obce, které plní zejména výkonné nebo poradní funkce. Obec může zřizovat různé komise, přičemž jejich počet ani přesná struktura nejsou zákonem přesně vymezeny. Mezi nejběžnější komise patří například komise kultury, dopravy, školy, a další. Zřízené komise zpravidla působí po celou dobu volebního období. (Káňa a Kalousková, 2019)

1.4 Hospodaření územní samosprávy

Hospodaření obce tvoří základní součást její samostatné působnosti. Aby mohla obec efektivně plnit své funkce a poskytovat veřejné služby, musí mít nejen správní území a na tomto území i obyvatelstvo, ale také odpovídající ekonomickou základnu. Tu tvoří zejména její majetek, s nímž obec hospodář jakožto právnická osoba. Vzhledem k veřejnému charakteru tohoto majetku však platí, že při nakládání s ním musí obec dodržovat zákonem stanovené podmínky a omezení. (Horzinková a Novotný, 2013)

Což dále rozvádí § 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, který uvádí, že obec je povinna hospodařit se svým majetkem účelně a hospodárně a zároveň dbát na jeho ochranu

a rozvoj. V § 38 odst. 2 téhož zákona je dále zmíněno, že „majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím“. (Česko, 2000)

1.4.1 Majetek obce

Káňa a Kalousková (2019, s.54) zmiňují, že obec disponuje jak movitým, tak nemovitým majetkem, přičemž „má právo vstupovat do smluvních právních vztahů, může věci a majetek prodávat, pronajímat, vkládat majetek do organizací, s majetkem podnikat, majetkem ručit“. Obec je povinna majetek nejen řádně evidovat, ale také, jak již bylo zmíněno, chránit jej před poškozením, zničením nebo odcizením.

Majetek obce se dále dělí na aktiva a pasiva, přičemž aktiva představují dlouhodobý majetek (hmotný nemovitý, hmotný movitý, nehmotný a finanční) a krátkodobý majetek (zásoby, materiál, zboží, peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry, pohledávky). Pasiva se dělí na majetek pořízený z vlastních zdrojů (základní kapitál, kapitálové fondy, výsledek hospodaření) a majetek pořízený z cizích zdrojů (úvěry, závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, ze sociálního a zdravotního pojištění, daňové závazky a jiné).

1.4.2 Rozpočet obce

Dle § 4 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, se uvádí: „Rozpočet územního samosprávného celku a svazku obcí je finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku a svazku obcí.“ V odst. 2 téhož zákona se dále dodává, že rozpočtový rok je totéž jako rok kalendářní. (Česko, 2000)

Rozpočet lze také chápat jako bilanci, která usiluje o rovnováhu mezi příjmy a výdaji v daném rozpočtovém období. Výsledkem může být přebytek, schodek nebo vyrovnaný. (Provazníková, 2015)

Shoduje se na tom i Pospíšil (2013), který potvrzuje, že je rozpočet obce základním finančním nástrojem, kterým obec plánuje a řídí své finanční hospodaření v průběhu rozpočtového roku. A dále dodává a potvrzuje, že je obvykle rozpočet obce sestaven jako vyrovnaný, popř. přebytkový v případě, že obec předpokládá vyšší příjmy než výdaje, přičemž tyto příjmy plánuje využít v následujících obdobích. Schodkový rozpočet je možný pouze v situaci, kdy je zajištěno krytí schodku z financí z minulých let nebo jinými návratnými zdroji.

Rozpočet obce je často členěn na běžnou (provozní) a kapitálovou část, což umožňuje rozlišit výdaje související s každodenním provozem obce od investičních záměrů. Toto

oddělení také pomáhá lépe vyhodnotit, zda obec dokáže pokrýt své základní provozní potřeby bez nutnosti zadlužení. (Provazníková, 2015)

Pospíšil (2013) také zmiňuje, že rozpočet tvoří nejen příjmy a výdaje, ale také další finanční operace, kam spadá také například využívání finančních fondů.

1.4.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces v obcích probíhá každoročně a je úzce provázán s finančním plánováním obce. Sestavení návrhu rozpočtu probíhá na základě rozpočtových výhledů a metodiky dané Ministerstvem financí, přičemž se využívá jednotná rozpočtová skladba pro přehledné třídění příjmů a výdajů. Rozpočet obce musí být schválen zastupitelstvem, a to nejpozději před zahájením nového rozpočtového roku. V případě, že schválení rozpočtu nenastane včas, přechází obec na tzv. rozpočtové provizorium, které umožňuje čerpat finanční prostředky pouze v omezeném rozsahu. (Pospíšil, 2013)

Tento proces zahrnuje plánování, přípravu návrhu rozpočtu, jeho schvalování, hospodaření podle rozpočtu a následnou kontrolu. Také je třeba zmínit, že tento proces není omezen pouze na jedno rozpočtové období, ale probíhá cyklicky v několika navazujících letech.

Zpravidla se rozlišují čtyři základní fáze:

- Příprava rozpočtu – sestavení návrhu a rozpočtového výhledu
- Projednání a schválení – rozpočtový návrh projde schvalovacím procesem v rámci zastupitelstva
- Hospodaření – výdaje a příjmy se realizují dle schváleného plánu
- Následná kontrola – zpracování závěrečného účtu, přezkum hospodaření a případná rozpočtová opatření. (Sedmihradská, 2015)

„Návrh rozpočtu obce či kraje se zveřejní nejméně 15 dnů před dnem zahájení jeho projednání na zasedání zastupitelstva obce či kraje na svých internetových stránkách a na úřední desce.“ (Pospíšil a Žufan, 2019)

Na konci kalendářního roku je zpracováván závěrečný účet obce, který by měl obsahovat celkový pohled na hospodaření v předchozím roce, včetně srovnání s rozpočtem a informací o saldu provozního přebytku či schodku. Dále by měl zahrnovat vyhodnocení

příjmů a výdajů dle jednotlivých rozpočtových tříd a odpovědných útvarů. (Provazníková, 2015)

1.4.4 Příjmy územních rozpočtů

Dle Pekové (2011) lze klasifikovat příjmy územní samosprávy na běžné příjmy, které jsou určeny k financování každodenního provozu obce, a kapitálové příjmy, které slouží k financování dlouhodobých potřeb obce – mají tedy charakteristiku neopakujících se příjmů. Běžné příjmy se dále dělí na daňové a nedaňové, přičemž daňové příjmy Peková (2011 s. 239) charakterizuje jako „nenávratné příjmy (daně jako povinné platby, stanovené daňovými zákony, v ČR i správní poplatky“. Veškeré zbývající příjmy se pak řadí mezi nedaňové příjmy.

Provazníková (2015) dále specifikuje lokální (tj. regionální) daně jako takové, u kterých mají obce a kraje možnost samostatně rozhodovat o daňovém základu, výši sazby a také osvobození od daně. Další významnou skupinu představují tzv. svěřené daně, které jsou sice spravovány centrálně, ale jejich výnos je dle zákonného rozdělení přidělován konkrétním obcím a regionům. Významnou část příjmů tvoří rovněž daně sdílené, u nichž stát s územními samosprávami sdílí stejný daňový základ, přičemž obce zde nemají možnost ovlivnit strukturu ani výši daně.

Druhou základní kategorií jsou příjmy, které vznikají přerozdělením, a to zejména formou dotací nebo grantů poskytovaných z rozpočtové soustavy či jiných veřejných rozpočtů. Poslední skupinu tvoří tzv. návratné transfery, mezi které patří krátkodobé půjčky, a to buď z veřejných rozpočtů, nebo z bankovního sektoru. (Peková, 2011)

Kapitálové příjmy územních rozpočtů se zpravidla vážou k financování konkrétních investičních aktivit a nejsou běžnou součástí rozpočtu v každém roce. Přičemž „tyto příjmy jsou zpravidla účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, zejména na pořízení investic v lokálním a regionálním veřejném sektoru“. (Peková, s. 240, 2011)

Z hlediska rozpočtové přípravy se příjmy obcí dále dělí na plánované a neplánované. Plánované příjmy tvoří základ ročního rozpočtu a vycházejí z dlouhodobých odhadů a prognóz. Naproti tomu neplánované příjmy mohou zlepšit hospodaření, ale nelze se na ně při tvorbě rozpočtu spoléhat. (Peková, 2011)

1.4.5 Výdaje územních rozpočtů

Z ekonomického hlediska lze výdaje členit na běžné a kapitálové. Běžné výdaje se každoročně opakují a jejich prostřednictvím jsou hrazeny pravidelné potřeby místního a regionálního veřejného sektoru v příslušném rozpočtovém období. Tyto výdaje jsou součástí běžné části rozpočtu a bývají označovány také jako neinvestiční nebo provozní. Naopak kapitálové výdaje jsou určeny k financování dlouhodobých, zpravidla jednorázových investic, které přesahují rámec jednoho rozpočtového období. Jejich financování se pojí s pořízováním nového dlouhodobého majetku a často se využívají v souvislosti s rozvojovými projekty. (Peková, 2011)

Dle Pekové (2011) lze výdaje dělit z hlediska rozpočtového plánování na plánované a neplánované. Plánované výdaje jsou takové, jejichž výše i načasování lze poměrně přesně určit dopředu (např. náklady na provoz školních zařízení, sociálních služeb nebo místní správy apod.). U těchto výdajů bývá zvykem posuzovat jejich výši s ohledem na rozpočtová omezení a hledají se v nich možnosti úspor. Naopak neplánované výdaje mají často nahodilý charakter, tedy vznikají nečekaně. Typické mohou nastat v rámci živelných pohrom, škod na majetku nebo pokut. (Peková, 2011)

1.5 Kontrola

Kontrola plnění rozpočtu a zpracování závěrečného účtu patří mezi závěrečné fáze rozpočtového procesu. Obec zpracovává přehled skutečně čerpaných příjmů a výdajů a porovnává je s hodnotami schváleného rozpočtu. Součástí tohoto procesu bývá také zpráva o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok. (Provazníková, 2015)

Přezkoumání hospodaření se provádí na základě zákona č. 420/2004 Sb. O přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Přičemž zahrnuje mimo jiné posouzení plnění rozpočtu, využití finančních fondů, výnosy z podnikatelské činnosti obce a operace související s využitím cizích i sdružených prostředků. (Pospíšil a Žufan, 2019)

Vedle zákonného přezkumu hospodaření hraje v systému finanční kontroly obcí významnou roli také monitoring zadlužení a sledování tzv. monitorujících ukazatelů. (Sedmíhradská, 2015)

2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

Dle Krbové (2016) je strategické plánování proces, při kterém se formuluje určitý záměr nebo představa o tom, jakým směrem bude obec do budoucna směřovat, tedy čemu se bude věnovat, co chce rozvíjet a jakých cílů má dosáhnout. Vychází se přitom z vytvořené strategie, která popisuje nejen to, čeho chce daný subjekt dosáhnout, ale také jakými kroky se k těmto cílům přiblíží.

Důraz je kladen na potřebu překonat byrokratické a formálně orientované chápání plánování a místo toho podporovat strategické myšlení, které vychází z komunitního prostředí, zapojuje veřejnost a reflektuje hodnoty obce jako celku. (Pavlík a kol., 2020)

Z pohledu Krbové (2016) se toto strategické plánování může dělit do několika základních fází, které odpovídají na čtyři základní otázky: Kde se nacházíme? Kam se chceme dostat? Jak se tam dostaneme? A jak poznáme, že jsme daného cíle dosáhli? Tento postup zahrnuje nejprve analýzu současného stavu, na jejímž základě dochází k nastavení konkrétních cílů. Následuje definování prostředků a aktivit vedoucích k jejich naplnění a poté vymezení měřitelných ukazatelů (metrik), které umožňují zpětně hodnotit dosažení stanovených záměrů.

Dle Kadeřábkové a Pekové (2012, s. 122) patří k hlavním cílům při přípravě a zavádění reformy a modernizace veřejné správy taktéž „přechod z řízeného plánování na strategické řízení rozvoje na úrovni obcí i regionů, resp. krajů (tzv. strategický management)“. Tento přístup vychází ze zkušeností soukromého sektoru, přičemž je upraven tak, aby odpovídal specifickému prostředí institucí veřejné správy.

Jak doplňuje Krbová (2017), v posledních letech se veřejná správa čím dál více soustředí na zvyšování své výkonnosti, kvality a otevřenosti vůči veřejnosti. Do popředí zájmu se tak dostávají přístupy, které podporují spolupráci, participaci a postupné omezování centralistických tendencí.

Kadeřábková a Peková (2012), ještě dále uvádějí, že strategické plánování není možné bez vytvoření odpovědného týmu, přičemž tento tým je zpravidla tvořen zástupci, podnikateli, a dalších klíčovými institucemi a organizacemi působícími na řešeném území. Zároveň by se mělo jednat o osoby, které mají s územím dlouhodobější zkušenosti, rozumí jeho možnostem i problémům a dokáží je vnímat v širších souvislostech.

Bryson (2011) zdůrazňuje, že aby však strategický plán přinesl skutečný přínos pro organizaci nebo obec, je nezbytné, aby došlo k jeho efektivní implementaci prostřednictvím konkrétních kroků (např. projekty, rozpočty, akční plány a další nástroje). Právě jejich realizací se strategie stává „živou“ a začíná generovat hmatatelné výsledky pro komunitu i její partnery.

2.1 Územní plánování

Územní plánování je důležitou součástí strategického plánování, protože jak zmiňuje Káňa a Kalousková (2019), tento dokument formuje rámec pro rozvoj území a snaží se zajistit rovnováhu mezi ochranou životního prostředí, podporou hospodářského rozvoje, posilováním společenské soudržnosti, uchováním kulturního dědictví, veřejnými zájmy a ochranou zdraví obyvatel.

Dále Káňa a Kalousková (2019, s. 260) dodávají, že „územní plány rozhodují o územní urbanizaci, o osídlení a využití krajiny, přičemž ovlivňují dlouhodobý rozvoj obcí, krajů a velkých územních celků“.

Pavlík (2014, s. 29) definuje územní plán jako „druh územně plánovací dokumentace, která si klade za cíl racionalizaci prostorového a funkčního uspořádání území v krajině a jejího využití“. Také dodává, že územní plán by měl nalézt takové přístupy, které vytvoří podmínky pro další výstavbu a zároveň umožní trvale udržitelný rozvoj.

2.2 Strategické řízení

Pavlík (2014) uvádí, že efektivní strategické řízení města je postaveno na propojování vize, strategických cílů, programového prohlášení rady a strategického plánu rozvoje města. Následně se tyto prvky promítají do priorit města a konkrétní strategie. Ta poté určuje priority a cíle úřadu a dále se promítá do jednotlivých oblastí (občané, zaměstnanci, finance a procesy).

Pavlík (2014) dále konstatuje, že zásadním prvkem při uskutečňování vize a strategie města je rozpočet města a jeho průběžný vývoj.

Pomocí metod strategického řízení (rozvojové koncepce, územní plány a další), které jsou postavené na spolupráci veřejného, neziskového a soukromého sektoru, mohou obce a regiony jasně definovat své rozvojové cíle a prostředky, a to, jak jich dosáhnout. Tento

přístup zároveň přispívá k lepšímu uplatnění při čerpání externích finančních zdrojů (např. dotační programy). (Kadeřábková a Peková, 2012)

2.3 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce je hlavním nástrojem řízení rozvoje obce, který se zpracovává v rámci období 4–7 let. Na základě analýzy současné situace potřeb obyvatel, podnikatelů a dalších subjektů v obci formuluje představy o budoucnosti obce a stanovuje činnosti vedoucí k naplnění těchto představ. Dlouhodobý pohled na rozvoj obce je obsažen ve strategické vizi pro období 10–20 let. (Metodika tvorby PRO, 2014)

Krbová (2016, s. 32) potvrzuje, že jsou tyto dokumenty jedním z nástrojů řízení, přičemž dodává, že „v této podobě mají podobu více strukturovaného dokumentu, skládajícího se ze základních částí, kterými jsou socioekonomický kontext, zahrnující popis výchozí situace, SWOT analýzu a třírozměrnou strategickou část“.

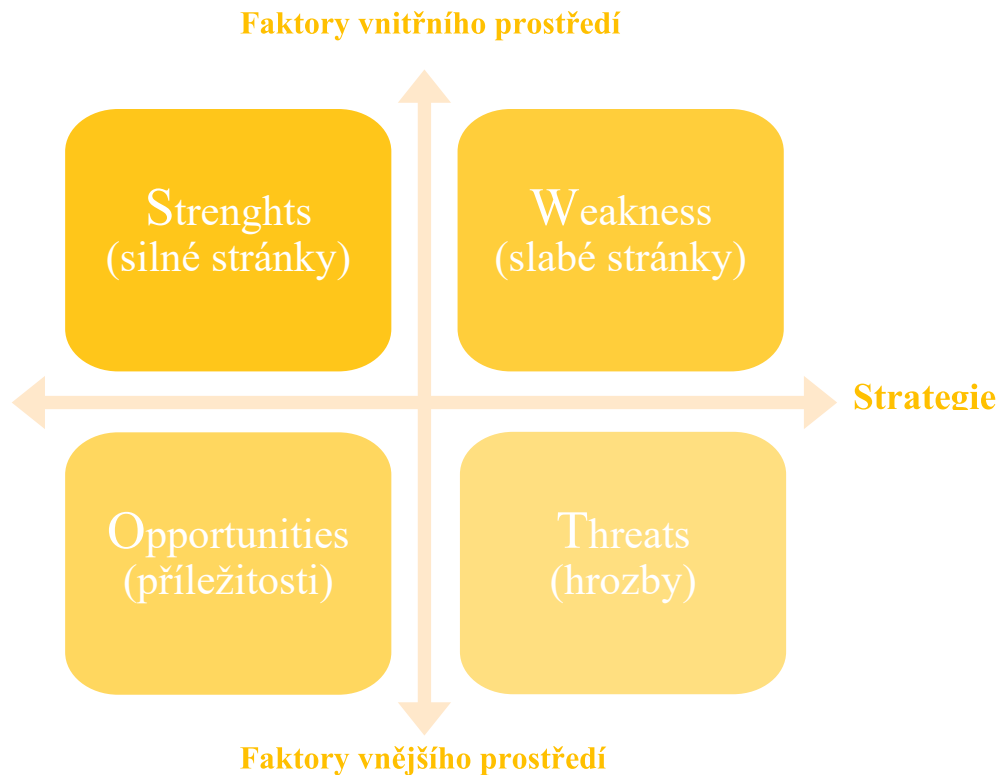
Program je strukturován do dvou hlavních částí, a to konkrétně analytické a návrhové. Analytická část se zaměřuje na komplexní charakteristiku obce, která zahrnuje několik tematických oblastí (území, obyvatelstvo, hospodářství, infrastrukturu, vybavenost, životní prostředí a správu obce). Následně jsou na základě této analýzy určena východiska pro návrhovou část, které zahrnují identifikaci silných a slabých stránek obce, faktory jejího rozvoje, zásadní problémy dané obce a rozvojová omezení. Návrhová část je založena na formulaci strategické vize, která vymezuje žádoucí budoucí stav obce v horizontu 10–20 let. K naplnění této vize jsou navržena konkrétní opatření a aktivity, které jsou dále tematicky nebo prostorově strukturovány. U jednotlivých aktivit je doporučeno stanovit jejich důležitost, časové termíny, odpovědnosti, náklady i zdroje financování. (Metodika tvorby PRO, 2014)

2.4 SWOT analýza

Dle Krbové (2016) je SWOT analýza postavena na kategorizaci faktorů do čtyř základních oblastí – silných a slabých stránek (v rámci vnitřního prostředí) a příležitostí a hrozeb (v rámci vnějšího prostředí). Cílem je hledat kombinace, které umožní využít silné stránky k eliminaci hrozeb nebo k využití příležitostí.

Bristow a Healy (2022) doplňuje, že hlavním cílem této analýzy je určit klíčové faktory, které mají dopad na to, jak se obci vede v různých směrech a vytvořit tím podklad pro její

strategické směřování. SWOT analýza pomáhá zmapovat aktuální stav, přispívá k nalezení možností pro rozvoj obce, ale zároveň upozorňuje na rizika, které mohou nastat.

Obrázek 1 SWOT analýza

(zdroj: vlastní zpracování dle Krbové, 2016, s. 57)

II PRAKTICKÁ ČÁST

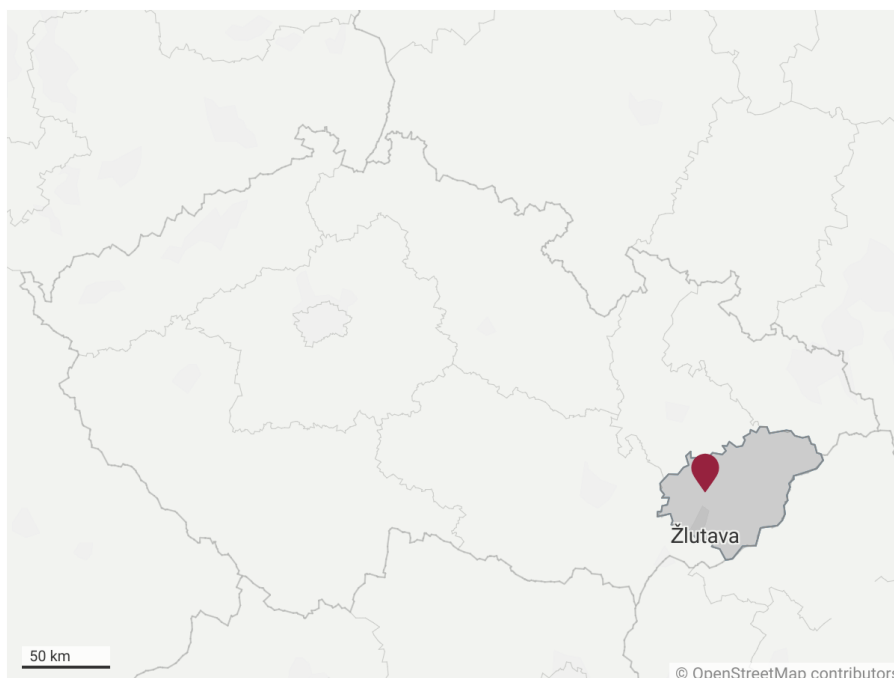
3 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA OBCE

Socioekonomická analýza poskytuje přehled o aktuálním stavu obce, který je klíčový k vytvoření strategického návrhu pro rozvoj obce – v tomto případě obce Žlutava. Zahrnuje zhodnocení demografického vývoje obyvatelstva, ekonomickou aktivitu obyvatelstva, občanskou vybavenost, infrastrukturu (technickou, dopravní a kulturní), životní prostředí a správu obce.

Pro zpracování analýzy byla obec Žlutava porovnávána s dalšími obcemi, které se nachází v její blízkosti, a které jsou obci podobné počtem obyvatel – Babice, Halenkovice, Pohořelice, Spytihněv a Tlumačov.

3.1 Charakteristika obce

Obec Žlutava se rozkládá na severozápadní straně Zlínského kraje, v podhůří Chřibů, které jsou nejzápadnějším výběžkem Karpat. Obec je tedy zároveň součástí zpracovaného Velkého územního celku Chřiby, který zasahuje do území čtyř okresů: Kroměříž, Uherské Hradiště, Hodonín a Zlín. Na základě administrativního členění obec spadá pod jednotku NUTS II Střední Morava, okres Zlín.

Mapa: Kateřina Beníšková • Vytvořeno nástrojem Datawrapper

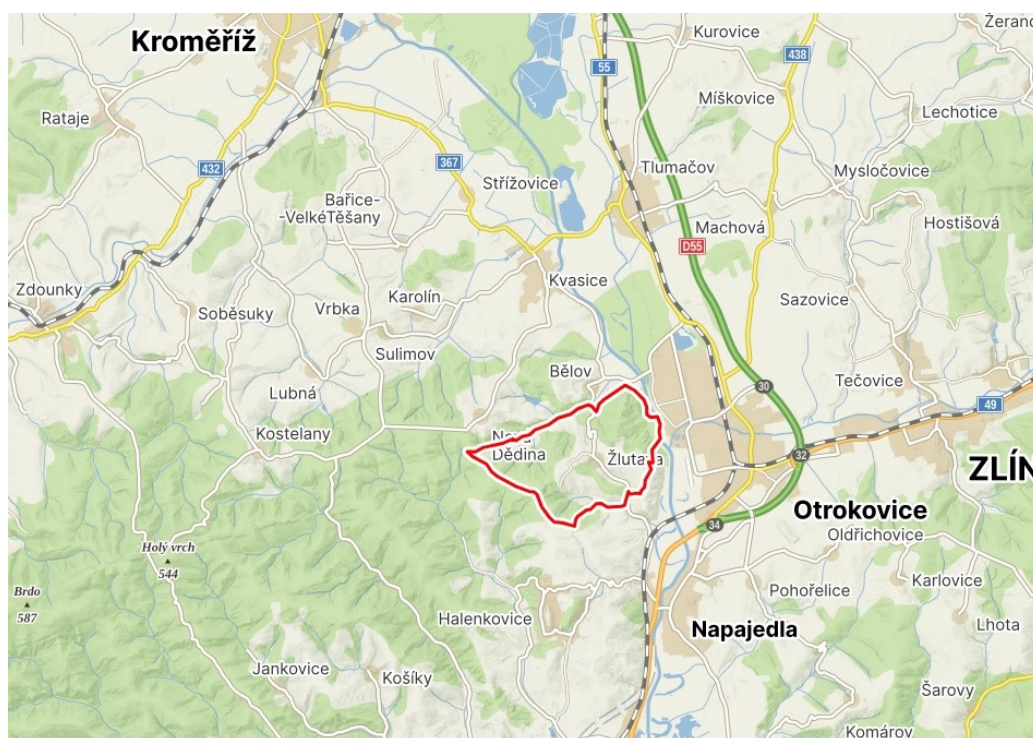
Obrázek 2 Poloha obce v rámci ČR

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Datawrapper, 2025)

Obec Žlutava je součástí správního obvodu obce s rozšířenou působností Otrokovice. V tomto obvodu se nachází celkem 10 obcí a měst, a včetně samotných Otrokovice, to jsou také Napajedla, Halenkovice, Oldřichovice, Pohořelice, Spythněv, Tlumačov, Bělov a Komárov.

3.1.1 Poloha obce Žlutava

Asi 14 km severovýchodně od obce Žlutava se nachází krajské město Zlín. Směrem na východ sousedí Žlutava s městem Otrokovice, které jsou pro obec důležitým dopravním uzlem, zejména díky napojení na dálnici D55. Na severu sousedí s obcí Bělov, na severozápadě s obcí Nová Dědina a na jihozápadě s obcí Halenkovice. Jihovýchodně přibližně 5 km od obce leží město Napajedla.

Obrázek 3 Poloha obce v rámci Zlínského kraje

(Zdroj: Mapy.cz)

Obec se nachází mezi vrcholy Soudná (348 m n. m.) a Dubník (310 m n. m.). Leží v nadmořské výšce 298 m a její katastrální území zaujímá rozlohu 740 ha (7,4 km²). Až 45 % rozlohy obce Žlutava je pokryto lesy. Obcí protéká Široký potok a bezejmenné přítoky řeky Moravy.

V obci se nachází sídelní jednotka neboli místní část nazývaná se Žlaby, která se v obci nachází na okraji přírodního parku Chříby.

3.1.2 Historie obce

Obec Žlutava byla založena majitelem napajedelského panství Janem Rotalem. Přesný letopočet jejího založení není znám, avšak na základě písemných pramenů od autorů, jako je například Václav Sova, se založení obce odhaduje mezi lety 1650 a 1680. Za první oficiální písemnou zmínku však lze považovat zápis v nejstarším katastru, tzn. Lánském rejstříku z roku 1671, který datuje vznik obce do roku 1667. Prvními osadníky tehdejší oblasti byly pravděpodobně odbojní Valaši. Za třicetileté války byla tato oblast silně poznamenána z důvodu mnoha valašských lidových povstání proti náboženskému útlaku Habsburků. Původní název obce „Žutov“ byl pravděpodobně odvozen od žlutých květů, které rostly na loukách. (Koutný, 1985).

3.1.3 Spolupráce a vnější vztahy

Mikroregion Chříby, který byl založen v roce 2002, tvoří 8 obcí (Bařice-Velké Těšany, Halenkovice, Kostelany, Lubná, Roštín, Vrbka, Kudlovice a Žlutava) a 2 podnikatelské subjekty (Pavel Mandřák, RUDOLF JELÍNEK a.s.). Tento spolek byl založen za účelem realizace strategického plánu trvale udržitelného rozvoje tohoto mikroregionu. Mikroregion Chříby je známý především první kamennou rozhlednou Brdo, na jehož stavbu byl mimo jiné využit pískovec z kamenolomu Žlutava. (Spolek pro podporu místních iniciativ Chříby, 2025)

Obec Žlutava je součástí Euroregionu Bílé–Bíle Karpaty, který byl založen v roce 2000, jejímž hlavním cílem je přeshraniční spolupráce se Slovenskou republikou v rámci regionálního rozvoje a územního plánování, dopravy a komunikace, ochrany životního prostředí, podpory cestovního ruchu, kultury, školství a mnoho dalšího. Sdružení má v současné době 13 členů. (Region Bílé Karpaty, 2025)

Sdružení měst a obcí východní Moravy, které bylo založeno v roce 1998, zahrnuje 79 měst a obcí, mezi které patří právě i obec Žlutava. Předmětem sdružení je zlepšování životního prostředí, zřízení regionálního koordinačního centra a také podpora rozvojové agentury východní Moravy, podpora rozvoje turistiky, cestovního ruchu a kultury regionu, podpora a garance programu vzdělávání samosprávných orgánů a další. (Sdružení měst a obcí východní Moravy, 2025)

V souvislosti s MAS je obec Žlutava součástí místní akční skupiny Severní Chříby a Pomoraví. Území severních Chřibů a Pomoraví je tvořeno 16 obcemi a 2 městy v oblasti Zlínského kraje. Hlavním cílem spolku je podpora trvale udržitelného rozvoje tohoto území,

zaměření na zlepšování kvality života v regionu, posílení ekonomického prostředí, budování podmínek pro spolupráci při rozvoji venkova a další. V rámci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje za období 2014–2020 bylo podpořeno až 76 projektů v celkové výši cca 109 mil. Kč. Strategie, která je realizována v období 2021–2027, má za cíl především to, že se místní akční skupina Severní Chřiby a Pomoraví stane územím, na kterém bude vynikat rozvinutá ekonomika, vysoká kvalita života a příznivé životní prostředí. (Místní akční skupina Severní Chřiby a Pomoraví, 2025)

Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu je dobrovolný svazek obcí, který byl založen v roce 2005, a to za účelem podpory turistického ruchu na vodním toku Baťův kanál prostřednictvím vodní dopravy. Sdružení se zabývá veškerou infrastrukturou, která je spojena s touto vodní dopravou za pomoci finanční podpory ze strany Evropského fondu pro regionální rozvoj, Ministerstva pro místní rozvoj a Zlínského kraje. Aktuálně se zde sdružuje 16 obcí, přičemž obec Žlutava je jednou z nich. (Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu, 2025)

V obci Žlutava je vymezený koridor pro vodní cestu a dle informací poskytnutých panem starostou obce, se aktuálně plánuje využití právě tohoto koridoru pro vodní dopravu.

Shrnutí

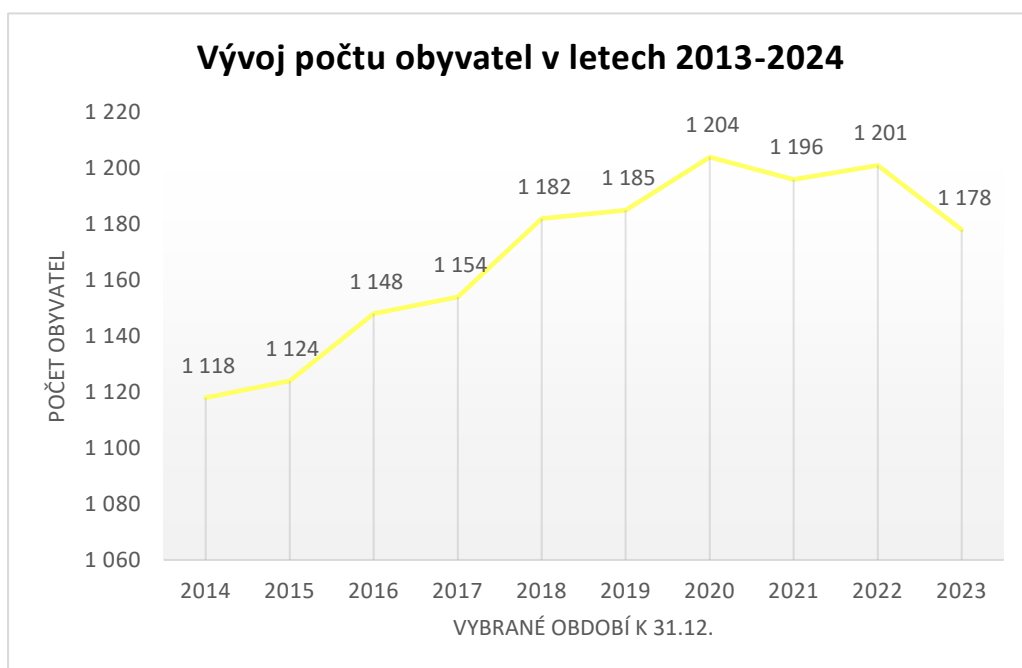
Obec Žlutava leží na severozápadě Zlínského kraje a spadá pod správní obvod Otrokovice. Vyznačuje se lesnatým územím a přírodními prvky Chřibů. V historickém vývoji sahajícím do 17. století se postupně profilovala jako venkovská obec s aktivní regionální vazbou. V současnosti je členem např. Mikroregionu Chřiby, Euroregionu Bílé-Biele Karpaty, Sdružení měst a obcí východní Moravy, MAS Severní Chřiby a Pomoraví a Sdružení pro rozvoj Baťova kanálu. Zapojení do těchto iniciativ svědčí o dlouhodobé snaze obce rozvíjet spolupráci, čerpat z dotačních programů a podporovat rozvoj infrastruktury i kvality života v území.

3.2 Demografický vývoj obyvatelstva

V následující kapitole byla rozebrána demografická stránka obyvatelstva, která se skládá z vývoje počtu obyvatelstva, rozdělení obyvatelstva dle pohlaví a pohybu obyvatelstva. Dále byla analyzována věková struktura, včetně průměrného věku a indexu stárí v obci. V neposlední řadě byla okomentována i vzdělanostní struktura obyvatelstva, která byla následně porovnána s průměrem ČR.

3.2.1 Vývoj počtu obyvatel

Jak lze vypořádat z grafického zpracování, dlouhodobý vývoj počtu obyvatel v obci Žlutava poukazuje na jeho populační růst, a to především v letech 2015–2020. V tomto období viditelně převládá trend rostoucí křivky. Nejvyšší nárůst lze pozorovat v roce 2020, kdy byl počet obyvatel 1 204. Zde se jednalo především o přistěhovalé obyvatelstvo. Oproti tomu v roce 2021 byl zaznamenán nepatrný pokles, který mohla mít na svědomí stále ještě pandemie Covid-19, která postihla i Českou republiku.

Obrázek 4 Vývoj počtu obyvatel obce Žlutava v letech 2013-2024

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

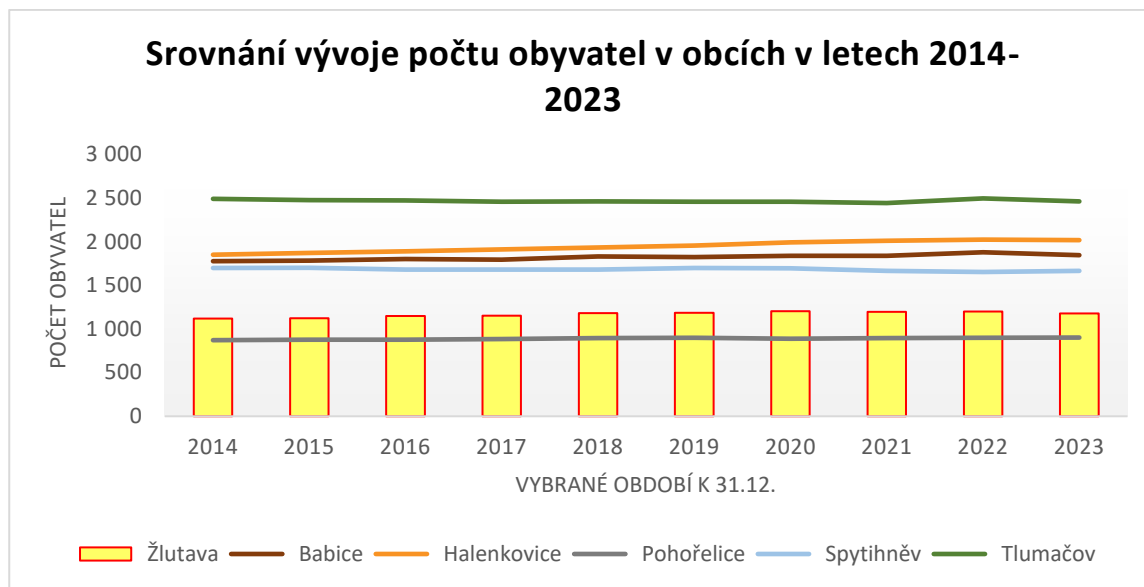
Na konci roku 2023 nastal v obci populační útlum. Žilo zde 1 178 obyvatel, což je o 23 obyvatel méně než v roce 2022. Jednalo se především o migraci a přirozený úbytek obyvatelstva. Odliv obyvatel mohl nastat z mnoha důvodů, např. stěhování se do větších měst za práci či vzděláním. V tomtéž roce bylo zaznamenáno pouze 5 narozených dětí, což je nejméně za celé sledované období. Nicméně je třeba podotknout, že z dlouhodobého hlediska byl demografický vývoj obce za celé sledované období spíše příznivý.

Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva obce Žlutava v letech 2014-2023

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celkový přírůstek/úbytek	-20	6	24	6	28	3	19	1	5	-23
Přirozený přírůstek/úbytek	-	-3	1	6	11	8	2	-5	8	-8
Živě narození	8	8	12	14	18	14	14	8	15	5
Zemřelí	8	11	11	8	7	6	12	13	7	13
Přírůstek/úbytek stěhováním	-20	9	23	-	17	-5	17	6	-3	-15
Přistěhovalí	8	23	42	27	34	19	32	30	22	15
Vystěhovalí	28	14	19	27	17	24	15	24	25	30

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Tabulka zachycuje pohyb obyvatelstva obce Žlutava ve vybraném období. Největší přirozený úbytek, jak již bylo zmíněno, byl zaznamenán v roce 2023, kdy došlo k vysokému počtu jak zemřelých (13 osob), tak i vystěhovalých (30 osob). V témže roce se však přistěhovalo 15 osob do obce – výsledek migrace byl tedy stále záporný, avšak snížil se na hodnotu -15. Nicméně v rámci přirozeného přírůstku/úbytku se obec nachází v poměrně nepříznivé situaci, protože počet narozených dětí se dlouhodobě drží buďto ve stejných, nebo jen o něco vyšších hodnotách než počet zemřelých. V letech 2015, 2021 a 2023 došlo dokonce k převýšení počtu zemřelých nad počtem narozených. Nejlépe se v tomto ohledu vedlo obci v roce 2018, kdy byl přirozený přírůstek 11 osob.

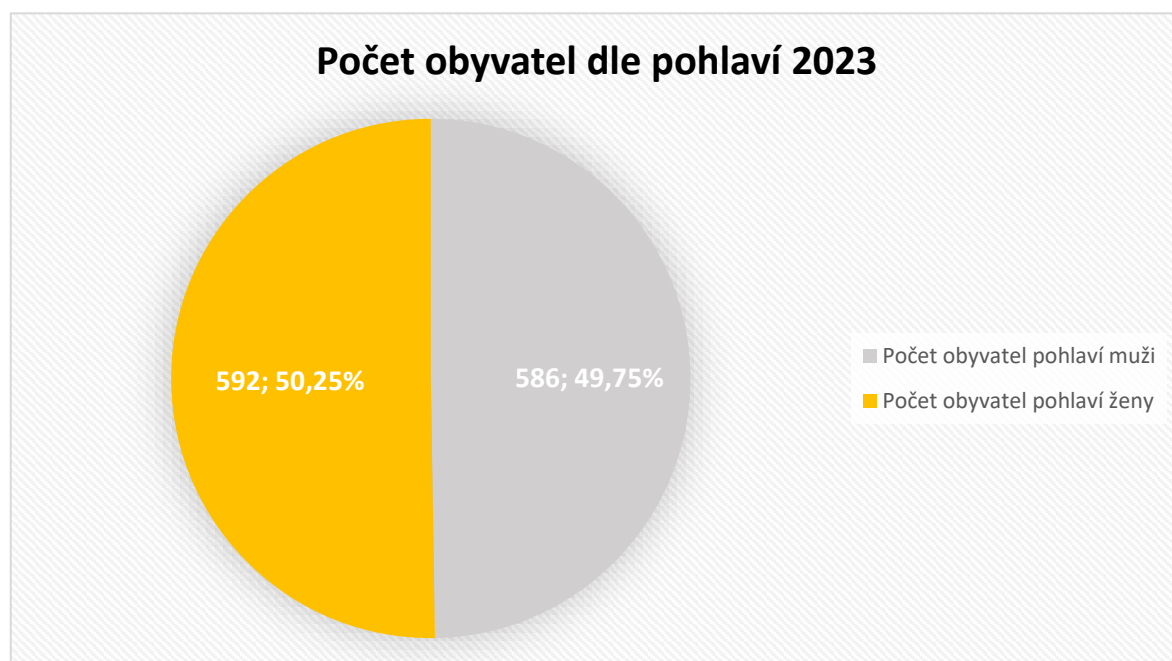
Obrázek 5 Srovnání vývoje počtu obyvatel v obcích v letech 2014-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

V rámci porovnání vývoje počtu obyvatel obce Žlutava s ostatními vybranými obcemi graf ukazuje, že obce Babice, Halenkovice a Tlumačov zaznamenaly stejně tak, jako obec Žlutava, nepatrný pokles obyvatelstva v roce 2023 oproti předešlému roku. I přesto obec Babice a Halenkovice dosahovaly ve většině vybraného období rostoucího charakteru. Oproti tomu obec Tlumačov dlouhodobě oslabovala s výjimkou v roce 2021. Obec Spytihněv se vyznačovala poměrně kolísavým vývojem, avšak spíše nastával taktéž populační útlum – největší úbytek obyvatel lze zaznamenat v roce 2022, ve kterém přišla až o 47 obyvatel oproti roku 2014. Velmi dobře si vedla obec s nejmenším počtem obyvatel Pohořelice, která vykazovala, sice v menších jednotkách, ale téměř po celé sledované období, populační růst.

V porovnání s obcemi se z hlediska demografického vývoje řadí mezi ty úspěšnější za období 2014-2023. Nejlepších výsledků dosahovala obec Halenkovice, ve které došlo oproti začátku sledovaného období, tedy roku 2014, k nárůstu až o 168 obyvatel v roce 2023 (+ 9,08 %). Obec Žlutava si tedy z tohoto hlediska vedla poměrně dobře, protože byl zaznamenán taktéž nárůst, a to o 60 obyvatel v roce 2023, oproti roku 2014 (+ 5,7 %). Následovala obec Babice, ve které přibýlo od roku 2014 přibližně 68 obyvatel v roce 2023 (+ 3,83 %). Obec Pohořelice je sice nejmenší obcí mezi vybranými obcemi, ale také zde nastal populační nárůst, a to o 30 obyvatel v roce 2023 oproti roku 2014 (+ 3,44 %). Oproti tomu obec Spytihněv zaznamenala úbytek 33 obyvatel v roce 2023 oproti roku 2014. Obec Tlumačov také přišla o obyvatelstvo, konkrétně o 31 obyvatel v roce 2023, avšak stále

zůstává výrazně větší obcí v porovnání s ostatními vybranými – pro tuto obec to tedy nemusí mít tak zásadní dopad.

Obrázek 6 Počet obyvatel dle pohlaví 2023 v obci Žlutava

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Jak již bylo zmíněno, na konci roku 2023 žilo v obci Žlutava celkem 1 178 obyvatel. Z toho bylo 586 mužů, což představuje 49,75 % obyvatelstva, a 592 žen, tedy 50,25 % obyvatelstva. Rozložení dle pohlaví je tedy velmi vyrovnané, s mírnou převahou žen. Celkově lze tedy říci, že poměr mezi muži a ženami v obci Žlutava zůstává stabilní a nepodléhá výrazným výkyvům.

3.2.2 Věková struktura obyvatelstva

Tabulka níže, představuje vývoj věkové struktury obyvatelstva obce Žlutava v letech 2014-2023, je rozdělena celkem do tří skupin. Konkrétně je to skupina 0-14 let (předproduktivní skupina), 15-64 let (produktivní skupina) a 65+ let (poproduktivní skupina).

Tabulka 3 Věková struktura obyvatelstva obce Žlutava v letech 2014–2023

Rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel k 31.12.		1 118	1 124	1 148	1 154	1 182	1 185	1 204	1 196	1 201	1 178
Věková skupina	0–14	186	188	191	193	197	206	215	214	215	203
	15–64	765	759	773	775	791	770	780	769	766	747
	65+	167	177	184	186	194	209	209	213	220	228

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Z přehledu je patrné, že v rámci předproduktivní skupiny došlo během sledovaného období k mírnému kolísání. V období 2014–2022 lze sledovat rostoucí tendenci, avšak v roce 2023 nastává opět útlum. Nicméně za celé sledované období nastal nárůst o 17 dětí. Nejvyšší počet dětí byl zaznamenán v letech 2020 a 2022 (215 dětí).

Nejpočetnější skupinu tvoří produktivní skupina, tedy obyvatelstvo ve věku 15–64 let, přičemž tato skupina byla většinu sledovaného období poměrně stabilní. Pokles nastal v posledních letech, především opět v roce 2023 (z původních 765 osob v roce 2024 na 747 osob v roce 2023). V poproduktivní skupině lze pozorovat zřejmý setrvalý nárůst počtu seniorů. Zatímco v roce 2014 žilo v obci 167 seniorů, v roce 2023 již obec evidovala 228 seniorů, což jen potvrzuje trend stárnutí populace. Z tabulky lze zaznamenat, že ke konci roku 2023 žilo v obci Žlutava více seniorů než dětí – konkrétně 228 osob ve věku 65+ let oproti 203 dětem ve věku 0–14 let, tedy s rozdílem 25 osob.

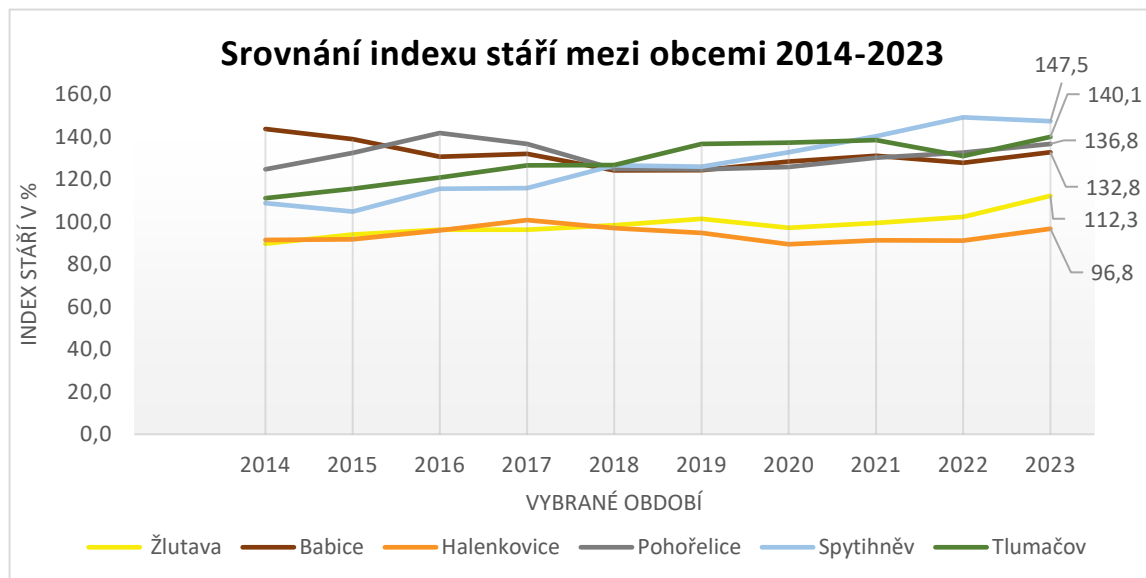
Ve srovnání se Zlínským krajem za rok 2023 žilo v obci Žlutava 17,23 % populace ve věku 0–14 let, přičemž ve Zlínském kraji to bylo 15,15 %. V rámci populace ve věku 15–64 v obci žilo v tomtéž roce 63,41 % populace, přičemž ve Zlínském kraji to bylo o něco méně, a to konkrétně 62,84 % populace. V neposlední řadě je to skupina obyvatel ve věku 65+, která měla v obci zastoupení 19,35 % populace, zatímco ve Zlínském kraji to bylo více než 22 % populace.

Tabulka 4 Index stáří obyvatelstva v obci Žlutava v letech 2014–2023

Rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Index stáří (v %)		89,8	94,1	96,3	96,4	98,5	101,5	97,2	99,5	102,3	112,3

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Následující tabulka představuje, kolik osob věkové skupiny 65+ let připadá na 100 osob do 15 let, přičemž je vyjádřen v procentech. Hodnota nad 100 % znamená, že v dané obci převládá starší populace nad tou mladší.

Obrázek 7 Srovnání indexu stáří mezi obcemi v letech 2014-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Z grafického zpracování v rámci porovnání indexu stáří mezi obcemi je patrné, že kromě obce Babice, došlo ve všech ostatních sledovaných obcích k nárůstu indexu stáří, což zaznamenává postupné stárnutí populace. Nejvyšší nárůst nastal v obci Spytihněv, z 108,8 % na 147,5 %, za sledované období. Žlutava si zde vede poměrně dobře ve srovnání s ostatními obcemi. K určité akceleraci došlo v roce 2019 a v posledních dvou letech sledovaného období. Do té doby obec dosahovala hodnot pod 100 %. Na konci roku 2023 byla zaznamenána hodnota průměrného indexu stáří 112,3 %.

Tabulka 5 Průměrný věk obyvatelstva v obci Žlutava v letech 2014-2023

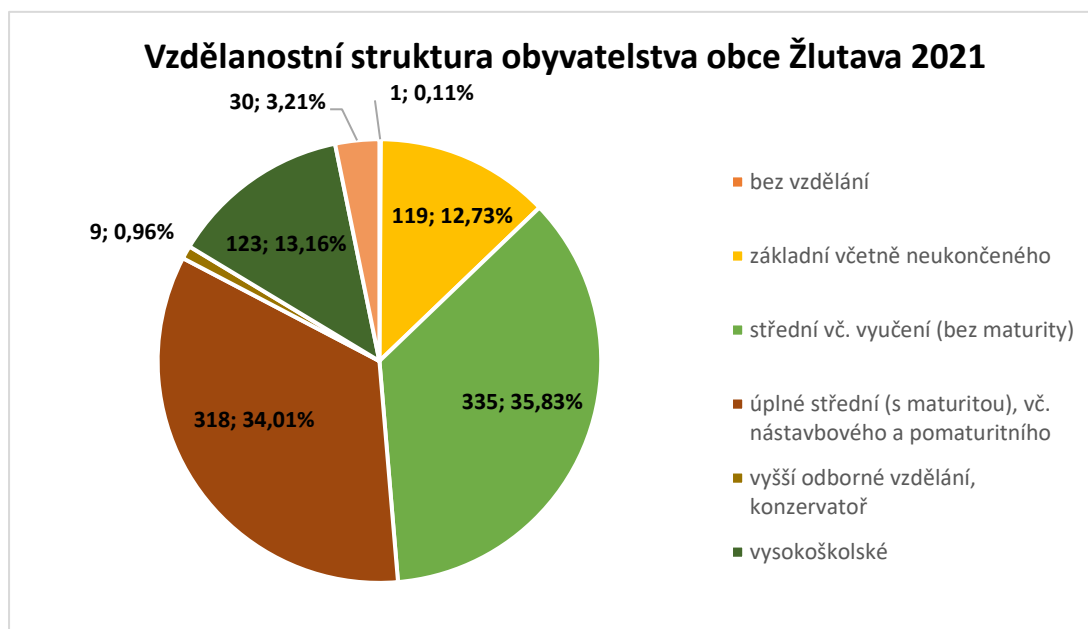
Rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Průměrný věk celkem		39,9	40,3	40,5	40,7	40,7	41,1	41,0	41,3	41,6	42,2
Průměrný věk dle pohlaví	muži	39,6	40,1	40,1	40,1	40,4	40,6	40,6	41,0	41,2	41,7
	ženy	40,2	40,6	40,9	41,3	40,9	41,6	41,3	41,7	42,0	42,7

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Průměrný věk obyvatel obce Žlutava za posledních deset let postupně rostl, což opět zaznamenává trend stárnutí populace. Průměr se zvýšil z 39,9 let na konci roku 2014 na 42,2 let na konci roku 2023. Tento nárůst je patrný i u rozdělení na základě pohlaví – ženy měly ve sledovaném období vyšší průměrný věk než muži. Ke konci roku 2023 byl průměrný věk mužů 41,7 let, zatímco průměrný věk žen byl 42,7 let.

Na základě zjištěných dat z ČSÚ byl průměrný věk obyvatel České republiky za rok 2023 asi 42,8 let. Ve stejném období byl průměrný věk v obci 42,2 let. Hodnota průměrného věku v obci Žlutava se tedy v tomto období držela pod celorepublikovým průměrem.

3.2.3 Vzdělanostní struktura

Obrázek 8 Vzdělanostní struktura obyvatelstva obce Žlutava v roce 2021

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Nejnovější data vzdělanostní struktury obyvatel obce vychází ze Sčítání lidu 2021. V tomto období bylo v obci 12,7 % obyvatel se základním vzděláním včetně neukončeného základního vzdělání. Výrazně převažovalo střední vzdělání, především tedy střední vzdělání včetně vyučení (bez maturity) – do této skupiny se řadí téměř 36 % obyvatel. Až 34 % obyvatel dokončilo střední vzdělání s maturitou. Více než 13 % obyvatel dokončilo vysokoškolské vzdělání. Necelé 1 % tvoří obyvatelstvo s vyšším odborným vzděláním. Pouze u 0,11 % (1 člověk), obyvatel uvedlo, že je bez vzdělání a 3,21 % obyvatel nebylo zjištěno.

V porovnání s Českou republikou na základě dat ČSÚ SLDB 2021 je podíl osob bez vzdělání v obci Žlutava nižší o 0,52 %. Podíl obyvatel se základním vzděláním je v obci velmi blízko průměru za Českou republiku (12,54 %). Co se týče středního vzdělání bez maturity je situace už odlišná – v obci je podíl vyšší o téměř 5 %, oproti celorepublikovému průměru (30,99 %). Situace je odlišná i v oblasti dosaženého vzdělání s maturitou, tentokrát ale v pozitivním slova smyslu – obec dosahovala hodnot 34 %, přičemž celorepublikový průměr byl 30,90 %. Vysokoškolské vzdělání v obci mělo o něco nižší hodnotu, než průměr za Českou republiku (17,58 %), a to přes 4 %.

Shrnutí

V období 2014–2023 vzrostl počet obyvatel obce Žlutava ze 1 118 na 1 178 osob (+ 5,7 %). V roce 2023 však došlo k populačnímu útlumu vlivem přirozeného úbytku (- 8) a záporné migrace (- 15). Index stárí činil ke konci sledovaného období 112,3 %, což znamená převahu seniorů nad dětmi. Průměrný věk obyvatel dosáhl 42,2 let a drží se pod republikovým průměrem (42,8). Vzdělanostní struktura ukazuje, že nejvíce obyvatel má středoškolské vzdělání bez maturity (36 %) a s maturitou (34 %), zatímco podíl vysokoškoláků je 13 %, což je o cca 4,5 p. b. méně než celostátní průměr.

3.3 Ekonomická aktivita obyvatelstva

Do skupiny ekonomicky aktivních obyvatel řadíme zaměstnané, nezaměstnané a ekonomicky neaktivní osoby. Mezi zaměstnané osoby patří ty osoby, které jsou starší 15 let a jsou to pracující důchodci, osoby na mateřské dovolené, zaměstnanci, zaměstnavatelé, osoby pracující na vlastní účet, a další. Pokud jde o nezaměstnané obyvatele, také se jedná o osoby starší 15 let, které byly v daném okamžiku bez práce, hledaly aktivně práci nebo se chystali k nástupu do práce. Oproti tomu ekonomicky neaktivní osoby je označení pro ty obyvatele, kteří nebyli zaměstnáni v daný okamžik sčítání a nesplňují výše uvedené podmínky pro zaměstnané. (ČSÚ, 2025)

Tabulka 6 Ekonomická aktivita obyvatelstva obce Žlutava v roce 2021

Ekonomická aktivita 2021			Obec Žlutava			
			absolutní hodnota	%	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem			1 151	100,0	572	579
Ekonomicky aktivní			598	52,0	335	263
v tom	zaměstnaní		588	51,1	329	259
	z toho	pracující důchodci	49	4,3	33	16
		osoby na mateřské dovolené	3	0,3	-	3
	v tom podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	480	41,7	265	215
		zaměstnavatelé	6	0,5	4	2
		osoby pracující na vlastní účet	62	5,4	39	23
		nezjištěno	40	3,5	21	19
	nezaměstnaní		10	0,9	6	4
Ekonomicky neaktivní			549	47,7	236	313
z toho	nepracující důchodci		242	21,0	102	140
	osoby na rodičovské dovolené		24	2,1	-	24
	žáci, studenti		187	16,2	91	96
Nezjištěno			4	0,3	1	3

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

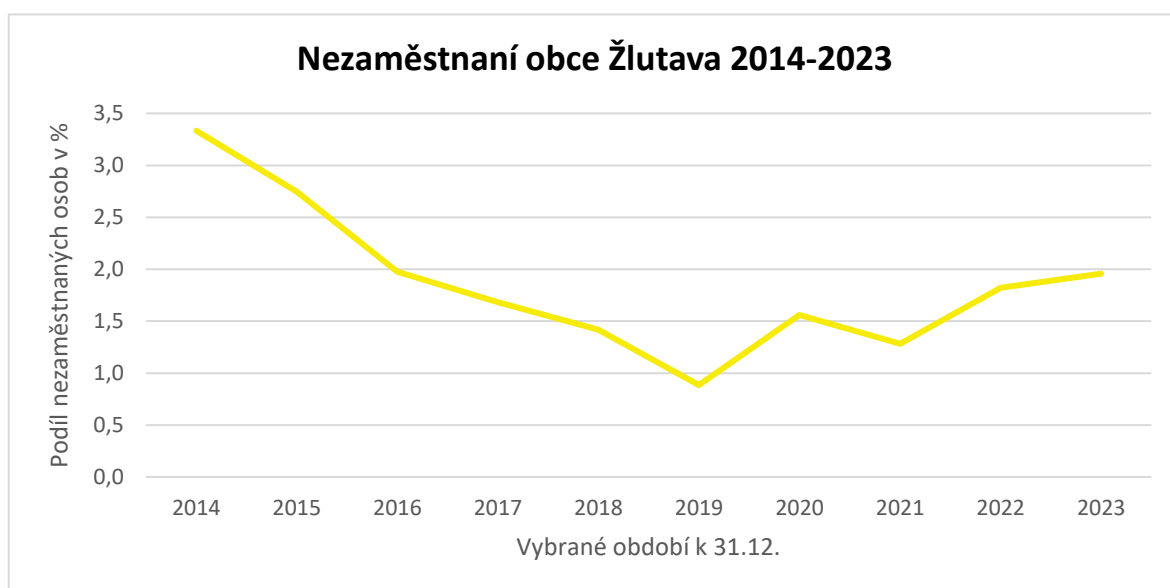
Data získaná v rámci Sčítání lidu 2021 ukázala, že celkový počet ekonomicky aktivních osob činil 598, tedy až 52 % obyvatel z tehdejších 1 151 obyvatel. Z toho 335 obyvatel byli muži a 263 ženy. Více než 98 % ekonomicky aktivního obyvatelstva tvořila skupina zaměstnaných, a to především v pozici zaměstnanců. Velký podíl byl zaznamenán i u pracujících důchodců – 8,2 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo tvořilo v daném roce 47,7 % obyvatelstva.

Z dat ČSÚ za Zlínský kraj v rámci stejného období bylo vyhodnoceno, že se v kraji nacházelo 293 052 ekonomicky aktivního obyvatelstva, tedy 51,54 % obyvatel Zlínského kraje. I zde byl poměrně vysoký podíl pracujících důchodců, a to tedy 10,33 %. V rámci nezaměstnaného obyvatelstva kraje, ekonomicky aktivního, bylo zaznamenáno 4,1 % obyvatel. V obci Žlutava byla výrazně nižší počet nezaměstnaných osob z ekonomicky

aktivního obyvatelstva (0,9 %). Co se týče ekonomicky neaktivního obyvatelstva – za Zlínský kraj se výsledky zcela shodovaly s výsledkami za obec Žlutava.

3.3.1 Nezaměstnanost

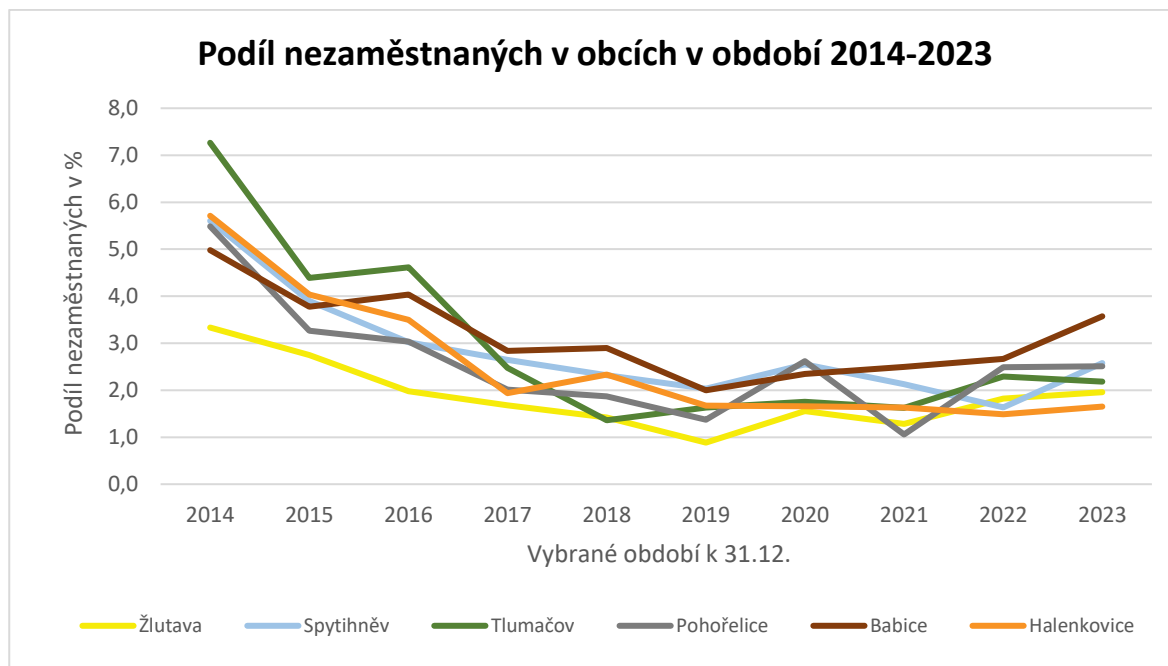
Grafické zpracování představuje podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v rámci veškerého obyvatelstva v obci, a ve stejném věku. V čitateli je uveden pouze počet tzv. dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let. (ČSÚ, 2025)

Obrázek 9 Nezaměstnanost v obci Žlutava v letech 2014-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Od konce roku 2014 měla křivka nejvyšší hodnoty, a to 3,3 %, následující roky již měla klesající charakter, a to až do roku 2019, kdy dosáhla svého minima a klesla na hodnotu 0,9 %. Od roku 2019 podíl opět rostl, přičemž měl mírné výkyvy, ale ne nijak extrémní. Dle nejnovějších dat dosahoval podíl hodnoty 2 % za rok 2023. Dle dat ČSÚ byla tato hodnota o 1,7 % nižší než průměr České republiky. (ČSÚ, 2023)

Obrázek 10 Podíl nezaměstnaných v porovnání s obcemi v letech 2014-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

V porovnání s ostatními obcemi vykazovala Žlutava za celé sledované období nižší podíl nezaměstnaných. A řadí se tak mezi obce s nejnižším podílem nezaměstnaných osob. Nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v rámci obce Babice, která dosahovala hodnoty 4 % za rok 2023. Ostatní obce vykazovaly taktéž trend postupného snižování nezaměstnanosti do roku 2019, s mírným kolísáním v následujících letech.

3.3.2 Struktura ekonomických subjektů

Následující tabulka představuje strukturu ekonomických subjektů v obci Žlutava v rámci nejnovějších dat z ČSÚ, převážně za rok 2023.

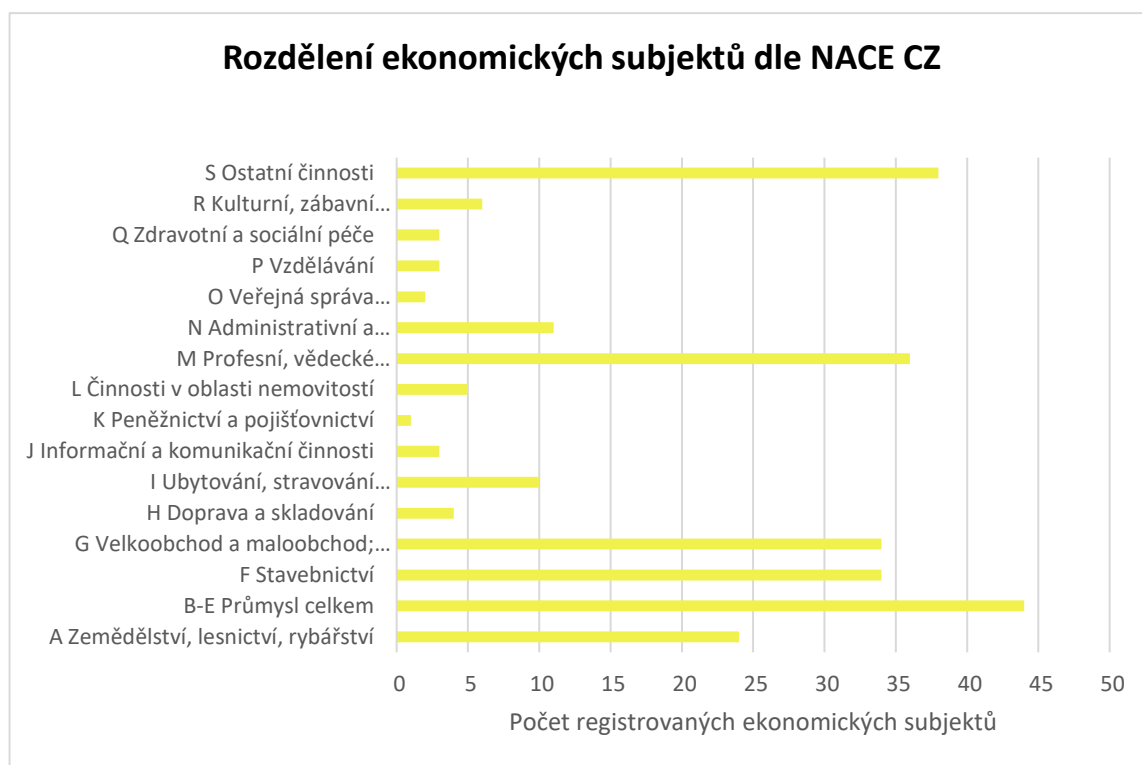
Tabulka 7 Struktura ekonomických subjektů v obci Žlutava za rok 2023

Počet ekonomických subjektů	Celkem		270
	Obchodní společnosti	celkem	23
		z toho akciové společnosti	-
	Družstva		-
	Státní podniky		-
	Fyzické osoby	soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	207

	zemědělské podnikatelé	7
	soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	7

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Počet celkových registrovaných subjektů na území obce Žlutava byl 270. Z toho tvořilo 23 subjektů, tedy 8,5 %. Fyzické osoby zde zastupovaly většinu, a to konkrétně 221 subjektů, tedy necelých 82 %, přičemž největší část byla tvořena soukromými podnikatelskými subjekty podnikajícími dle živnostenského zákona, a to hodnotou 207 subjektů (téměř 77 %). Mimo jiné je v obci evidováno také 7 zemědělských podnikatelů a 7 soukromých podnikatelů podnikajících dle jiných zákonů. Podnikatelské prostředí je zde založeno tedy spíše na podnikání fyzických osob.

Obrázek 11 Rozdělení ekonomických subjektů v obci Žlutava dle CZ-NACE 2024

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Největší část ekonomických subjektů byla tvořena odvětvím B–E Průmysl celkem, do kterého se řadilo až 44 registrovaných ekonomických subjektů, přičemž hlavní roli zde hrála sekce C – Zpracovatelský průmysl. Další skupinou bylo odvětví S – Ostatní činnosti,

přičemž do tohoto odvětví spadají činnosti organizací, které sdružují osoby za účelem prosazení společných zájmů, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu. Dominovalo také odvětví M – Profesní, vědecké a technické činnosti, kde se nacházelo 36 registrovaných subjektů. A posledními skupinami s výraznějším počtem subjektů, byly sekce G – Velkoobchod a maloobchod a F – Stavebnictví, přičemž každé odvětví zahrnovalo 34 subjektů. (CZ-NACE, 2025).

3.3.3 Nejvýznamnější podniky obce Žlutava

Sandria s.r.o.

Jedním z nejvýznamnějších podnikatelských subjektů v obci Žlutava je společnost Sandria, s.r.o., která se specializuje na velkoobchodní, maloobchodní a internetový prodej svítidel a osvětlení. Nabízí široký sortiment produktů včetně lustrů, stolních a stojacích lamp, bodových světel, svítidel do kuchyně a LED žárovek. (SANDRIA spol. s r.o., 2025)

Dle klasifikace CZ NACE se hlavní ekonomická činnost firmy kategorizuje do skupiny 47190 - Ostatní maloobchod v nespécializovaných prodejnách. Ostatní ekonomická činnost spadá do kategorie 952 - Opravy ostatních výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost. (ČSÚ, 2025)

Společnost dosáhla v roce 2021 čistého obratu ve výši 25 986 tis. Kč, dle nejnovějších zveřejněných dat. Ve společnosti pracuje 6–9 zaměstnanců. (Výkaz zisku a ztrát, 2021)

Agrocorp Agri s.r.o.

Další významnou společností je Agrocorp, s.r.o., známá také jako Farma Žlutava, která se zabývá širokou škálou zemědělských a agroturistických činností. Firma se věnuje především chovu hospodářských zvířat, ustájení koní a výuky jízdy na koni. Součástí jsou také ubytovací prostory a menší restaurace.

Dle klasifikace CZ NACE je hlavní ekonomická činnost firmy 015 - Smíšené hospodářství. Do ostatní ekonomické činnosti se dále řadí 011 - Pěstování plodin jiných než trvalých, 014 - Živočišná výroba, 0210 - Lesní hospodářství a jiné činnosti v oblasti lesnictví, 03220 - Sladkovodní akvakultura. (ČSÚ, 2025)

Společnost zaznamenala čistý obrat za rok 2022 ve výši 9 433 tis. Kč. Ve společnosti pracuje asi 10–19 zaměstnanců. (Účetní závěrka, 2022)

Kamenolom Žlutava s.r.o.

Společnost Kamenolom Žlutava se specializuje na těžbu a zpracování kameniva. Především se zaměřuje na prodej lomového kamene, drceného kameniva, násypového materiálu a písků. Rovněž nabízí služby v oblasti převzetí a recyklace stavebních odpadů, nákladní dopravy, a další. Firma je držitelem certifikátů ČSN EN ISO 9001:2008 a ČSN EN ISO 14001:2004. (Kamenolom Žlutava, 2025)

V rámci klasifikace CZ NACE se řadí její hlavní ekonomická činnost do kategorie 09100 - Podpůrné činnosti při těžbě ropy a zemního plynu. Ostatní ekonomické činnosti spadají do 016 - Podpůrné činnosti pro zemědělství a posklizňové činnosti, 256 - Povrchová úprava a zušlechťování kovů; obrábění, 431 - Demolice a příprava staveníště, a další. (ČSÚ, 2025)

Společnost Kamenolom Žlutava, s.r.o., dosáhla v roce 2021 čistého obrátu ve výši 20 106 tis. Kč. Ve společnosti Kamenolom Žlutava pracuje asi 10-19 zaměstnanců. (Výkaz zisků a ztrát, 2021)

Tomiva servis s.r.o.

Další společností, nacházející se na území obce Žlutava je společnost Tomiva servis, s.r.o., která byla založena v roce 2018 a specializuje se na montáž a servis oken, dveří a stínící techniky. Nabízí služby v oblasti montáže a demontáže plastových, euro a hliníkových oken a dveří, včetně zednického zapravení. Dále se zaměřuje na instalaci horizontálních a venkovních žaluzií, rolet a další. (Tomiva servis s.r.o.)

Hlavní ekonomickou činností dle klasifikace CZ NACE je 4612 - Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení s palivy, rudami, kovy a průmyslovými chemikáliemi. Vedlejší ekonomická činnost je 46 - Velkoobchod, kromě motorových vozidel, 47 - Maloobchod, kromě motorových vozidel, 68 - Činnosti v oblasti nemovitostí a další. (ČSÚ, 2025)

Výše obrátu v účetních závěrkách není uvedena – účetní závěrky jsou ve zkrácené rozsahu bez výkazů zisků a ztrát. Ve firmě pracuje asi 1–5 zaměstnanců.

FOR JOB PROTECT, s.r.o.

Společnost FOR JOB PROTECT s.r.o., která byla založena v roce 2000, se nachází v Malenovicích, kde realizuje svou hlavní činnost v oblasti bezpečnosti práce, požární ochrany a odborných školení. Působí v oblasti velkoobchodu i maloobchodu a nabízí široký sortiment značkového zboží pro různá průmyslová odvětví. Firma je známá důrazem na

kvalitu, odborný servis a individuální přístup k zákazníkům, a patří mezi stabilní dodavatele na českém trhu. Sídlo má společnost zapsané na území obce Žlutava, proto je nutné ji zde zmínit. (FOR JOB PROTECT, s.r.o.)

Jako hlavní ekonomickou činnost dle CZ NACE má zapsanou 471 - Maloobchod v nespecializovaných prodejnách. Vedlejší činnosti jsou pak 74 - Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti. (ČSÚ, 2025)

Obrat společnosti FOR JOB PROTECT, s.r.o. za rok 2021 činil 208 461 tis. Kč. Ve společnosti pracuje asi 25–49 zaměstnanců. (závěrka, 2021)

3.3.4 Malí podnikatelé

Cílem této podkapitoly je poukázat na rozmanitost i malých podnikatelů v obci. Podnikatelé zde pokrývají oblasti jako je veterinární péče, kadeřnické a kosmetické služby, šití a úpravy oděvů nebo zakázková truhlářská výroba. Tito podnikatelé nejen zajišťují důležité služby, ale zároveň přispívají k udržení sociální soudržnosti a živého veřejného prostoru v obci. Mezi nejznámější podnikatele v této oblasti patří zejména tito:

Tabulka 8 Malí podnikatelé v obci Žlutava

Název podnikatelského subjektu	Popis činnosti/specializace
Veterinární ordinace Nikivet	Ordinace Nikivet poskytuje veterinární péči pro psy, kočky a drobné hlodavce. Nabízí především služby jako očkování, preventivní prohlídky, čipování, kastraci, a mnoho dalšího.
Kadeřnictví Jitka Plesníková	Kadeřnictví nabízející profesionální kadeřnické služby pro ženy, muže i děti. Salon je vybaven moderními technologiemi a využívá kvalitní vlasovou kosmetiku.
Kadeřnictví Pavlína Kutrová	Řemeslné kadeřnictví, které nabízí dámské a pánské kadeřnické služby
Kosmetický salon Renata Štěpánková	Kosmetický salon nabízí komplexní péči o plet a profesionální líčení, prodloužení řas, masáže
Krejčovství Zdena Goišová	Krejčovství nabízí zakázkové šití a opravy oděvů

Truhlářství MSIndesign	Společnost MSIndesign se zaměřuje na výrobu designového nábytku na míru. Využívá kvalitní dřevo s ručně zpracovaným kovem, čímž vytváří originální a odolné produkty – od jídelních stolů až po bytové doplňky.
------------------------	---

(Zdroj: vlastní zpracování dle obce Žlutava, 2025)

3.3.5 Spolková činnost

Významnou roli v obci hraje spolek SK Žlutava, který se zaměřuje na nejrůznější sportovní vyžití pro občany. Součástí spolku je např. sportovní gymnastický oddíl, který je určen pro děti ve věku 4–16 let. Pro dospělé občany nabízí SK Žlutava sportovní aktivity, jako jsou např. nohejbal, badminton, stolní tenis, kondiční cvičení, taneční kroužek, aerobice, a další. V oblasti sportu zde má své pevné zastoupení fotbalový klub FC Žlutava, který byl založen již v roce 1940, a který slouží jak pro dospělé, tak i pro mládež. Kromě sportovní činnosti spolek pořádá i různé společenské akce. (SK Žlutava, 2025)

Důležitou součástí sportovní spolkové činnosti je také Sbor dobrovolných hasičů Žlutava, který působí jako jednotka požární ochrany a také jako kroužek pro mládež.

V oblasti terénních sportů je zde spolek Yellow Hills, z. s., který se věnuje BMX a MTB cyklistice, pro mládež i dospělé. Spolek pořádá závody King of the Yellow Hills, které se konají na místní upravené Dirt Jump trati na motokrosové hřišti. Tento areál, konkrétně motokrosovou trať tzv. „Žlutavskou rokli“, využívá zároveň i spolek motokros-žlutava, z.s., který zde pořádá závody v kategorii Classic motocross a rovněž nabízí tréninkové hodiny i dětem.

V obci je rozvinut rovněž jezdecký sport, který v obci rozvíjí především spolky WESTERN SPORT ŽLUTAVA, z.s. či Jackpot Trail z.s. Oba tyto spolky jsou poměrně nové a věnují se především vzdělávání v oblasti jezdeckví, výuce péči o koně, jízdě na koních a výcviku koní.

V oblasti péče o místní krajinu a udržitelného rozvoje obce zde působí Český zahrádkářský svaz Žlutava. Prostřednictvím tohoto svazu je každoročně pořádána tradiční akce Výstavy ovoce a zeleniny, na které zahrádkáři a pěstitelé soutěží o nejlepší výpěstky roku. Svaz výrazně přispívá ke kvalitě a estetice zeleně v obci.

Mezi spolky zaměřené na péči o zvířata patří Český svaz chovatelů Žlutava, který se věnuje chovu a šlechtění drobného zvířectva, za účelem zachování plemen. Svaz každoročně pořádá výstavy chovaného zvířectva. Český svaz včelařů Napajedla, z.s., který sdružuje

několik okolních obcí včetně obce Žlutava, pečuje celkem o 918 včelstev. Oba svazky mimo jiné pořádají nejrůznější programy či přednášky pro místní děti a školní mládež. (Český svaz včelařů, 2025)

Shrnutí

V roce 2021 bylo v obci Žlutava ekonomicky aktivních 52 % obyvatel, z toho zaměstnaných 51,1 %, zatímco nezaměstnanost činila pouze 0,9 %, což je výrazně pod krajským i celostátním průměrem. V roce 2023 byla nezaměstnanost 2 %, stále nižší než republiková (3,7 %). Celkem bylo v obci registrováno 270 ekonomických subjektů, z nichž 82 % tvořily fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona. Převládají odvětví zpracovatelského průmyslu, profesních činností a stavebnictví. Mezi nejvýznamnější podniky v obci patří Sandria s.r.o., FOR JOB PROTECT, s.r.o. a Kamenolom Žlutava s.r.o. Významnou roli v obci hraje také rozmanitá spolková činnost zaměřená na sport, jezdeckví, životní prostředí a chovatelství.

3.4 Občanská vybavenost

3.4.1 Bydlení

Zástavba v obci je typická pro svůj nízkopodlažní charakter. Zahrnuje původní zemědělské usedlosti s hospodářským zázemím. Tento typ zástavby je doplněn novějšími izolovanými rodinnými domky, případně dvojdomky. Aktuálně se zde nachází spousta zrekonstruovaných domů a obecně lze říci, že jsou domy na území obce Žlutava ve velmi dobrém stavu.

Při Sčítání lidu 2021 bylo v obci evidováno celkem 387 domů, a většinu tvořily domy rodinné (až 99,7 %). V tomto roce bylo 346 domů obydlených (přes 89 %). Zbýlých 41 domů bylo tedy neobydlených. Také se v obci nachází jeden bytový dům.

Obec Žlutava disponuje plochou o výměře 16,5 ha v rámci výstavby individuálního bydlení. Tato plocha dosud nebyla zastavěna a může sloužit k budoucímu rozvoji obce. Obec má tedy k využití plochy o 2,9 ha více než je potřeba nových zastavitelných ploch pro bydlení (2024–2039) pro rozvoj obce. (Město Otrokovice, 2025)

Tabulka 9 Srovnání počtu dokončených bytů s obcí Žlutava v letech 2014–2022

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet dokončených bytů Žlutava celkem	6	4	1	4	7	4	1	1	2
Počet dokončených bytů Zlínský kraj celkem	806	934	975	976	1 303	1 563	1 478	1 469	1 643

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Tempo výstavby bytových jednotek za vybrané období velmi kolísalo, a to především v roce 2016, a později pak v letech 2020–2022. Nejvyšší nárůst byl zaznamenán v roce 2018, kdy bylo dokončeno 7 bytů. Za vybrané období bylo v obci dokončeno celkem 30 bytů. Nová dokončená bytová výstavba v obci Žlutava se podílela na počtu dokončené bytové výstavby ve Zlínském kraji v letech 2014–2022 mezi 0,07 až 0,74 %.

3.4.2 Školství

Na území obce se nachází dvě vzdělávací zařízení, které poskytují předškolní a základní vzdělání. Obě spadají pod jednu příspěvkovou organizaci, a to konkrétně od roku 2003, kdy škola nabyla právní subjektivity a došlo ke sloučení. Součástí organizace je také školní jídelna a oddělení školní družiny.

Obě školy jsou součástí projektu Šablony III. ZŠ a MŠ Žlutava. Mezi hlavní cíle projektu patří rozvoj kompetencí pedagogů základní a mateřské školy, a to především v oblasti vedení projektové výuky, která vede ke zlepšení znalostí a dovedností dětí. Dále jsou součástí projektu MAP II. ORP Otrokovice, Ovoce do Škol, Mléko do škol, a další.

Školy také spolupracují s např.: DDM Matýsek Napajedla, DDM Sluníčko Otrokovice, Plavecká škola UH, Okolní školy v rámci ORP, OÚ Otrokovice, Charita Otrokovice, katedra humanitních studií na UTB Zlín, Divadlo dětského diváka Přerov, knihovna UTB, a spoustu dalších. (ZŠ a MŠ Žlutava, 2025)

Mateřská škola

Mateřská škola byla otevřena v roce 1979. V roce 2010 prošla mateřská škola celkovou rekonstrukcí. Další rekonstrukce probíhaly v letech 2023–2024, které se týkaly rekonstrukcí zahrady mateřské školy, školní kuchyně, sociálního zařízení pro zaměstnance MŠ, a další. Prostory mateřské školy jsou tedy ve velmi příznivém stavu. Mateřská škola se nachází

v klidné oblasti, avšak stále poblíž centra obce. Součástí mateřské školy je i školní jídelna s kapacitou 200 stravovaných dětí.

Mateřská škola byla součástí projektu MŽP Blíž k přírodě v MŠ Žlutava, který je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR v období 2022-2023, kdy cílem bylo environmentální vzdělávání a maximální využití kontaktu s přírodou. Na základě projektu byla zrealizována venkovní učebna s vývojovými růstovými truhlíky, hmyzím hotelem nebo třeba panely pro poznávání stromů a rostlin. (ZŠ a MŠ Žlutava, 2025)

Základní škola

Základní kámen školy byl položen roku 1892 a v roce 1994 byla provedena generální oprava sociálního zařízení. Základní škola Žlutava, s kapacitou 70 žáků, je malotřídní škola, poskytující vzdělání v 1. - 5. ročníku. Je tvořena celkem čtyřmi kmenovými třídami a společenskou místností, která slouží jako vzdělávací a informační centrum pro žáky, a ve které se zároveň nachází i knihovna určená pro učitele a žáky. Výuka tělesné výchovy probíhá v prostorech sokolovny, kde byl vybudován spojovací krček mezi školou a sokolovnou. Škola využívá také tzv. malé hřiště, které se nachází přímo u školy a velké fotbalové hřiště, které se nachází asi 1 km od školy. V ZŠ se nachází i školní družina s kapacitou 58 žáků. Škola se vyskytuje v centru vesnice a pár metrů od autobusové zastávky. (ZŠ a MŠ Žlutava, 2025)

Od začátku školního roku 2025/2026 má organizace v plánu nabízené spektrum kroužků ještě rozšířit, např. o hravou konverzaci v Anglickém jazyce, kroužek robotiky, logopedický kroužek, a mnoho dalších. Mimo již zmíněné, je ZŠ součástí projektu Doučování žáků, který je financován EU (Next Generation EU), v rámci Národního plánu obnovy. (ZŠ a MŠ Žlutava, 2025).

Tabulka 10 Naplnění kapacit v ZŠ a MŠ Žlutava za vybrané školní roky

Školní rok	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Kapacita MŠ Žlutava	52	52	52
Počet dětí v MŠ Žlutava celkem	52	52	43
Naplnění kapacity v %	100	100	82,7
Kapacita ZŠ Žlutava	70	70	70
Počet žáků v ZŠ Žlutava celkem	70	69	68
Naplnění kapacity v %	100	98,6	97,1

(zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv ZŠ a MŠ Žlutava, 2025)

V rámci zpracování informací z výročních zpráv ZŠ a MŠ Žlutava, je zcela patrné, že kapacity jsou plně využívány. Především ze strany základní školy došlo k výraznému zlepšení oproti období 2013–2019, kdy byly kapacity naplněny z 60–80 %. Kapacity ZŠ Žlutava jsou skoro vyčerpány – ve školním roce 2023/2024 zaplnilo školní zařízení 68 žáků, tedy až 97 % z celkové kapacity školy.

3.4.3 Zdravotnictví

V obci se nenachází žádné zdravotní zařízení, avšak pro potřeby obyvatel je v budově obecního úřadu zřízena ordinace praktického lékaře, který ordinuje každý lichý týden, a to konkrétně ve středu odpoledne.

Mimo tyto dny jsou občané nuceni vyhledat zdravotní péči v nejbližším zdravotním středisku v Napajedlích, kde sídlí několik obvodních lékařů, dětských lékařů, zubních lékařů. V Napajedlích se taktéž nachází dvě lékárny. Odbornou zdravotní péči poskytuje i poliklinika v nedalekých Otrokovcích, která poskytuje mnohem širší spektrum zdravotnických služeb. Nachází se zde např. oční lékaři, kožní lékaři, neurologové a další. Nejbližší nemocnicí pro obyvatele obce je Krajská nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně.

3.4.4 Sociální péče

V obci nejsou registrováni žádní poskytovatelé sociálních služeb. Avšak obec úzce spolupracuje se spádovým městem Napajedla a s městem Otrokovice. V Napajedlích se vyskytují dva domy s pečovatelskou službou, jeden dům pro seniory a charitní středisko. V Otrokovcích jsou např. charitní pečovatelské služby, pečovatelské služby a domov SENIOR, azylový dům Samaritán, Nový domov Otrokovice, a další.

S rozhovorů s panem starostou vyplývá, že v této oblasti není v obci problém, protože jsou služby zajištěny v rámci spolupráce se spádovými městy, přičemž pracovníci těchto středisek dojíždějí za obyvateli obce Žlutava a obec na tyto služby výrazně přispívá.

Shrnutí

V obci Žlutava bylo při Sčítání 2021 evidováno 387 domů, z toho 89 % obydlených, s výrazným podílem rodinné zástavby (99,7 %). Mezi lety 2014–2022 bylo dokončeno celkem 30 bytů. ZŠ a MŠ Žlutava vykazují vysoké naplnění kapacit – v roce 2023/2024 činilo využití 97,1 % u ZŠ a 82,7 % u MŠ. Ordinace praktického lékaře funguje omezeně přímo v obci, ostatní zdravotní a sociální služby jsou dostupné v Napajedlích, Otrokovcích a Zlíně.

3.5 Infrastruktura kultury a cestovního ruchu

Obec Žlutava nabízí bohaté vyžití v rámci kulturního a společenského života. Ať už v oblasti tradic, sportu či zajímavých míst a památek.

3.5.1 Nejvýznamnější akce

Snad nejproslulejší akcí, která je známá nejen v okolních obcích a městech, ale i na celorepublikové úrovni, je oslava svátku svatého Mikuláše. Tato tradice je v obci až 200 let stará a sjíždí se za ní lidé ze všech koutů Česka. Mikulášský průvod navštíví nejprve místní základní a mateřskou školu a ve večerních hodinách začíná průvod procházet obcí. Průvod kromě Mikuláše, čertů a andělů tvoří také turecký voják, smrtky a další masky. Tato tradice také v roce 2012 dopomohla obci k získání celostátní ceny Folklórního sdružení za udržování tradic.

Další velmi známou tradicí v obci je Vodění medvěda (Masopust), který je každoročně pořádán začátkem března. Jedná se o fašankový průvod s medvědem, který je spojen se zábavou s „pochováním basy“ v sokolovně.

V obci jsou také organizovány rychlostní zkoušky v rámci Barum Czech Rallye Zlín, na které se sjíždí mnoho návštěvníků i z jiných měst a obcí. Žlutava je velmi atraktivním místem pro tyto zkoušky z pohledu náročnosti trasy (nachází se zde mnoho strmých zatáček, prudké stoupání a klesání terénu, úzké ulice a další). Díky těmto faktorům patří obec Žlutava k jedním z nejoblíbenějších míst pro sledování Barum Czech Rallye Zlín.

Pro své rozsáhlé ovocné sady obec Žlutava vyniká svou bohatou tradicí ovocnářství a zahrádkářství. Proto se zde každoročně konají výstavy ovoce a zeleniny, které jsou pořádány právě žlutavskými zahrádkáři (místním Českým zahrádkářským svazem). Tyto výstavy jsou mimo jiné doplněny degustací slivovice, receptářem místních zahrádkářek a soutěžemi o nejlepší ovoce. Díky této dlouhotrvající tradici si obec vysloužila roku 2013 „Stříbrnou medaili za zásluhy“ od Ústředního výboru ČZS Praha.

Oblíbené mezi místními i návštěvníky jsou závody Classic Motocross, které pořádají „žlutavští čerti“. Na místní motokrosové trati se dále pravidelně uskutečňují motokrosové závody v rámci Slováckého poháru. Kromě motokrosu je trať využívána také pro závody v BMX a MTB kolech, pořádané v rámci akce King of the Yellow Hills Žlutava.

Tabulka 11 Pořádané společenské akce v obci Žlutava za rok 2023

Období	Pořádané společenské akce
Leden	Turnaj v badmintonu, Tříkrálová sbírka, Motoristický bál
Únor	Dětský karneval, Masopust a pochování basy
Březen	Uzlovací soutěž, Vítání občánků, Posezení s jubilanty, Folklórní vystoupení
Duben	Repetání, Delegace z Norska, Den Země, Pálení čarodějnic
Květen	Žlutavská 11, Snídaně v trávě, Posezení s jubilanty, Kácení máje
Červen	Den dětí, Soutěž v požárním sportu, Hry barevných obcí,
Červenec	Všesokolský slet, Žlutavská pouť, Motokrosové závody
Srpen	Gastrofestival v Komoči, Ukončení prázdnin
Září	Jezdecký den
Říjen	Výstavy ovoce a zeleniny, Vítání občánků
Listopad	Halloweenská stezka, Hon, Dílničky, Setkání jubilantů
Prosinec	Mikulášský průvod, Rozsvěcení vánočního stromu

(zdroj: vlastní zpracování, 2025)

3.5.2 Kulturně významná místa a památky

Knihovna, která se nachází v budově obecního úřadu, nabízí široký výběr literatury od české i zahraniční beletrie, dětských knih, sci-fi a fantasy knih, turistických průvodců, až po slovníky a odbornou literaturu. Občané si mohou knihy vypůjčit, a v případě zájmu o literární dílo, které se zde zrovna nenachází, nabízí místní knihovna objednání odjinud. Knihovna má také vlastní webové stránky, na kterých jsou zveřejňovány informace o dostupných knihách, novinkách či pořádaných akcích v knihovně. (Obec Žlutava, 2025)

Místní sokolovna je využívána pro tělovýchovné (v rámci ZŠ Žlutava), kulturní a společenské akce. Vlastníkem objektu je obec, která spravuje jeho provoz a správu. Obec nabízí možnost pronájmu jeho prostor za stanovené poplatky.

Kostel je v obci významnou dominantou, která byla postavena v letech 1938–1939 dle návrhů Františka Čevely, který byl místním rodákem. V roce 1999 byla sakristie nahrazena

novou a kostel byl zrekonstruován na základě plánů architekta Kubky. Kostel se nachází v severovýchodní části obce a výška věže je 17 metrů.

V obci se také nachází horizontální sluneční hodiny, azimutálního typu, které měří čas pomocí hodinových úhlů, za podmínek osvětlení sluncem.

3.5.3 Cestovní ruch

Obec Žlutava má velmi dobré podmínky v oblasti cestovního ruchu, především díky krajinnému rázu a atraktivní poloze obce, která je součástí Chřibů, kde se nachází také četné chatové osady. Prochází tudy i několik turistických tras, které podporují jak pěší turistiku, tak i cykloturistiku či agroturistiku.

Velmi oblíbená, zdejšími obyvateli i turisty, je naučná stezka po Žlutavských vyhlídkách, která je 8 km dlouhá. Zahrnuje 8 vyhlídkových míst na území obce, které poskytují výhledy na Hostýnské vrchy, Bílé Karpaty, Napajedelskou bránu a další. (Obec Žlutava, 2025)

Obec je součástí projektu Stezky Branou do Chřibů, ve spolupráci s Otrokovicemi, Bělovem a Novou Dědinou. Trasa měří asi 22 km a je určena především pro pěší turistiku a horskou cyklistiku. Stezky poskytují rovněž krásné panoramatické výhledy. (Obec Žlutava, 2025)

Ubytování v obci poskytovala dříve Farma Žlutava, avšak v současné době již tyto služby nenabízí. V obci se Farma Žlutava řadí k nejnavštěvovanějším místům turisty. Součástí farmy je také minizoo, jízďárna a hostinec. Jízďárna poskytuje služby v oblasti jízdy na koních, rekreační vyjížděky do přírody, a další.

V oblasti pohostinství se v obci nachází celkem tři hostince, a to konkrétně Hospůdka Na Farmě, Horní hospoda a Hospůdka Na Sokolovně, kde je součástí i dětské hřiště a venkovní posezení. Ve všech zdejších hostincích jsou v nabídce základní pokrmy.

Shrnutí

Obec Žlutava je kulturně aktivní, s bohatou nabídkou tradičních akcí jako Mikulášský průvod, Vodění medvěda nebo motokrosově závody. V roce 2023 se konalo přes 25 různých kulturních a společenských akcí. Mezi významná místa patří knihovna, sokolovna a kostel z roku 1939. V oblasti cestovního ruchu obec nabízí naučné stezky, panoramatické výhledy a atraktivní lokalitu v rámci Chřibů. Žlutava je zapojena do projektu Stezky Branou do Chřibů a je vyhledávaná cyklisty i pěšími turisty.

3.6 Infrastruktura sportu a volného času v obci

Areál Dubník je využíván pro sportovní a rekreační činnosti, pořádání akcí a soukromých akcí. Zřizovatelem areálu je obec Žlutava a provozovatelem je Sbor dobrovolných hasičů Žlutava, který tento areál využívá k tréninkovým aktivitám a k výuce kroužku Mladí hasiči. Areál Dubník se nachází na kopci, dříve nazývaném, “Malý Žutov”, jehož nadmořská výška je 310 metrů. Areál je tvořen především travnatou plochou, ohništěm, posezením a bufetem. (Obec Žlutava, 2025)

Dále se v obci nachází fotbalové hřiště, které využívá především fotbalový oddíl FC Žlutava pro tréninky, utkání a fotbalovou výuku mládeže. Součástí hřiště je tribuna pro diváky. Hřiště je taktéž využíváno na sportovní a společenské akce obce, jako např. pálení čarodějnic či den dětí.

Významnou součástí sportovní infrastruktury obce je motokrosová trať, známá jako Žlutavská rokle, která je až 1215 metrů dlouhá a s převýšením 67 metrů. Tato rokle je využívána spolkem motokros-žlutava, z.s., a to nejen pro tréninky, ale taktéž pro pořádání závodů, jako je například Slovácký pohár. Tréninky jsou organizovány i pro děti. Taktéž tento areál využívá spolek Yellow Hills Žlutava pro závody v BMX a MTB kolech. (motokros-zlutava z.s., 2025)

V roce 2020 zde bylo zrekonstruováno venkovní sportoviště, které se nachází v blízkosti sokolovny a základní školy. Tato rekonstrukce trvala šest měsíců a byla financována z finančních prostředků Ministerstva pro místní rozvoj a z rozpočtu obce. Hřiště je víceúčelové a slouží nejen žákům ZŠ Žlutava, ale také sportovním klubům či veřejnosti. Součástí je taktéž hřiště s herními prvky pro malé děti.

Hojně jsou také využívány prostory místní sokolovny pro sportovní účely, konkrétně dva sály, které slouží k výuce tělesné výchovy žáků ZŠ Žlutava a k cvičebním hodinám pro SK Žlutava. Malý sál využívá SK Žlutava k cvičebním hodinám v rámci cvičení mužů, kondičnímu cvičení, tanečnímu kroužku, posilování s hudbou, a další. Velký sál je určen pro cvičení sportovní gymnastiky pro děti, ženskému badmintonu, stolnímu tenisu, józe, míčovým hrám, nohejbalu, rekreačním sportům. Tento sál využívá také FC Žlutava či Hasiči – mládež. (Obec Žlutava, 2025)

V obci působí také jezdecký oddíl, který nabízí obyvatelům možnost věnovat se jezdeckému sportu. Výuka jízdy na koni (pro dospělé i pro děti) se uskutečňuje na místní

farmě, na pískovém kolbišti. Každoročně se na jízdárně pořádá taktéž Jezdecký den pro veřejnost.

Shrnutí

Sportovní infrastruktura v obci zahrnuje fotbalové hřiště, víceúčelové venkovní sportoviště, sokolovnu se dvěma sály a areál Dubník, který slouží také pro aktivity SDH Žlutava. Významné místo zaujímá motokrosová trať Žlutavská rokle (1 215 m), využívaná pro závody i tréninky mládeže. V obci je rovněž aktivní jezdecký oddíl s vlastní jízdárnou a každoroční veřejnou akcí. Rekonstrukce sportovišť probíhá s podporou MMR a obce.

3.7 Technická infrastruktura

V následující kapitole se vycházelo především z územního plánu 2018 a z Rozboru udržitelného rozvoje území správního obvodu ORP Otrokovice 2024.

3.7.1 Elektrická energie

V obci je zajišťována elektrická energie prostřednictvím venkovního vedení VN 22 kV č. 303 – odbočka Žlutava, které je napájeno z rozvodny 110/22 kV Otrokovice Toma. Elektrická energie je dále transformována v místních trafostanicích a distribuována nadzemním vedením a kabelovým rozvodem. Dodávky energie jsou poskytovány společností EG.D, s.r.o.

3.7.2 Vodovod

Zásobování pitnou vodou je řešeno prostřednictvím veřejného vodovodu, který je ve vlastnictví obce. Od roku 2022 je provozovatelem vodovodu Vodárna Zlín, a.s. a zásobování pitnou vodou probíhá z ÚV Tlumačov, který je součástí skupinového vodovodu Zlín. Voda je dopravována přívodním řadem města Napajedla, který dosahuje délky 2 500 m.

Na základě potřeby zajištění pitné vody pro rodinné domy v místní části Žlaby, která se dlouhodobě potýkala s nedostatkem vody ve vlastních studních, byla v roce 2020 zrealizována výstavba vodovodu právě v této lokalitě.

3.7.3 Kanalizace

Obec má vybudovanou jednotnou kanalizační síť, která má délku 8 228 m. Kanalizace slouží pro odvod splaškových i dešťových odpadních vod. Na tuto kanalizační síť je napojeno až

90 % obyvatel a od zbytku obyvatel jsou splaškové odpadní vody částečně odváděny do septiků s přepady do obecní kanalizace a částečně do jímek na vyvážení.

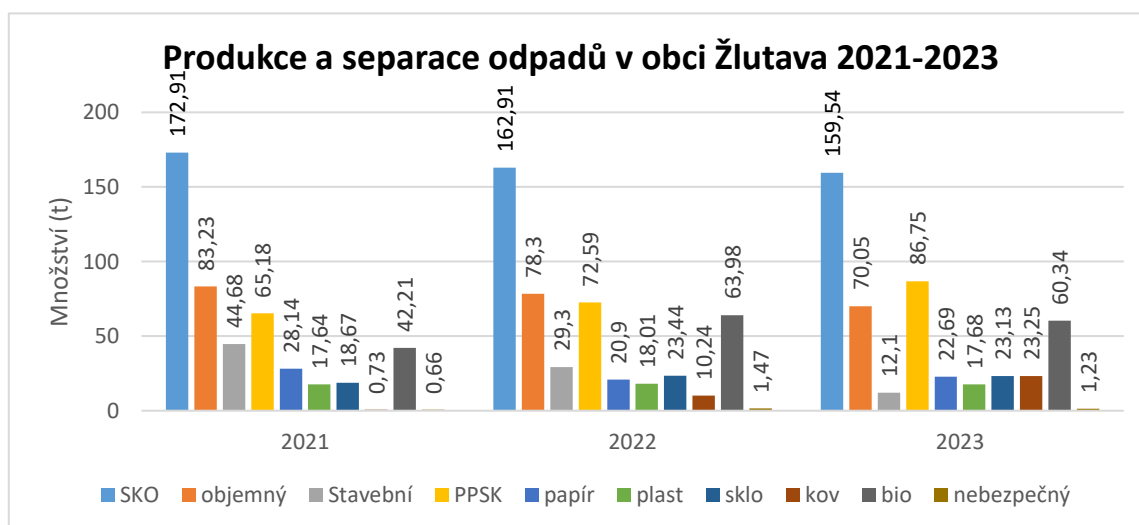
Stoky vedeny severní a západní částí obce, směrem k povodí Širokého potoka (v komunikaci III/36740 směrem k obci Bělov) jsou zaústěny do přítoku Širokého potoka. V jižní části obce, směrem na Napajedla, jsou stoky vyústěny do bezejmenného přítoku řeky Moravy. V obci také protéká tok, který je ve správě Povodí Moravy a jeho přítoky ve správě obce, které jsou využívány jako recipienty kanalizační sítě. (Interní data)

3.7.4 Odpadové hospodářství

V rámci hospodaření s odpadem obec disponuje odpadovým centrem v dolní části obce, který slouží například i pro nebezpečný odpad či elektrozařízení (velké i malé domácí spotřebiče, IT a telekomunikační zařízení, spotřební elektronika, přenosné baterie a další). Součástí odpadového centra v dolní části obce je i re-use centrum, které slouží k odložení a následnému znovupoužití již nechtěných věcí.

Součástí systému odpadového hospodářství je také sběrný dvůr v horní části obce, kde se nachází odpadové nádoby, které slouží k ukládání odpadu, jako například plastu, skla, papíru, objemného odpadu, biologicky rozložitelného odpadu, elektroodpadu, baterií, dřeva, kovu či drobného nebezpečného odpadu).

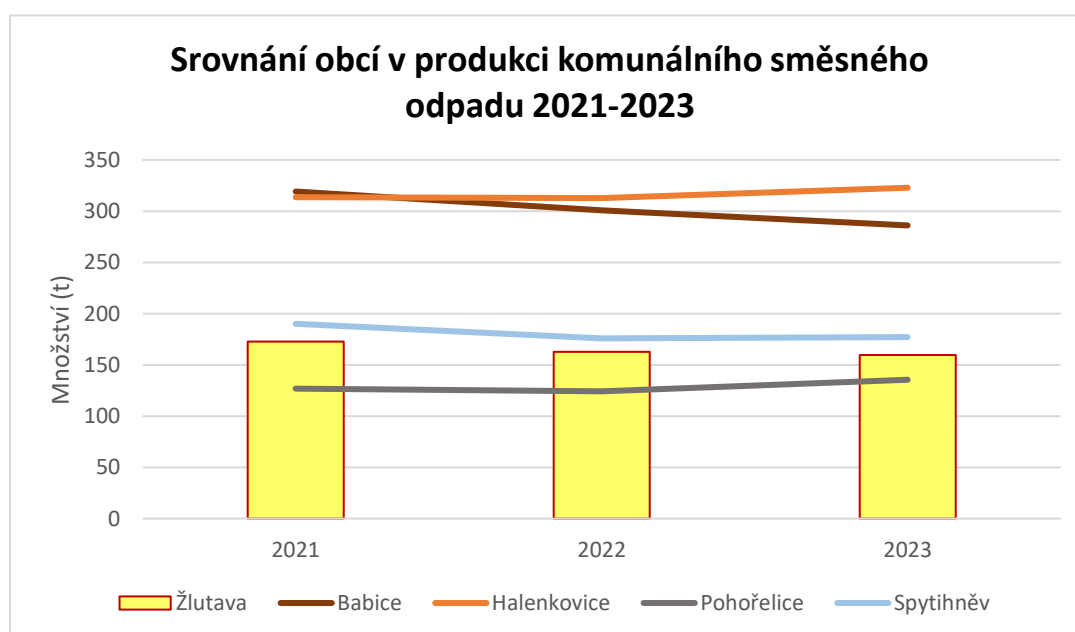
Dále se v obci nachází 8 sběrných hnízd, které slouží k třídění plastu, papíru, skla čirého a barevného, textilu, železa, elektro, oleje a směsného odpadu. Komunální odpad je vyvážen jednou za 14 dní. (Obec Žlutava, 2025)

Obrázek 12 Vývoj produkce a separace odpadů v obci Žlutava v letech 2021-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle MŽP, 2025)

Na základě dat ISOH2 v obci Žlutava bylo vyprodukováno v roce 2023 celkem 445 t komunálního odpadu, což je o 6 t (1,37 %) více než v roce 2022. V přepočtu na obyvatele činilo množství produkce komunálního odpadu 370,6 kg, tedy o 3,9 kg více než v roce 2022. V rámci srovnání let 2021–2023 vykazuje celková produkce komunální odpadu rostoucí trend. Hodnoty směsného komunálního odpadu se snížily z hodnoty 173 t za rok 2021 na 160 t za rok 2023. Naopak kategorie PPSK (plasty, papír, sklo a kovy) se zvýšila z původní hodnoty 65 t za rok 2021 na 87 t za rok 2023. (Ministerstvo životního prostředí, 2025)

Obrázek 13 Srovnání obcí v rámci produkce komunálního odpadu v letech 2021-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle MŽP, 2025)

Ve srovnání s ostatními obcemi v rámci produkce komunálního směsného odpadu se obec Žlutava nacházela na předních příčkách, jak v množství odpadu, tak i v tom, že mezi lety vykazovala klesající tendenci v produkci směsného odpadu. V obcích Halenkovice a Pohořelice produkce mezi lety mírně vzrostla. Nejnižší produkci komunálního směsného odpadu mezi lety 2021–2023 zaznamenala obec Pohořelice a druhé místo zaujímala obec Žlutava. (Ministerstvo životního prostředí, 2025)

3.7.5 Telekomunikace

Žlutava se vyskytuje v ochranném pásmu radiolokačního zařízení zájmů vojenského letectva. Na území obce, v lokalitě Dubníku (na kótě 323,9 m n. m.), se nachází zařízení mobilního operátora. Územím prochází radioreléová trasa I. řádu, a to v úseku RS Tlustá hora-RS Hradisko. (Rozbor udržitelného rozvoje území správního obvodu ORP Otrokovice)

Shrnutí

Obec Žlutava je napojena na elektrickou síť VN 22 kV z rozvodny Otrokovice a má vlastní veřejný vodovod provozovaný Vodárnou Zlín, nově rozšířený i do části Žlaby. Kanalizační síť obce má délku 8,2 km a pokrývá 90 % obyvatel, přičemž plánuje se výstavba nové ČOV. Odpadové hospodářství zahrnuje dva sběrné dvory, re-use centrum a 8 sběrných hnízd. V roce 2023 bylo vyprodukováno 445 t komunálního odpadu, z toho směsný komunální odpad tvořil 160 t, zatímco složky kategorie PPSK (plasty, papír, sklo, kovy) dosáhly 87 t. Oproti roku 2021 došlo k nárůstu separovaného odpadu o 34 %, což ukazuje na zlepšení v oblasti třídění. Telekomunikační síť zahrnuje zařízení mobilního operátora a obec se nachází v ochranném pásmu vojenského radiolokačního zařízení.

3.8 Dopravní infrastruktura

Výhodou obce je její příznivá poloha, která je situována v blízkosti větších měst, což se pozitivně odráží i na dopravní dostupnosti, a to jak silniční, tak i železniční.

Nejvýznamnější silnicí pro obec je komunikace III. třídy, a to konkrétně III/4974 Napajedla – Žlutava – Bělov, přičemž tato silnice zajišťuje napojení obce na Otrokovice, Zlín a Uherské Hradiště. Silnice je ve vlastnictví Zlínského kraje a správu zajišťuje Ředitelství silnic Zlínského kraje. Dle dat Celostátního sčítání dopravy 2020 pro obec Žlutava činila průměrná denní intenzita dopravy zmíněné komunikace asi 2 139 vozidel/den a v pracovní dny dosahovala 2 362 vozidel/den. (ŘSD ČR, 2025). V Napajedlích se dále silnice napojuje na silnici I/55, a ta zároveň umožňuje přístup na dálnici D55, která spojuje Otrokovice, Uherské Hradiště a Staré Město. Zbylou část dopravní infrastruktury obce tvoří místní a účelové komunikace. V obci také byly zřízeny dva silniční radary.

Na základě dat bylo zjištěno, že přímým spojem se do Otrokovic (konkrétně do části Kvítkovice) lze dopravit autobusovou dopravou v rozmezí 15–34 min, přičemž 19 min trvá doprava přímým spojem. Co se týče dojížděky do krajského města Zlín (konkrétně do lokality nám. Práce) – přímým spojem se do této lokality lze dostat za 31 min, což je o 7 min více než jízdou autem. Avšak v rámci spojů s přestupem to může být i přes hodinu.

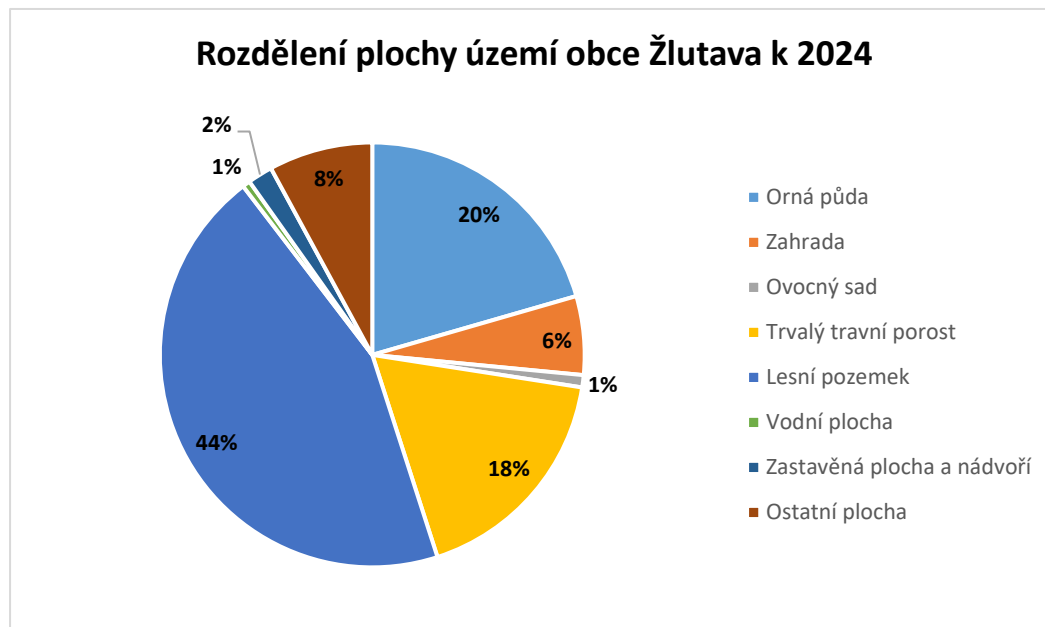
Ačkoliv se v obci nenachází žádné cyklostezky, přesto zde hraje cyklistická doprava významnou roli. Na základě dat z Celostátního sčítání dopravy 2020 v obci Žlutava bylo zaznamenáno v úseku silnice III/4974 přibližně 69 cyklistů za den. Občané či návštěvníci obce využívají především zpevněné komunikace s minimálním provozem motorových vozidel, které vedou lesními úseky a Přírodním parkem Chřiby. V rámci rozvoje šetrné mobility je obec zapojena do projektu Stezky napajedelských emirátů o celkové délce 70 km, které jsou vhodné pro pěší i cyklisty a jsou vedeny především přírodou. Také se podílí na projektu Stezky Branou do Chřibů, spolu s Otrokovici, Bělovem a Novou Dědinou, které jsou taktéž určeny jak pro pěší turistiku, tak i pro cyklistiku.

Shrnutí

Obec Žlutava je napojena na silnici III/4974 s intenzitou přes 2 300 vozidel/den a dostupností na I/55 a D55. V obci jsou čtyři autobusové zastávky a dopravní obslužnost zajišťuje společnost ARRIVA, s cca 13 spoji denně ve všední dny. Do Otrokovic trvá cesta autobusem 15–34 minut, do Zlína 31–70 minut. Přestože chybí cyklostezky, cyklistická doprava je významná – v obci bylo zaznamenáno 69 cyklistů denně. Obec je zapojena do projektů Stezky napajedelských emirátů a Stezky Branou do Chřibů, zaměřených na šetrnou mobilitu.

3.9 Životní prostředí

Území obce je tvořeno převážně kopcovitým reliéfem, přičemž nejvyšším vrcholem je zde kopec Soudná (344 m n. m.). Významnými vrcholy jsou zde také Vrchy (279 m n. m.) či Trestný (307 m n. m.). Obcí protéká Široký potok a bezejmenné přítoky řeky Moravy.

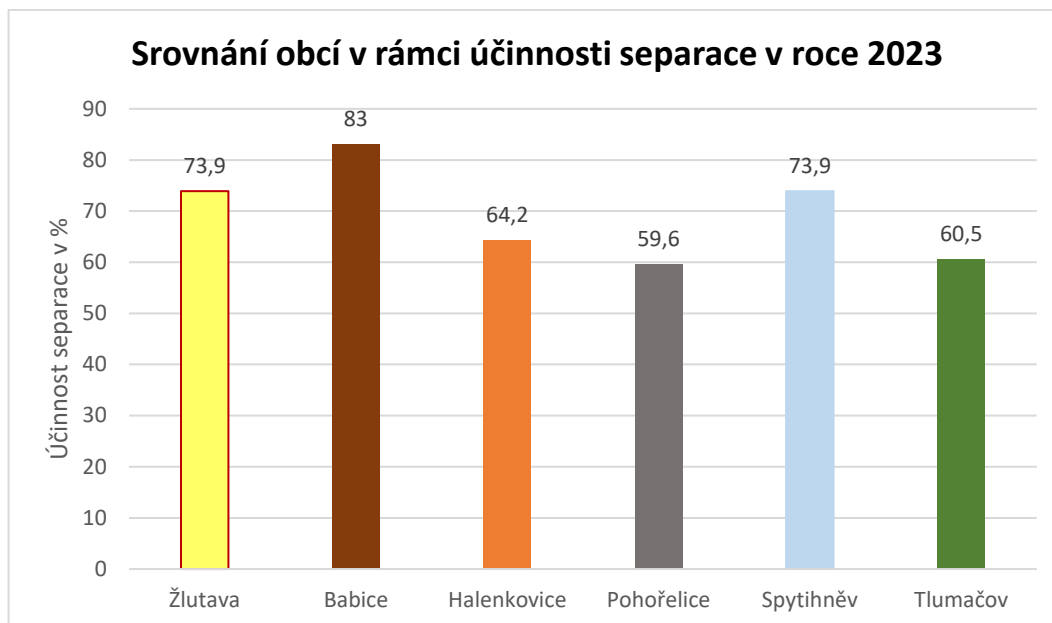
Obrázek 15 Rozdělení plochy území obce Žlutava v roce 2024

(zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2025)

Katastrální území obce zaujímá rozlohu 740 ha (7,4 km²). Z rozlohy obce činí 45 % zemědělské půdy (kam spadá orná půda, zahrada, ovocný sad a trvalý travní porost), přičemž největší zastoupení má orná půda (21 %), trvalý travní porost (18 %) a významnou roli zde hrají také ovocné sady (4 %). Nezemědělskou půdu tvoří především lesní pozemky, které pokrývají až 45 % rozlohy obce.

V západní a severní části obce se nachází Přírodní park Chříby, jehož území je tvořeno převážně lesy a vzrostlou zelení. Území rovněž spadá do evropsky významné lokality CZ 0724091 Chříby. Vyskytuje se zde také památný strom, konkrétně lípa, nacházející se u kapličky.

Na západním okraji katastrálního území obce se nachází nadregionálního biokoridor Pod Kulou – Žlutava – Prusínky, který vede přes lokální biocentra Strhané, Hrubá Planava na částečně funkční regionální biocentrum Žlutava. Z nejnovějších dat ČSÚ vyplývá, že ekonomická stabilita v obci Žlutava nabývá koeficientu 15,5 (koeficient představuje podíl ekologicky příznivých ploch a ploch, které zatěžují životní prostředí).,

Obrázek 16 Srovnání obcí v rámci účinnosti separace za rok 2023

(zdroj: vlastní zpracování dle MŽP, 2025)

Z dat MŽP bylo v roce 2023 v obci Žlutava téměř 74 % skutečně vytríděného papíru, plastu, skla a kovu z papíru plastu, skla a kovu dostupného v komunálním odpadu. Průměrný obyvatel obce vytrídil až 72,2 kg, což je o 11,5 kg více než v roce 2022. Obec se v třídění odpadu zlepšila o 3,5 % oproti roku 2022. V porovnání s vybranými obcemi byla obec Žlutava spolu s obcí Spythněv na druhém místě – nejlépe si vedla obec Babice.

Obec Žlutava získala za rok 2023 certifikát v rámci environmentálního vyúčtování, v němž společnost Asekol a.s. doložila, že Žlutava zpracovala 1540 kg elektrozařízení. Recyklací se podařilo uspořit přes 14 MWh elektrické energie, více než 1200 l ropy (což odpovídá spotřebě paliva při ujetí 18932 km osobním automobilem) a téměř 102 m³ vody (množství odpovídající 1367 cyklům sprchování). Snížila se také produkce skleníkových plynů o 1,44 t CO₂ ekv. a rovněž došlo k omezení okyselování prostředí o 62,41 kg SO₂ ekv. (Obec Žlutava, 2025)

Významný přínos v oblasti elektroodpadu přinesla také spolupráce obce Žlutava se společností Elektrowin, a.s. V roce 2023 obec odevzdala ke zpětnému odběru a recyklaci až 7275 kg velkých elektrozařízení. Každý obyvatel se tak na sběru podílel v průměru 6,06 kg elektrospotřebičů. Díky tomu se snížila produkce CO₂ o 82 t (odpovídá množství, které pohltí 32 vzrostlých smrků). Zároveň nebylo nutné vytěžit přes 4200 l ropy a uspořilo se také téměř 44000 kWh elektrické energie. Recyklací se rovněž podařilo získat zpět

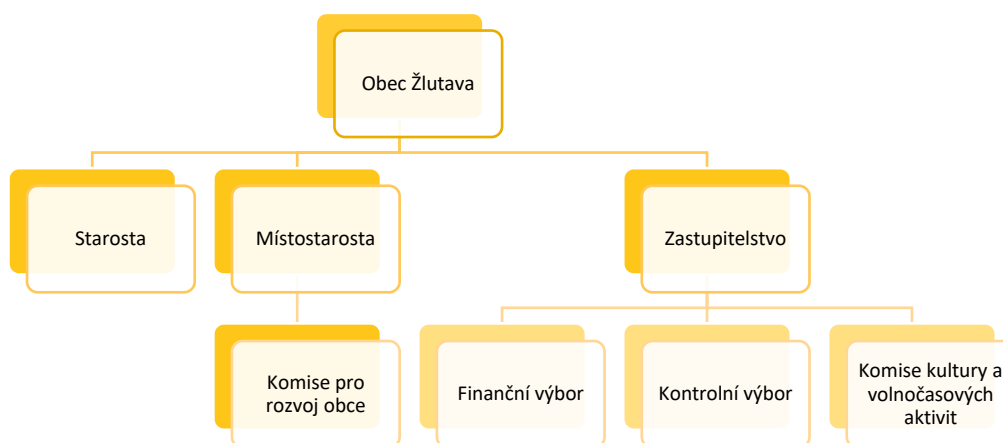
4,2 t železa, 145 kg mědi a 176 kg hliníku, které mohou být dále využity pro další zpracování. (Obec Žlutava, 2025)

Shrnutí

Obec Žlutava se nachází v kopcovitém terénu s podílem 45 % lesních pozemků a stejným podílem zemědělské půdy. Území zasahuje do Přírodního parku Chříby a evropsky významné lokality CZ0724091. V roce 2023 dosáhla míra třídění odpadů 74 % a průměrný obyvatel vytrídil 72,2 kg odpadu. Obec zpracovala 1,5 t elektrozařízení (Asekol) a 7,3 t velkých elektrospotřebičů (Elektrowin), čímž významně přispěla ke snížení emisí CO₂ a úspoře energií. V environmentálních ukazatelích se obec dlouhodobě zlepšuje.

3.10 Správa obce

Obecní úřad obce Žlutava, s pověřeným obecním úřadem v Napajedlích, je tvořen starostou, místostarostou, zastupitelstvem, kontrolním výborem, finančním výborem, komisí pro rozvoj obce a komisí kultury a volnočasových aktivit.

Obrázek 17 Složení správy obce v rámci období 2022-2026

(zdroj: vlastní zpracování dle Obec Žlutava, 2025)

V rámci volebního období 2022-2026 je zastupitelstvo obce složeno z 9 členů. Obec pravidelně pořádá veřejná zasedání v zasedací místnosti obecního úřadu, a následná usnesení zastupitelstva obec vystavuje na úřední desce a na webových stránkách obce.

V obci není zřízena funkce tajemníka, proto činnosti v rámci této funkce vykonává starosta obce. Na obecním úřadu je zaměstnáno aktuálně 10 osob.

Obec Žlutava také nabízí občanům možnost využití služeb Czech POINT, které jsou dostupné na obecním úřadě. Czech POINT slouží jako kontaktní místo veřejné správy, kde

lze získat ověřené výpisy z veřejných i neveřejných evidencí (obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku, katastru nemovitostí nebo trestního rejstříku).

V rámci digitalizace obec provozuje elektronickou úřední desku a e-podatelnu, která slouží k podávání žádostí, stížností, návrhů nebo jiných dokumentů v elektronické podobě.

3.10.1 Komunikace s občany

Obec komunikuje s občany především prostřednictvím televizního vysílání Infokanál Žlutava, webových stránek a úřední desky. Obec má rovněž k dispozici mapový portál. Komunikace probíhá taktéž pomocí sociálních sítí, jako je Facebook či Instagram. Dále využívá službu Galileo Smart Info, která umožňuje komunikaci prostřednictvím SMS a e-mailů. Aktuální informace o obci jsou poskytovány taktéž za pomoci mobilní aplikace V OBRAZE, která obsahuje nejruznější aktuality, pozvánky na akce, záznamy z úřední desky či fotogalerii.

Shrnutí

Obecní úřad Žlutava má devítičlenné zastupitelstvo, v čele se starostou, který zároveň zastává funkci tajemníka. Úřad zaměstnává 10 osob a poskytuje služby Czech POINT. Obec provozuje e-podatelnu, elektronickou úřední desku a komunikuje s občany prostřednictvím webu, Infokanálu, sociálních sítí, SMS služby Galileo a mobilní aplikace V OBRAZE.

3.11 Hospodaření obce

Následující kapitola se věnuje hospodaření obce v období 2019–2024. Cílem této kapitoly je poskytnutí uceleného náhledu na to, jak obec hospodaří s financemi. V kapitole jsou shrnuty rozpočtové příjmy, rozpočtové výdaje a jednotlivá salda za vybrané roky. Taktéž byly porovnány jednotlivé schválené a skutečné rozpočtové příjmy a výdaje. Rozpočty obec Žlutava sestavuje v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích a zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

3.11.1 Rozpočtové příjmy

Tabulka 13 Složení rozpočtových příjmů obce Žlutava v letech 2019-2024

Období	Příjmy celkem v tis.	Daňové příjmy v tis.	Přijaté transfery v tis.	Nedaňové příjmy v tis.	Kapitálové příjmy v tis.
2023	31 544,49	24 040,88	4 331,07	3 163,15	9,40
2022	24 084,34	21 505,36	1 069,45	1 485,89	23,65

2021	23 014,43	18 449,47	3 138,63	1 426,33	0,00
2020	32 183,70	16 286,54	14 821,39	1 072,76	3,00
2019	21 551,93	17 286,67	3 093,21	1 157,80	14,25

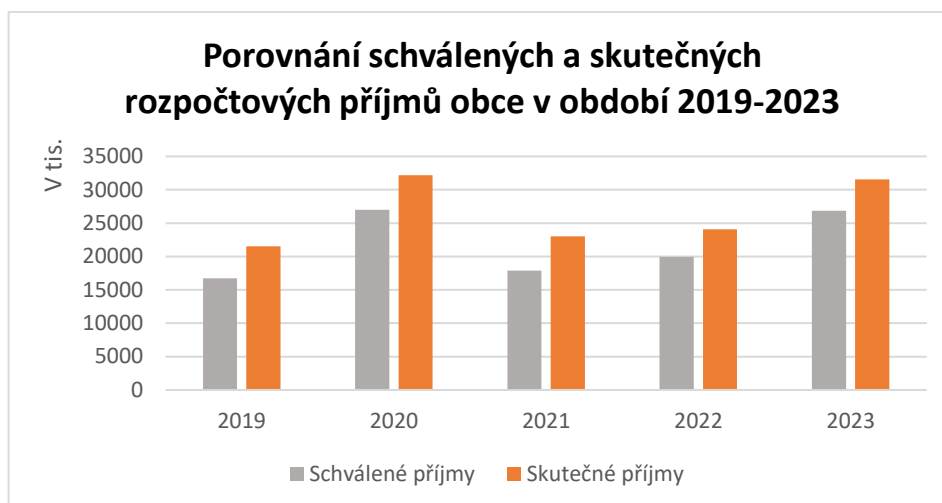
(zdroj: vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

Rozpočtové příjmy obce v období 2019–2023 se pohybovaly v rozmezí 21,5 mil. Kč a 32 mil. Kč. Nejvyšší příjmy byly zaznamenány v roce 2020, a to zejména díky přijatým transferům. Nejvýznamnější složku příjmů po celé sledované období tvořili daňové příjmy, jejichž podíl na celkových příjmech se pohyboval v rozmezí 50,6 % – 89,3 %. Vývoj podílu daňových příjmů na celkových příjmech v průběhu tohoto období mírně kolísal. Zatímco v roce 2019 vykazoval 80,2 %, v následujícím roce 2020 výrazně poklesl na hodnotu 50,6 %. Nejvyšší podíl daňových příjmů byl zaznamenán v roce 2022, kdy tvořily téměř 90 % z celkových příjmů rozpočtu. Nejvýznamnější složku daňových příjmů za sledované období představovala daň z přidané hodnoty.

Druhou nejvýznamnější třídou pro rozpočet obce byly přijaté transfery, u kterých došlo k výraznému nárůstu opět v roce 2020, kdy se podílely na celkových příjmech hodnotou 46 %. Větší část za vybrané období tvořily investiční transfery ze státního rozpočtu.

Nedaňové příjmy měly převážně rostoucí tendenci – z hodnoty 5,4 % za rok 2019, na hodnotu 10 % za rok 2023, což byl zároveň nejvyšší podíl nedaňových příjmů na celkových příjmech rozpočtu. Důvodem zvýšení nedaňových příjmů byl nárůst příjmů z vlastní činnosti, konkrétně z poskytování služeb a výrobků.

Kapitálové příjmy vykazovaly nejvyšší hodnoty v letech 2022 a 2019, a to na základě příjmu z prodeje pozemků. Zbylé roky byly kapitálové příjmy byly buďto nulové nebo minimální.

Obrázek 18 Porovnání schválených a skutečných rozpočtových příjmů obce Žlutava v období 2019-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

Graf znázorňuje vývoj a porovnání schválených a skutečných rozpočtových příjmů obce za vybrané období. Z přehledu je patrné, že za celé sledované období byly vyšší skutečné příjmy. Nejvýraznější rozdíl lze vidět v roce 2020, kdy skutečné příjmy převýšily schválený rozpočet o více než 5 mil. Kč.

3.11.2 Rozpočtové výdaje

Tabulka 14 Složení rozpočtových výdajů obce Žlutava v letech 2019-2023

Rok	Výdaje celkem v tis.	Běžné výdaje v tis.	Kapitálové výdaje v tis.
2023	34 173,52	18 122,07	16 051,44
2022	20 464,40	15 324,80	5 139,61
2021	16 627,67	13 386,90	3 240,77
2020	30 213,95	11 929,50	18 284,45
2019	24 472,02	13 325,66	11 146,36

(zdroj: vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

Rozpočtové výdaje obce Žlutava se pohybovaly v letech 2019–2024 mezi 16,6 mil. Kč a 34 mil. Kč. Větší část byla zastoupena v běžných výdajích, které se podílely v rozmezí 39,5 % – 80,5 % na výdajích celkem. Celkové výdaje lze rozdělit na běžné (provozní) a kapitálové (investiční).

Běžné výdaje vykazovaly proměnlivý vývoj, přičemž nejvyšší hodnotu lze zaznamenat v roce 2023, kdy hodnota činila více než 18 mil. Kč. Kapitálové výdaje zaznamenaly

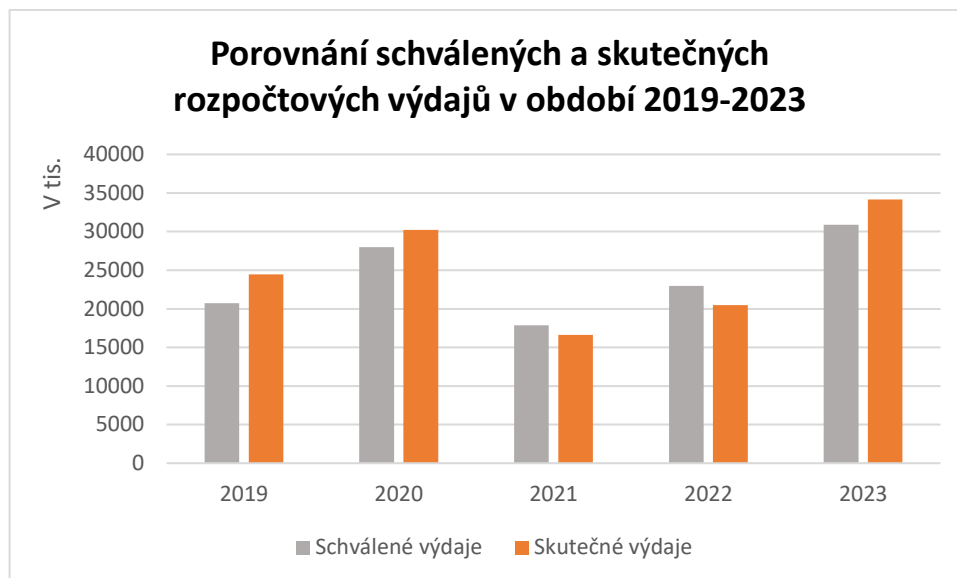
hodnoty mezi 19,5 % – 60,5 %, přičemž nejvyšší hodnota náležela roku 2020. Tato hodnota přesáhla 18 mil. Kč. a směřovala především do III. etapy výstavby vodovodu v lokalitě Žlaby, další části projektu „Bezpečnost ve Žlutavě“, zateplení tělocvičny a úprav sportovního areálu u ZŠ Žlutava. Poměrně vysoké kapitálové výdaje byly vynaloženy i v roce 2023, které směřovaly z velké části do rekonstrukce MŠ Žlutava.

Tabulka 15 Rozdělení rozpočtových výdajů v tis. dle odvětví 2019-2023

Odvětví	2019	2020	2021	2022	2023
Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	111	111	96	111	144
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	6 566	7 402	1 270	1 041	687
Služby pro obyvatelstvo	13 085	17 395	10 633	13 711	26 836
Sociální věci a politika zaměstnanosti	65	63	70	101	108
Bezpečnost státu a právní ochrana	173	848	233	504	793
Všeobecná veřejná správa a služby	4 472	4 395	4 327	4 997	5 605

(zdroj: vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

Dle odvětvového rozdělení jednotlivých výdajů je patrné, že nejvyšší výdaje obec za celé sledované období vynaložila na služby pro obyvatelstvo, a to v rozmezí 53,5 % - 78,5 % z celkových výdajů. Další kategorie s vyššími výdaji jsou v oblasti veřejné správy a průmyslového a ostatního hospodářství.

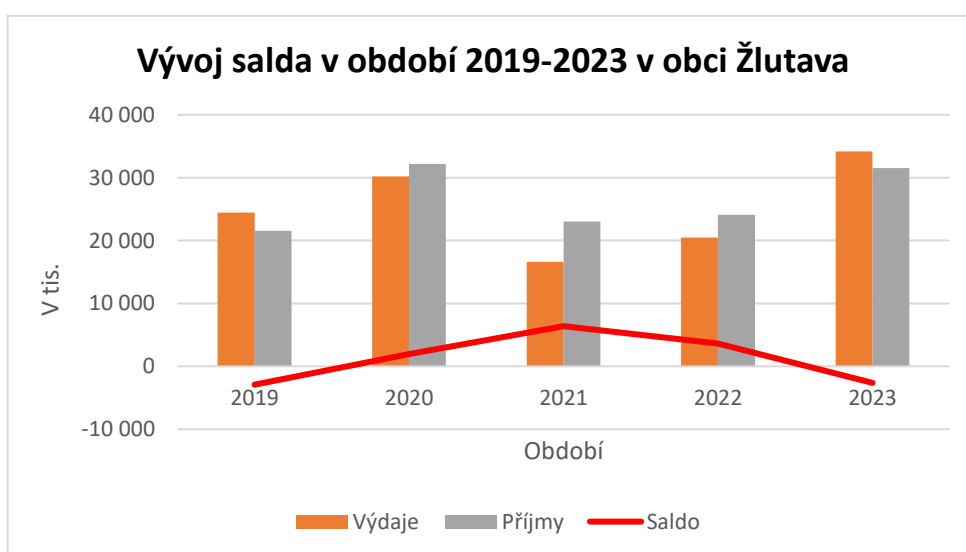

Obrázek 19 Porovnání schválených a skutečných rozpočtových výdajů obce Žlutava v období 2019-2023

(zdroj: Vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

Grafické zpracování zachycuje vývoj a porovnání schválených a skutečných rozpočtových výdajů obce za vybrané období. Ze získaných dat vyplývá, že v letech 2019, 2020 a 2023 došlo k převýšení skutečných výdajů nad schválenými. Nejvýraznější rozdíl byl zaznamenán v roce 2019, kdy obec překročila schválený rozpočet o téměř 4 mil. Kč. Naopak v letech 2021 a 2022 byly v obci vyšší schválené příjmy rozpočtu nad skutečnými.

3.11.3 Vývoj příjmů, výdajů a salda

Obrázek 20 Vývoj salda v obci Žlutava v letech 2019-2023

(zdroj: vlastní zpracování dle Monitor Státní pokladna, 2025)

V následujícím grafickém zpracování je zaznamenán vývoj rozpočtových příjmů a výdajů, a především vývoj salda rozpočtu obce za vybrané období 2019–2023. Z grafu je patrné, že obec vykazovala značné výkyvy, avšak v období 2020–2022 hospodařila s přebytkem. Nejvyššího kladného salda dosáhla obec v roce 2021 – konkrétně tedy 6,4 mil. Kč. Oproti tomu v letech 2019 a 2023 obec vykazovala saldo v záporných hodnotách, přičemž nejvyšší schodek vznikl v roce 2019 (- 2,9 mil. Kč). Schodek zde nastal z důvodu plánovaných investic zejména v rámci dopravní infrastruktury (výstavba chodníků podél silnice III. Třídy na základě projektu „Bezpečnost ve Žlutavě“), vybavení odpadového centra (kontejnery, kompostéry, re-use centrum) a další. Skutečné kapitálové výdaje v tomto období činily více než 11 mil. Kč, což bylo asi 45,5 % celkových výdajů.

Shrnutí

V období 2019–2023 dosahovaly příjmy obce Žlutava hodnot od 21,5 do 32 mil. Kč, přičemž klíčovou složku tvořily daňové příjmy (až 90 % v roce 2022). Nejvyšší příjmy byly v roce 2020 díky transferům. Výdaje se pohybovaly mezi 16,6 a 34 mil. Kč, přičemž investice mířily zejména do vodovodu, školství a infrastruktury. Největší výdaje obec vynaložila na služby pro obyvatelstvo. Saldo rozpočtu bylo nejpriznivější v roce 2021 (+ 6,4 mil. Kč), naopak největší schodek obec zaznamenala v roce 2019 (- 2,9 mil. Kč) kvůli investičním projektům.

4 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Následující kapitola shrnuje zásadní informace a poznatky, které slouží jako podklad pro návrhovou část práce. Obsahuje výstupy z řízených rozhovorů se zástupci obce a dalších zainteresovaných osob a dále SWOT analýzu, která na základě analytických dat a kvalitativních vstupů identifikuje hlavní silné a slabé stránky obce, stejně tak ale i její příležitosti a hrozby.

4.1 Řízené rozhovory

Součástí podkladů pro zpracování návrhové části byly také řízené rozhovory se zainteresovanými osobami v rámci obce Žlutava. Cílem těchto rozhovorů bylo doplnit kvantitativní údaje o kvalitativní pohled na aktuální stav a rozvojové potřeby obce. Rozhovory probíhaly podle předem stanovené struktury a zaměřovaly se na témata týkající se různých oblastí obce Žlutava.

Tabulka 16 Řízené rozhovory: Otázka č. 1

V jakých oblastech v obci vidíte největší potenciál pro rozvoj obce Žlutava?	
Starosta obce	Strategická poloha obce, cestovní ruch (v rámci Sdružení Baťova kanálu – rozvoj vodní dopravy v oblasti v úseku řeky Moravy, který je ve vlastnictví obce), Chřiby, agroturistika (Farma Žlutava), kultura (např. Mikulášský průvod), sportovní život (zejména motokros a fotbal), spolkový život, malí podnikatelé
Komise kultury a volnočasových aktivit	Rozvoj cestovního ruchu – stezky v rámci projektu „Stezky Branou do Chřibů“, agroturistika (Farma Žlutava – jízdy na koních, povozy, minizoo), motocross, podpora občanských iniciativ
Zástupce místního spolku Zahrádkářů	Kontinuální rozvoj technické a dopravní infrastruktury
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Příroda a životní prostředí, zejména v oblasti Chřibů, potenciál také v rozvoji odpadových center

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 17 Řízené rozhovory: Otázka č. 2

Co považujete v obci za největší problém? Popř. jak se tento problém v současnosti řeší?	
Starosta obce	Odkanalizování a absence ČOV (zpracovává se již III. projektová dokumentace), chybějící autobusové spojení (nedaří se prosadit kyvadlovou dopravu), v rámci bezpečnosti chodců nedostatek chodníků (výstavby již proběhly v letech 2023–2024, avšak v obci stále přetrvává nedostatek)
Komise kultury a volnočasových aktivit	Kanalizace a ČOV, schválení změny územního plánu v rámci ČOV (není schváleno více než 5 let), lidé nemají kde stavět, i přesto, že mají zájem (pozemky nejsou připraveny k výstavbě, často se nacházejí v podílovém vlastnictví a nejsou převedeny na stavební parcely
Zástupce spolku Zahrádkářů	Absence ČOV – problémy s výkupem pozemků a nutnost přípojek pro každou domácnost
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Nakládání s odpady a třídění odpadů

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 18 Řízené rozhovory: Otázka č. 3

Jakých top 5 oblastí považujete za nejdůležitější pro budoucí rozvoj obce?	
Starosta obce	Stabilizace mladých obyvatel a podpora dostupného bydlení, rozvoj kulturního a sportovního zázemí a komunitního života, výstavba technické infrastruktury (chodníky, kanalizace, dopravní spojení), školství, udržení spolupráce se spolky, obcemi, mikroregionem a MAS.
Komise kultury a volnočasových aktivit	Dokončení infrastruktury (např. vodovod v částech obce Žlaby či Romanice), oprava místních komunikací, výstavba ČOV, územní plánování a stavební parcely, opatření na ochranu krajiny a prostředí
Zástupce spolku Zahrádkářů	Infrastruktura (oprava silnic a chodníků, vybudování nových chodníků a zajištění MHD směr Žlutava-Bělov-Otrokovice), rozvoj mimoškolních a komunitních aktivit (chybí komunitní centrum pro rodiny s dětmi), ochrana životního prostředí
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Životní prostředí, odpadové hospodářství, činnost spolků (především v rámci sportovní činnosti), spolupráce se zemědělskými subjekty, prezentace obce (např. prostřednictvím sdružení apod.)

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 19 Řízené rozhovory: Otázka č. 4

Jak si představujete, že by obec měla vypadat v horizontu 5-10 let?	
Starosta obce	Dokončená kanalizace a ČOV, výstavba „náměstíčka“ u školy, bezpečné komunikace pro chodce, komplexní rekonstrukce obecního úřadu, vybudování technického zázemí pro obecní techniku, zřízení systému sdílené energetiky, dokončená výstavba optické sítě pro vysokorychlostní internet v celé obci, včetně připojení rodinných domů (zajištěno kvalitní digitální připojení pro rodiny i podnikatele), případný další rozvoj odpadových center, stabilní podmínky pro mladé rodiny
Komise kultury a volnočasových aktivit	Dokončení kanalizace a výstavba ČOV, budování záchytných kanálů v rámci erozí z polí, rekonstrukce ZŠ (elektroinstalace, plynové kotle apod.), rekonstrukce obecního úřadu (střecha, bezbariérový přístup, výtah apod.), v rámci zakoupení objektu č.p. 70 je plánováno budování komunitního centra (aktuálně obec hledá vhodné způsoby financování prostřednictvím dotací)
Zástupce spolku Zahrádkářů	Výstavba ČOV, zřízení multifunkčního domu na adrese č.p. 70 za sokolovnou
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Obec by měla pokračovat v současném způsobu rozvoje – zachovat stejný směr a kontinuálně ho rozvíjet

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 20 Řízené rozhovory: Otázka č. 5

Vnímáte dostatečné zapojení obyvatel do rozhodovacích procesů v obci?	
Starosta obce	Zapojení obyvatel hodnoceno pozitivně, ale spíše ze strany spolků (např. zahrádkáři, hasiči, sportovní oddíly), pořádají brigády, pečují o veřejnou zeleň a pomáhají při kulturních akcích, obyvatelé mají přístup k informacím i v rámci Infokanálu Žlutava, rozhlasu, elektronické úřední desky, mobilních aplikací apod.
Komise kultury a volnočasových aktivit	Situace se za poslední roky výrazně zlepšila, občané se zapojují do veřejného dění
Zástupce spolku Zahrádkářů	Ne, obyvatelé neprojevují dostatečný zájem
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Ne, obyvatelé o dění obce nejeví zájem, neúčastní se zasedání zastupitelstva, chybí iniciativa ze strany obyvatelstva

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 21 Řízené rozhovory: Otázka č. 6

Jak hodnotíte celkovou kvalitu života v obci v rámci dostupnosti sociálních služeb a společenského dění?	
Starosta obce	Dostatek základních služeb (obchod, pohostinství, malí podnikatelé apod.), sociální a zdravotní služby zajištěny v rámci spolupráce s městem Napajedla a ORP Otrokovice (lékaři a pracovníci dojíždějí do obce), pestrý kulturní a společenský život v obci – celoroční kalendář akcí, (vysoká návštěvnost akcí, jako jsou např. Mikulášský průvod, závody v Classic Motocross apod.), aktivní spolková činnost

Komise kultury a volnočasových aktivit	Kulturní život je velmi bohatý – během roku se koná několik akcí (většinou minimálně 4 akce během měsíce), v rámci zdravotnictví a sociálních služeb dojíždí lékař, obec má zajištěnou terénní péči o seniory (Napajedla a Otrokovice), přičemž obec na tyto služby výrazně přispívá, funguje zde obchod (v majetku obce), ale i další služby, jako je např. kadeřnictví, kosmetické služby a jiní malí podnikatelé
Zástupce spolku Zahrádkářů	Služby jsou v poměru s velikostí obce hodnoceny kladně a kulturní a společenský život je hodnocen také kladně a jako dostatečný.
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	V rámci kulturního dění velmi pozitivní hodnocení, obec nabízí široké spektrum volnočasových aktivit a akcí, v rámci služeb je situace považována za adekvátní vzhledem k velikosti obce

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 22 Řízené rozhovory: otázka č. 7

Jaké investice či projekty obce hodnotíte za nejpřínosnější?	
Starosta obce	Sběrné dvory a odpadová centra, rekonstrukce ZŠ a MŠ Žlutava (rekonstrukce školní kuchyně, školní jídelny, sociálního zařízení pro zaměstnance, zahrady mateřské školy apod.), rekonstrukce sokolovny, zbudované hřiště za sokolovnou, přístavba hasičské zbrojnice, realizace ochranného příkopu jako protipovodňového opatření v rámci pozemkových úprav, interakční herní prvky u MŠ Žlutava
Komise kultury a volnočasových aktivit	Rekonstrukce sportovišť, modernizace budovy MŠ (např. nová jídelna), vybudování interakčního prvku směrem k Dubníku (posezení, vyhlídka apod.). II. etapa vodovodu

Zástupce spolku Zahrádkářů	Rekonstrukce ZŠ a MŠ Žlutava
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Sběrné dvory, odpadová centra, nové hřiště za sokolovnou, interakční prvek u MŠ Žlutava, výstavba vodovodu v části obce Žlaby

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 23 Řízené rozhovory: Otázka č. 8

Jak hodnotíte situaci obce v rámci spolupráce s okolními obcemi, mikroregionem či MAS?	
Starosta obce	Spolupráce je aktivní a dlouhodobá (obec je součástí MAS Severní Chřiby a Pomoraví, Mikroregionu Chřiby, Sdružení měst a obcí Východní Moravy, Euroregionu Bílé-Biele Karpaty, Sdružení měst a obcí pro rozvoj Baťova kanálu a další), také je zde vysoká spolupráce s městem Napajedla, ORP Otrokovice apod,
Komise kultury a volnočasových aktivit	Spolupráce je silná a pravidelná, Žlutava je součástí např. tzv. „Napajedelských emirátů“ (Napajedla, Halenkovice, Komárov, Pohořelice, Oldřichovice), v rámci čehož obec pořádají společné akce, a obec je také součástí spousty různých spolků a MAS
Zástupce spolku Zahrádkářů	Nedokáže posoudit
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Spolupráce s okolními obcemi hodnocena pozitivně

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Tabulka 24 Řízené rozhovory: Otázka č. 9

Co by obec mohla zlepšit v komunikaci se spolky, firmami či občany?	
Starosta obce	Komunikace je dostatečná (probíhá přes Infokanal Žlutava, webové stránky, sociální sítě, mobilní aplikace, jako je např. „V OBRAZE“ a v rámci elektronické

	úřední desky, komunikace se spolky je silná a pravidelná, v rámci firem je komunikace trochu slabší, ale obec se snaží budovat zázemí pro malé podnikatele.
Komise kultury a volnočasových aktivit	Spolupráce se spolky je velmi dobrá – každoročně dostávají spolky příspěvky (v rámci darovacích smluv), Vysoká spolupráce se spolky, jako jsou např. Zahrádkáři, hasiči, SK Žlutava a další. V oblasti firem obec velmi spolupracuje se společností Kamenolom Žlutava, s.r.o., který mimo jiné pomáhá i se zimní údržbou cest. Některé firmy však mají zapsané sídlo mimo obec, což snižuje přímý ekonomický přínos
Zástupce spolku Zahrádkářů	Obec spolky aktivně podporuje a vstřícně s nimi komunikuje, fungující média pro komunikace (web, Infokanál Žlutava, nástěnky, mobilní aplikace), zástupce navrhuje rozšířit komunikaci o tištěné Žlutavské noviny distribuované do schránek.
Zástupce firmy Kamenolom s.r.o.	Komunikace se spolky vnímána velmi kladně, s firmami bezproblémově. S občany je však komunikace slabší, protože je nezajímá dění v obci, navrhuje občany více motivovat k zapojení

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

4.2 SWOT analýza

SWOT analýza obce Žlutava byla zpracována na základě poznatků získaných v analytické části práce a z řízených rozhovorů s klíčovými aktéry v obci. Tento nástroj slouží k identifikaci silných a slabých stránek a taktéž příležitostí a hrozeb pro obec. Tato struktura umožňuje přehledně shrnout hlavní vnitřní i vnější vlivy působící na obec a zároveň poskytuje důležitý podklad pro návrhovou část práce.

Tabulka 25 SWOT analýza obce Žlutava

Silné stránky	Slabé stránky
- Atraktivní přírodní prostředí v blízkosti přírodního parku Chříby - Strategická poloha obce - Blízkost dálnice D55 - Aktivní spolková činnost - Dostupnost informací o jednotlivých rozpočtech - Aktivní komunikace s občany (sociální sítě, aplikace, infokanál a další) - Nízká míra nezaměstnanosti - Vlastní základní a mateřská škola - Mnoho kulturních akcí s vysokou návštěvností (např. Mikulášský pochod) - Silná tradice v zahrádkářství a ovocnářství - Dostatečná nabídka volnočasových aktivit - Motokrosová dráha	- Absence ČOV - Nízký počet chodníků v rámci bezpečnosti obyvatel - Slabá dopravní obslužnost (především o víkendech) - Chybějící autobusový spoj Žlutava-Bělov-Otrokovice - Nedostatek dostupného bydlení a stavebních míst - Pozemky nejsou připravené k výstavbě - Nízké tempo výstavby nových domů - Omezená nabídka pracovních míst přímo v obci - Zvyšující se index stáří a průměrný věk - Snižující se počet narozených dětí - Zvyšující se migrace obyvatel do jiných obcí či měst

• Dobře fungující odpadová a re-use centra • Vysoká míra třídění odpadu v obci • Několik turistických tras • Přítomnost Czech Pointu • Farma Žlutava a minizoo • Udržování místních tradic a zvyků • Kvalitní životní prostředí (až 45 % území tvoří lesy) • Klidné prostředí • Až 90 % obyvatel napojených na místní kanalizaci • Elektronická úřední deska a e-podatelná • Snižující se produkce směsného komunálního odpadu • Vysoký podíl občanů s maturitním vzděláním (nad průměrem ČR) • Obec je součástí MAS Severní Chříby a Pomoraví	• Žádná vlaková stanice • Absence cyklostezky i přes vysokou míru cyklistů v obci • Slabší provázanost s podnikatelským sektorem • Absence stálé zdravotní péče • Poměrně zastaralá budova obecního úřadu
Příležitosti	Hrozby
• Rozvoj udržitelných projektů (v rámci odpadového centra, re-use, a další) • Využití turistického potenciálu v lokalitě přírodního parku Chříby	• Zvyšující se počet seniorů bez odpovídajících sociálních služeb • Riziko ztráty mladší generace kvůli omezené dostupnosti bydlení

• Rozvoj vodní dopravy a cestovního ruchu v rámci projektu Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu na vymezeném koridoru v obci • Rozvoj spoluprací s okolními obcemi • Rozvoj cyklistické dopravy • Rozšíření komunikace prostřednictvím tištěných novin	• Odliv obyvatel kvůli nedostatečné dopravní obslužnosti • Pokračující přirozený úbytek obyvatel • Pokračující migrace obyvatel z obce • Nízká adaptabilita územního plánu na nové potřeby obce
--	---

(Zdroj: vlastní zpracování)

5 NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část vychází ze zjištění prezentovaných v analytické části, která poskytla komplexní pohled na současný stav obce Žlutava, a rovněž z klíčových východisek pro návrhovou část, tedy ze SWOT analýzy a řízených rozhovorů s aktéry obce. Cílem této části práce je navrhnout strategickou vizi a definovat konkrétní cíle, priority a opatření, která přispějí k dalšímu rozvoji obce Žlutava.

Pro návrhovou část byl rovněž zohledněn dokument Program rozvoje obce Žlutava na období 2023–2026, který vymezuje klíčové oblasti rozvoje a stanovuje konkrétní cíle pro nadcházející roky. Navrhovaná opatření jsou formulována tak, aby byla v souladu s těmito strategickými cíli a zároveň dále rozvíjela a konkretizovala směřování obce v dalších klíčových oblastech.

5.1 Vize obce Žlutava

Obec Žlutava je tradiční venkovská obec, která spojuje klidné a harmonické prostředí se silným přírodním zázemím, a to zejména díky své poloze v blízkosti přírodního parku Chříby a vysokému podílu lesů na území obce. Usiluje o udržitelný rozvoj a zachování kvalitního života v obci. Podporuje rozvoj bydlení, zároveň však dbá na zachování svého venkovského charakteru a přírodního prostředí. Výrazně podporuje spolkovou činnost, díky které se v obci uskutečňuje řada kulturních, sportovních a společenských akcí, čímž se posiluje komunitní život v obci.

Obec pracuje na postupném zlepšování dopravní a technické infrastruktury, rozvoji sportovního a kulturního vyžití, dostupnosti služeb a celkového zvyšování kvality veřejného prostoru. V rámci spolupráce se školou, místními podnikateli a dalšími partnery se snaží využívat dostupné dotační programy a rozvíjet obec udržitelným způsobem.

5.1.1 Strategický cíl č. 1: Zlepšení technické infrastruktury obce

Rozvoj technické infrastruktury je jednou z nejzásadnějších podmínek pro zajištění kvalitního života obyvatel, ochranu životního prostředí a udržitelný rozvoj sídla. V obci Žlutava dlouhodobě chybí centrální ČOV, což představuje závažný hygienický i ekologický deficit. Zároveň není plně dokončena síť veřejného vodovodu – některé části obce, zejména okrajové nebo rekreační, jsou závislé na studnách či domovních vrtech. Tento stav je v rozporu s principy dlouhodobě udržitelného rozvoje a limituje možnosti dalšího územního rozvoje. Rozvoj technické infrastruktury je jednou z nejzásadnějších podmínek pro zajištění

kvalitního života obyvatel, ochranu životního prostředí a udržitelný rozvoj sídla. Obec Žlutava dlouhodobě postrádá centrální kanalizační systém a čistírnu odpadních vod (ČOV), jak uvádí Plán obnovy a financování kanalizací v majetku obce Žlutava (2024). Zároveň není plně dokončena síť veřejného vodovodu – zejména v okrajových částech obce a v rekreačně využívaných lokalitách přetrvává závislost na individuálních zdrojích vody.

V letech 2023 a 2024 došlo k částečné výstavbě vodovodní infrastruktury v lokalitě Žlaby (etapy I – III), přičemž zároveň byla zahájena projektová příprava nové kanalizační sítě včetně centrální ČOV. Kanalizační trasy jsou v návrhové dokumentaci vedeny přes infrastrukturové koridory č. 181–191 (Územní plán Žlutava – změna č. 2, výkres VPS, 2023), které odpovídají rozvojovým potřebám i územní rezervě.

Celý záměr je v souladu se srovnávacím zněním textové části územního plánu ve znění změny č. 2 (2023) a navazuje na Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje. Postup výstavby ČOV i vodovodu byl schválen Zastupitelstvem obce usnesením č. 26/4 ze dne 29. ledna 2025.

Priorita 1.1. Vybudování kanalizační infrastruktury a ČOV

Cílem této priority je zajistit dostupnost a kvalitu základní technické infrastruktury v oblasti odvádění a likvidace odpadních vod. Kanalizační síť je navržena tak, aby obsloužila zastavěné i rozvojové plochy obce, s napojením na centrální čistírnu odpadních vod v jižní části obce.

- **Opatření 1.1.1:** Realizace výstavby nové ČOV a kanalizační sítě - Výstavba nové čistírny je plánována na zastavitelnou plochu č. 192, nacházející se v jižní části katastru obce u silnice III. třídy ve směru na Napajedla. Kanalizační síť bude vedena přes vymezené infrastrukturní koridory č. 181–191. Stav: projektová příprava zahájena (2024)
- **Opatření 1.1.2:** Koordinace výstavby s relevantními institucemi - Realizace musí být koordinována se Zlínským krajem a správcí sítí, přičemž obec je povinna sladit záměr s nadmístní koncepcí v rámci PRVKZK. Součástí opatření je také příprava na žádost o podporu z dotačních titulů.

Priorita 1.2: Rozšíření vodovodní infrastruktury

V některých částech obce dosud není k dispozici veřejný vodovod, což je překážkou pro stabilní zásobování pitnou vodou a rozvoj nového bydlení. Cílem této priority je dokončit klíčové tahy vodovodu a zmapovat potřeby napojení u dosud izolovaných lokalit.

- **Opatření 1.2.1:** Realizace prodloužení vodovodu Romanice II - pokračování stávající sítě do oblasti s plánovanou rezidenční zástavbou a stávajícími RD.
Stav: žádost o dotaci podána (2025), výběr dodavatele v přípravě
- **Opatření 1.2.2:** Zajištění prodloužení vodovodu k sadům a fotbalovému hřišti - tato oblast se nachází v severní části obce a je významná nejen rekreačně, ale také z hlediska dlouhodobého zastavění.
- **Opatření 1.2.3:** Prověření napojení dalších periferních částí obce, přičemž jedná se především o: západní okraj obce (lidově „Končiny“) – rekreační objekty a pole s potenciálem rozvoje, dolní část lokality Žlaby – koncová zástavba bez stávajícího připojení, oblast za fotbalovým hřištěm (Na Výsluní II) – rozvojová plocha pro individuální výstavbu, jednotlivé samoty mimo stávající trasy.

5.1.2 Strategický cíl č. 2: Podpora rozvoje dostupného bydlení a územní připravenosti

Nedostatečná nabídka stavebních pozemků a dlouhodobě neschválená změna územního plánu představují významnou bariéru dalšího rozvoje obce. Jak zaznělo v rámci řízených rozhovorů, tato situace se projevuje zejména v nedostupnosti parcel pro mladé rodiny a absenci připravených lokalit pro individuální výstavbu.

Obec Žlutava dle Úplné aktualizace RURÚ ORP Otrokovice (2024) i analýzy Problém k řešení v ÚPD (2024) představují hlavní bariéry rozvoje: dlouhodobě neschválená změna územního plánu, podílové vlastnictví, absence pozemkových úprav a nedostatečné napojení lokalit na technickou infrastrukturu.

Ačkoliv platná změna č. 2 ÚP vymezila více než 19 ha zastavitelných ploch pro individuální bydlení, zůstává 16,5 ha dosud nezastavěno. Většina z těchto ploch je označena

jako nevyužitá, nebo vyžaduje územní studii, pozemkové úpravy či dořešení vlastnických vztahů

Priorita 2.1: Schválení změny územního plánu č. 3

Změna č. 3 územního plánu, která byla zveřejněna v roce 2024 formou veřejné vyhlášky, má za cíl navýšit zastavitelné plochy obce a usnadnit výstavbu rodinných domů. Přehled návrhu obsahuje nové plochy BI (bydlení individuální), jejichž realizace bude zásadní pro stabilizaci obyvatelstva.

- **Opatření 2.1.1:** Urychleně dokončit schvalovací proces změny územního plánu č. 3 (stav k roku 2024: probíhá řízení dle stavebního zákona).
- **Opatření 2.1.2:** Zajistit, aby nové plochy byly reálně využitelné – tedy přístupné, zasít'ované a majetkově vypořádané.

Priorita 2.2: Pozemkové úpravy a vypořádání majetkoprávních vztahů

Jak vyplývá z RURÚ ORP Otrokovice (2024), převážná část nezastavěných lokalit má problematickou parcelaci, často v podílovém spoluvlastnictví. Bez zahájení pozemkových úprav je efektivní využití těchto ploch obtížné.

- **Opatření 2.2.1:** Navázat spolupráci se Státním pozemkovým úřadem a zahájit přípravu komplexních pozemkových úprav.
- **Opatření 2.2.2:** Postupně řešit podílové spoluvlastnictví pozemků, zejména v lokalitách vymezených jako BV-Z6 a BV-Z14 (Změna č. 2 ÚP).
- **Opatření 2.2.3:** Vycházet z požadavků občanů z komunitního šetření a přizpůsobit urbanistické zásady těmto potřebám.

5.1.3 Strategický cíl č. 3: Zvýšení dopravní bezpečnosti a zajištění dostupnosti veřejné dopravy

Dopravní bezpečnost a dostupnost hromadné dopravy patří mezi dlouhodobě identifikované potřeby obyvatel Žlutavy. Z rozhovorů se zástupci obce vyplynula nespokojenost s chybějícími chodníky, rizikovými úseky pro chodce i nedostatečným spojením se spádovými městy. Problémy se týkají zejména školních dětí, seniorů a osob se sníženou pohyblivostí, pro které je bezpečný a dostupný pohyb po obci i mimo ni klíčový.

Přestože v letech 2023–2024 došlo k realizaci některých opatření v rámci projektu „Bezpečnost ve Žlutavě“, přetrvávají lokality bez vyhovující pěší infrastruktury a slabé dopravní obslužení v dopravních špičkách i o víkendech. Tento cíl vychází rovněž ze Strategie rozvoje obce 2023–2026 a odpovídá prioritám z Úplné aktualizace RURÚ ORP Otrokovice 2024.

Priorita 3.1: Zvýšení bezpečnosti chodců a zajištění bezbariérového pohybu

Zajištění bezpečného pohybu pro všechny skupiny obyvatel je klíčové pro každodenní mobilitu, dostupnost služeb a školní docházku. Chybějící chodníky nebo jejich technický stav zůstávají problémem především v periferních nebo dopravně zatížených úsecích.

- **Opatření 3.1.1:** Identifikace rizikových úseků – např. směr k farmě Žlutava, úsek podél hlavní silnice směrem ke škole, propojení částí obce „Na výsluní“ a „Žlaby“. Doporučuje se zpracovat soupis úseků na základě místního šetření a podnětů obyvatel.
- **Opatření 3.1.2:** Zpracování projektové dokumentace pro nové chodníky, včetně bezbariérových úprav a osvětlení přechodů.
- **Opatření 3.1.3:** Využití dotačních titulů – např. programy SFDI nebo IROP, na realizaci bezpečnostních prvků pro pěší.

Priorita 3.2: Zlepšení dostupnosti veřejné dopravy a posílení spojení s okolními centry

Obec je v současnosti obsluhována omezeným počtem autobusových spojů, jejichž frekvence a trasa neodpovídají potřebám dojíždějících ani seniorů. Výrazně chybí pravidelné a rychlé spojení s městy jako Otrokovice, Napajedla nebo Zlín, zejména v ranních a odpoledních špičkách.

- **Opatření 3.2.1:** Zpracování analýzy dopravní obslužnosti – se zaměřením na zpoždění, návaznost spojů, frekvenci ve špičkách a o víkendech. Výstupem může být návrh optimalizace spojů v rámci IDSOK.
- **Opatření 3.2.2:** Jednání se Zlínským krajem, IDSOK a dopravci – cílem je iniciovat přidání nových spojů či úpravu stávajících linek.
- **Opatření 3.2.3:** Zvážení zřízení služby „Senior taxi“ nebo komunitní mikrobusevé dopravy – provozované obcí nebo ve spolupráci s MAS pro zajištění individuální přepravy osob s omezenou mobilitou.

- **Opatření 3.2.4:** Prověření proveditelnosti zavedení přímého autobusového spoje Žlutava – Bělov – Otrokovice – který by odstranil nutnost přestupování a zrychlil spojení s hlavními službami (lékaři, úřady, nádraží).

5.1.4 Strategický cíl 4: Posílení komunitního života, zázemí pro spolky a kulturně-společenské aktivity

Kvalita života v obci je úzce spojená s komunitními vazbami, podporou občanské participace a rozvojem veřejného prostoru pro společenské, sportovní a kulturní aktivity. Žlutava disponuje aktivní sítí spolků a organizací, které dlouhodobě přispívají k soudržnosti komunity. Z dokumentů obce vyplývá potřeba modernizace veřejných budov a objektů, které slouží těmto účelům.

Obec zakoupila budovu č.p. 70, pro kterou připravuje projekt využití jako komunitního centra. Zároveň pokračují úpravy sokolovny a podpůrné aktivity směřující ke kulturní soběstačnosti obce.

Priorita 4.1: Vybudování komunitního centra a modernizace veřejných objektů pro komunitní činnost

Záměr vytvořit nové komunitní centrum v budově č.p. 70 byl schválen v roce 2024. Objekt se nachází v centrální části obce a jeho využití je plánováno pro potřeby komunitních aktivit, spolků a veřejnosti. Pro účely přestavby byla vyhotovena studie využitelnosti i projektová dokumentace, obec zvažuje žádost o dotaci z rozpočtu Zlínského kraje.

Současně je dokončována modernizace sokolovny, která slouží jako multifunkční prostor pro sportovní, kulturní a společenské akce. Konkrétně je plánována přístavba druhého patra, nové šatny, půdní vestavba, vybudování parkoviště ve školním dvoře a instalace fotovoltiky.

- **Opatření 4.1.1:** Rekonstrukce objektu č.p. 70 na komunitní centrum - jeho úprava je plánována pro potřeby kulturních a spolkových aktivit. Projekt počítá s víceúčelovými klubovnami, prostorem pro workshopy, komunitní setkávání a menší kulturní akce. Vnější část bude upravena pro rekreační využití dětmi a veřejnými akcemi (jarmarky, trhy).

Projektová dokumentace byla zahájena v roce 2024 a obec zvažuje žádost o podporu ze Zlínského kraje nebo programu IROP.

- **Opatření 4.1.3:** Modernizace sokolovny – přístavba druhého patra nad stávající přístavbou, výstavba nových šaten a půdní vestavby, vybudování parkoviště ve školním dvoře, instalace fotovoltaického systému pro snížení energetické náročnosti objektu.

Priorita 4.2: Udržení a rozvoj spolkového a kulturního života v obci

Spolkový život v obci Žlutava staví na silných základech, a to díky aktivní činnosti subjektů jako jsou zahrádkáři, SK Žlutava, SDH, sportovní kluby a další. Tyto spolky každoročně organizují akce ve spolupráci s obcí, a to s vysokou návštěvností (např. Mikulášský průvod, Dětský den, Masopust apod.). Žlutava tuto činnost podporuje poskytováním finančních prostředků formou darovacích smluv a úzkou spoluprací při realizaci kulturního programu.

- **Opatření 4.2.1:** Finanční a materiální podpora činnosti spolků - Obec dlouhodobě poskytuje spolkové činnosti finanční podporu prostřednictvím darovacích smluv (např. SDH, SK Žlutava, zahrádkáři). Tato podpora bude pokračovat v návaznosti na každoročně schvalovaný rozpočet. Doporučuje se zároveň vytvořit systém jednoduché žádosti a vyúčtování.
- **Opatření 4.2.2:** Zlepšení informovanosti a propagace komunitních akcí - Doporučuje se systematizovat propagaci na webu obce, sociálních sítích, Infokanálu a případně prostřednictvím mobilní aplikace. Lze zvážit vydávání pravidelného obecního newsletteru v elektronické podobě, nebo tištěných žlutavských novin, jak již padlo v řízených rozhovorech.

5.1.5 Strategický cíl 5: Podpora udržitelného rozvoje a zkvalitnění odpadového hospodářství v obci Žlutava

Efektivní nakládání s odpady je jedním z pilířů udržitelného rozvoje a kvality života v obcích. Obec Žlutava má v současnosti zavedený funkční systém sběrných míst, separace komunálního odpadu a sběrného dvora, který odpovídá platné legislativě i požadavkům občanů. Tento systém je z hlediska rozsahu a fungování hodnocen pozitivně, avšak v rozhovorech byly zmiňovány i možnosti dalšího zlepšení – zejména v oblasti informovanosti, dostupnosti nádob a digitalizace komunikace.

Odpadové hospodářství obce je řízeno v souladu s Plánem obnovy a financování kanalizací (2024), navazuje na strategii obce i na akční opatření v oblasti životního prostředí.

V roce 2025 došlo k rozšíření systému o nový typ separovaného sběru – kontejnery na textil ve spolupráci se společností TextilEco

Priorita 5.1: Udržení a zefektivnění systému separace a likvidace komunálního odpadu

Cílem je udržet vysokou úroveň separace a komfortu pro občany, přičemž důraz je kladen na udržitelnost, minimalizaci dopadů na životní prostředí a aktivní zapojení veřejnosti.

- **Opatření 5.1.1:** Zajištění technického stavu nádob a přehledného značení: pravidelná kontrola technického stavu kontejnerů a jejich vík, aktualizace informačních tabulí (např. QR kódy s informacemi o druzích odpadů), doplňování nádob dle požadavků občanů.
- **Opatření 5.1.2:** Zavedení systému podnětů od obyvatel: Vytvoření jednoduchého digitálního formuláře na webu obce nebo v mobilní aplikaci, kde občané mohou hlásit přeplněné kontejnery, navrhopat nová místa nebo hodnotit využití stávajících.
- **Opatření 5.1.3:** Vyhodnocování vytíženosti sběrných míst: Roční monitoring jednotlivých stanovišť (např. objem, četnost vývozu, sezónní špičky), s cílem optimalizace svozových tras a umístění kontejnerů.
- **Opatření 5.1.4:** Rozšíření separace o nové komodity: Zvažování instalace kontejnerů na bioodpad, kovy, oleje, nebo rozšíření spolupráce s firmami zaměřenými na zpětný odběr elektrozařízení.

Priorita 5.2: Zvýšení informovanosti a environmentální osvěty

- **Opatření 5.2.1:** Zvýšení povědomí o třídění a prevenci vzniku odpadu: Vydávání přehledných letáků, infografik nebo krátkých videí s návody, jak třídit. Distribuce do domácností nebo formou kampaně na sociálních sítích.
- **Opatření 5.2.2:** Spolupráce se ZŠ, MŠ a spolky na ekologické výchově: Pořádání soutěží ve sběru, besed s odborníky, exkurzí na skládku či sběrný dvůr, zavedení „zeleného dne“ ve škole apod.
- **Opatření 5.2.3:** Zřízení sekce na webu obce věnované odpadovému hospodářství: Včetně aktualit, přehledů svozových dnů, kontaktů na sběrný dvůr, kalkulačky odpadu atd.

5.2 Katalog projektů

Katalog projektů představuje výstup návrhové části práce, který přímo navazuje na předchozí analýzu území, SWOT analýzu a řízené rozhovory se zástupci obce a klíčovými aktéry (starostou, komisí pro kulturní a volnočasové aktivity, zástupcem místního spolku a společnosti). Vybrané projekty reflektují potřeby, které byly v rozhovorech opakovaně zmiňovány jako nejpalčivější – ať už se jedná o chybějící ČOV, problematiku nedostatečné technické infrastruktury (zejména kanalizace a chodníků), zajištění dostupného bydlení, nebo o potřebu vytvořit kvalitní veřejný prostor pro komunitní život.

Témata projektů se zároveň shodují s hlavními slabými stránkami a hrozbami, které byly identifikovány v rámci SWOT analýzy (např. absence ČOV, chybějící stavební parcely, klesající podíl mladých obyvatel, nebo nízká dopravní dostupnost). Zároveň se snaží rozvíjet silné stránky a příležitosti, jako je strategická poloha obce, silná spolková činnost, kvalitní přírodní prostředí či rozvoj agroturistiky.

Cílem katalogu je nabídnout obci konkrétní návrhy rozvojových projektů, které by mohly být realizovány prostřednictvím vlastních investic, dotačních titulů nebo ve spolupráci s dalšími subjekty a partnery.

5.2.1 Projekt č. 1: Výstavba ČOV

Tabulka 26 Projekt č. 1

Projekt č. 1	
Název projektu	Výstavba ČOV a kanalizační sítě v obci Žlutava
Strategický cíl	Zlepšení technické infrastruktury a životního prostředí
Lokalita	Obec Žlutava – zastavitelná plocha č. 192 – směr Napajedla
Zadavatel projektu	Obec Žlutava
Cílová skupina	Obyvatelé obce Žlutava
Popis projektu	Projekt řeší komplexní odkanalizování obce Žlutava a vybudování nové ČOV. Na základě technické studie z roku 2022 byla změnou č. 3 územního plánu vymezena zastavitelná plocha č. 192 pro ČOV a koridory č. 181–191 pro kanalizační sběrače. ČOV bude umístěna v jižní části obce, v blízkosti silnice ve směru Napajedla. Projekt navazuje na Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje a probíhající změnu ÚP.
Přínosy	Zlepšení hygienických a ekologických podmínek v obci, odstranění nevyhovujícího způsobu nakládání s odpadními vodami, vytvoření předpokladu pro další rozvoj obce
Rizika	Vysoké náklady na realizaci, nutnost vícefázového financování a dlouhodobá příprava
Termín realizace	2026-2029 (etapově)
Odhadovaná částka	30 000 000 Kč
Možný způsob financování	70 % (21 000 000 Kč) dotace z OPŽP, případně ze SFŽP ČR a 20 % (6 000 000 Kč) spoluúcast Zlínského kraje a 10 % (3 000 000 Kč) z vlastních zdrojů

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

5.2.2 Projekt č. 2: Výstavba komunitního centra

Tabulka 27 Projekt č. 2

Projekt č. 2	
Název projektu	Rekonstrukce objektu č. p. 70 – komunitní centrum Žlutava
Strategický cíl	Posílení komunitního života, zázemí pro spolky a kulturně-společenské aktivity
Lokalita	Žlutava, č.p. 70, centrální část obce
Zadavatel projektu	Obec Žlutava
Cílová skupina	Obyvatelé obce napříč generacemi, místní spolky
Cíl projektu	Vytvořit multifunkční komunitní prostor pro podporu společenského spolkového a kulturního života v obci
Popis projektu	Obec zakoupila objekt č. p. 70 za účelem jeho rekonstrukce a přeměny na komunitní centrum. Rekonstrukce zahrnuje vybudování klubových a společenských místností, úpravu přilehlého venkovního prostranství pro komunitní akce – např. jarmarky, dětské aktivity apod. Centrum bude sloužit k pravidelným schůzkám spolků, kulturním a vzdělávacím aktivitám.
Přínosy	Zlepšení podmínek pro komunitní spolkovou činnost, posílení společenského života a participace obyvatel, zvýšení atraktivity obce pro mladé rodiny
Rizika	Riziko neúspěchu v dotačním řízení, nutnost provozních nákladů
Termín realizace	2025-2027
Odhadovaná částka	5 000 000 Kč
Možný způsob financování	70 % (3 500 000 Kč) dotace z Programu obnovy venkova Zlínského kraje a 30 % (1 500 000 Kč) z vlastních zdrojů

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

5.2.3 Projekt č. 3: Přístavba šaten v sokolovně Žlutava

Tabulka 28 Projekt č. 3

Projekt č. 3	
Název projektu	Přístavba šaten v sokolovně
Strategický cíl	Podpora kvalitního zázemí v rámci kultury a sportu
Lokalita	Sokolovna Žlutava
Zadavatel	Obec Žlutava
Cílová skupina	Členové sportovních spolků, děti a mládež, účastníci kulturních a společenských aktivit v areálu, návštěvníci obce
Popis projektu	Projekt se zaměřuje na přístavbu šaten ke stávající budově sokolovny v obci Žlutava. Šatny budou sloužit jako hygienické a provozní zázemí pro sportovce a účastníky kulturních a společenských akcí. Budou řešeny jako bezbariérové, s odpovídajícím vybavením. Přístavba navazuje na již provedené úpravy objektu a výstavbu venkovního hřiště, které je intenzivně využíváno místními spolky a obyvateli.
Přínosy	Zajištění hygienického zázemí pro sportovní a spolkové akce, zvýšení využitelnosti sokolovny pro komunitní život, možnost pořádat více akcí bez logistických omezení
Rizika	Nedostatek finančních prostředků, možné komplikace při koordinaci stavebních prací s provozem sokolovny a organizací např. sportovních akcí
Termín realizace	2026
Odhadovaná částka	2 000 000 Kč
Možný způsob financování	60 % (1 200 000 Kč) dotace z Národní sportovní agentury a 40 % (800 000 Kč) vlastní zdroje obce

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

5.2.4 Projekt č. 4: Rekonstrukce budovy obecního úřadu Žlutava

Tabulka 29 Projekt č.4

Projekt č. 4	
Název projektu	Rekonstrukce budovy obecního úřadu
Strategický cíl	Zlepšení technické infrastruktury a občanské vybavenosti obce
Lokalita	Obecní úřad Žlutava
Zadavatel	Obec Žlutava
Cílová skupina	Obyvatelé obce Žlutava, zaměstnanci úřadu, návštěvníci úřadu
Popis projektu	Projekt zahrnuje komplexní rekonstrukci budovy obecního úřadu, která je klíčovou veřejnou budovou v obci. Plánované práce zahrnují opravu střechy a komínu, výměnu radiátorů, podlahových krytin a elektroinstalace, rekonstrukci vnitřních prostor včetně suterénu. Důležitou součástí je zpřístupnění objektu pro imobilní osoby, tedy bezbariérový přístup, a instalace obnovitelných zdrojů energie ve formě fotovoltaických panelů.
Přínosy	Zvýšení komfortu a bezpečnosti návštěvníků i zaměstnanců úřadu, zlepšení energetické efektivity, zajištění bezbariérového přístupu pro osoby se zdravotním omezením, modernizace a zatraktivnění veřejné budovy v obci
Rizika	Nedostatek finančních prostředků z dotací, zpoždění ve stavebních pracích kvůli nepředvídatelným technickým problémům
Termín realizace	2026
Odhadovaná částka	4 000 000 Kč
Možný způsob financování	70 % (2 800 000 Kč) dotace Zlínského kraje a 30 % (1 200 000 Kč) z vlastních zdrojů obce

(Zdroj: Vlastní zpracování, 2025)

Shrnutí

Výběr konkrétních projektů byl úzce svázán s tím, co bylo nejvíce akcentováno v rozhovorech – výstavba ČOV, potřeba komunitního centra, modernizace veřejných budov či podpora sportovní infrastruktury. Katalog je tak zpracován s cílem poskytnout obci ucelený návrh konkrétních investičních kroků, které mohou být v budoucnu realizovány v návaznosti na možnosti rozpočtu i dostupné dotační tituly.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zaměřila na komplexní zhodnocení rozvojového potenciálu obce Žlutava prostřednictvím analytického a návrhového přístupu. Na základě detailního rozboru demografických, ekonomických, sociálních, infrastrukturních a environmentálních charakteristik obce byly identifikovány klíčové silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby, které byly dále promítnuty do SWOT analýzy.

Součástí výzkumu byly také řízené rozhovory se zástupci vedení obce, místních spolků a podnikatelského sektoru. Tyto rozhovory významně přispěly k hlubšímu porozumění aktuálním problémům i rozvojovým prioritám, které vnímají samotní obyvatelé a aktéři veřejného života. Mezi nejčastěji zmiňované potřeby patřila výstavba čistírny odpadních vod, rozvoj technické infrastruktury, podpora komunitního života, zlepšení dostupnosti služeb a stabilizace mladých rodin.

Na základě výsledků analýz a zpětné vazby z rozhovorů byl zpracován Katalog projektů, který představuje návrhovou část práce. Obsahuje konkrétní projektové záměry, které odrážejí reálné potřeby a možnosti obce. Jedná se např. o výstavbu ČOV, komunitního centra, přístavbu šaten v sokolovně nebo rekonstrukci budovy obecního úřadu.

Výstupy práce mohou sloužit jako podklad pro strategické plánování obce Žlutava a pro její rozhodování v rámci rozvojových investic i čerpání dotačních prostředků. Dále mohou posloužit jako nástroj pro komunikaci s občany a partnery na úrovni mikroregionu a MAS.

Celkově lze říci, že obec Žlutava má dobré předpoklady pro další rozvoj – ať už díky své poloze, aktivnímu spolkovému životu nebo zájmu obyvatel o dění v obci. Klíčové bude pokračovat v cílených investicích, zapojování občanů do plánovacích procesů a udržení rovnováhy mezi rozvojem a zachováním jedinečného venkovského charakteru obce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

BRISTOW, Gillian a HEALY, Adrian (ed.), 2020. *Handbook on regional economic resilience*. Cheltenham, UK: Edward Elgar. ISBN 978-1-78536-085-5.

BRYSON, John M., c2011. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. Bryson on strategic planning. San Francisco: Jossey-Bass. ISBN 978-0-470-39251-5.

HENDRYCH, Dušan, 2016. *Správní právo: obecná část*. 9. vydání. Academia iuris. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-624-1.

HORIZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír, 2013. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-459-6.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a PEKOVÁ, Jitka, 2012. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-910-4.

KÁŇA, Pavel a KALOUSKOVÁ, Petra, 2019. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium na středních a vyšších odborných školách*. 5. aktualizované vydání. Ostrava: Montanex. ISBN 978-80-7225-465-1.

KOPECKÝ, Martin, 2019. *Správní právo: obecná část*. Právnické učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-727-9.

KRBOVÁ, Jana, 2016. *Strategické plánování ve veřejné správě*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-587-1.

KRBOVÁ, Jana, 2017. *Moderní management ve veřejné správě: nové, inovativní a kreativní přístupy v managementu veřejné správy: výzvy a možnosti*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-744-8.

LOCHMANNOVÁ, Alena, 2017. *Veřejná správa: základy veřejné správy*. Prostějov: Computer Media. ISBN 978-80-7402-295-1.

PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Manažer. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5256-3.

PAVLÍK, Marek; ŠIMKA, Karel; POSTRÁNECKÝ, Josef a POMAHAČ, Richard, 2020. *Moderní veřejná správa: zvyšování kvality veřejné správy, dobrá praxe a trendy*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-048-9.

PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-614-1.

POSPÍŠIL, Richard, 2013. *Veřejná ekonomika: současnost a perspektiva*. Praha]: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-112-3.

POSPÍŠIL, Richard a ŽUFAN, Pavel, 2019. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Průhonice: Professional Publishing. ISBN 978-80-88260-32-5.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Finance. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie, 2015. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7478-967-0.

STARLING, Grover, c2011. *Managing the public sector*. 9th ed. International edition. Boston: Wadsworth Cengage Learning. ISBN 978-1-4390-8145-7.

SVOBODA, František, 2017. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-35-4.

Internetové zdroje

Metodika tvorby programu rozvoje obce, 2014. Online. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Obce pro. Dostupné z: https://www.obcepro.cz/data/metodika_tvorby_pro.pdf. [cit. 2025-05-19].

SEZNAM.CZ a.s., 2025. *Mapy.cz: základní mapa obce Žlutava*. Online. Dostupné z: <https://mapy.com/cs/zakladni?source=muni&id=3108&ds=1&x=17.4835905&y=49.2025013&z=13>. [cit. 2025-05-19].

DATAWRAPPER. *OpenStreetMap contributors*. Online. Dostupné z: <https://www.datawrapper.de/>. [cit. 2025-05-19].

SPOLEK PRO PODPORU MÍSTNÍCH INICIATIV CHŘIBY, 2025. *Spolek Chřiby*. Online. Dostupné z: <http://www.chribymikroregion.cz/index.php?nid=8104&lid=cs&oid=1500070>. [cit. 2025-05-19].

O Euroregione BBK. Online. Euroregion Bílé-Biele Karpaty. Dostupné z: [Euroregión Bílé-Biele Karpaty](#). [cit. 2025-05-19].

Úvod. Online. Sdružení měst a obcí Východní Moravy Dostupné z: <https://www.zlinsky-kraj.cz/Uvod.aspx>. [cit. 2025-05-19].

O nás. Online. Místní akční skupina Severní Chřibý a Pomoraví. Dostupné z: <https://www.masschp.cz/o%2Dnas/ms-2109/p1=2109>. [cit. 2025-05-19].

Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu. Online. DSO Zlínského kraje, 2025. Dostupné z: <https://www.batacanal.cz/o-nas/dso-zlk.html>. [cit. 2025-05-19].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, vlastní výběr, 2014-2024. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>. [cit. 2025-05-19].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2021. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=34055&u=__VUZEMI__100__3131#. [cit. 2025-05-19].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2021. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=34055&u=__VUZEMI__43__586013#. [cit. 2025-05-19].

Aktuální populační vývoj v kostce. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>. [cit. 2025-05-19].

Český statistický úřad, Veřejná databáze, 2021. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=34055&u=__VUZEMI__97__19#w=. [cit. 2025-05-19].

Český statistický úřad, Ekonomická aktivita sčítané osoby, 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl2.czso.cz/iSMS/ukazdet.jsp?fnazev=aktivita&froz=0&fid=2384>. [cit. 2025-05-19].

Podíl nezaměstnaných osob v kraji ke konci roku 2023 mírně vzrostl. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/jhc/podil-nezamestnanych-osob-v-kraji-ke-konci-roku-2023-mirne-vzrostl>. [cit. 2025-05-19].

SANDRIA, s.r.o., 2025. Online. SANDRIA spol. s.r.o. Dostupné z: <https://www.sandria.cz/>. [cit. 2025-05-19].

SANDRIA s r.o., detail subjektu v Registru ekonomických subjektů, 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/res/detail?ico=46971491>. [cit. 2025-05-19].

SANDRIA, s.r.o., výkaz zisků a ztrát, 2021. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR, 2025. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=71970794&subjektId=566302&spis=694754>. [cit. 2025-05-19].

Agrocorp Agri, s.r.o., detail subjektu v Registru ekonomických subjektů., 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/res/detail?ico=02984377>. [cit. 2025-05-19].

Agrocorp Agri, s.r.o., účetní závěrka, 2022. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR, 2025. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=77688508&subjektId=866081&spis=760811>. [cit. 2025-05-19].

Kamenolom Žlutava. Online. Kamenolom Žlutava, s.r.o. Dostupné z: https://kamenolom-zlutava.cz/?utm_source=search.seznam.cz&utm_medium=ppd&utm_content=hledani&utm_term=KAMENOLOM%20%C5%BDLUTAVA&utm_campaign=firmy.cz-608775. [cit. 2025-05-19].

Kamenolom Žlutava, s.r.o., detail subjektu v registru ekonomických subjektů., 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/res/detail?ico=25500929>. [cit. 2025-05-19].

Účetní závěrka, rozvaha, výkaz, 2021. Online. MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR, 2025. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=73380156&subjektId=315004&spis=713257>. [cit. 2025-05-19].

O nás. Online. Tomiva servis, s.r.o. Dostupné z: <https://tomiva-servis-s-r-o-9.webnode.cz/o-nas/>. [cit. 2025-05-19].

Tomiva servis s.r.o., detail subjektu v registru ekonomických subjektů., 2025. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/res/detail?ico=07013841>. [cit. 2025-05-19].

O nás. Online. FOR JOB PROTECT, s.r.o. Dostupné z: <https://forjobprotect.cz/o-nas/>. [cit. 2025-05-19].

FOR JOB PROTECT s.r.o., detail subjektu v Registru ekonomických subjektů. Online. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/res/detail?ico=25594681>. [cit. 2025-05-19].

Závěrka 2021. Online. Ministerstvo spravedlnosti ČR. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/content/download?id=da1d300d3ccb4c29b00c2b0145507c8b>. [cit. 2025-05-23].

Služby. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/obec-608/firmy-sluzby-2/>. [cit. 2025-05-19].

SK Žlutava. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/organizace-1/spolky-sdruzeni/sk-zlutava/>. [cit. 2025-05-19].

Český svaz včelařů. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/organizace-1/spolky-sdruzeni/cesky-svaz-vcelaru/>. [cit. 2025-05-19].

Úplná aktualizace RURÚ pro ORP Otrokovice 2024. Online. Město Otrokovice, 2025. Dostupné z: https://www.otrokovice.cz/assets/File.ashx?id_org=11673&id_dokumenty=29131. [cit. 2025-05-19].

Základní škola. Online. Mateřská a základní škola Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zsolutava.cz/zakladni-skola/>. [cit. 2025-05-19].

Spolupráce a projekty. Online. Mateřská a základní škola Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zsolutava.cz/hlavni-stranka/spoluprace-projekty/>. [cit. 2025-05-19].

Výroční správa 2021-2022. Online. ZŠ a MŠ Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zsolutava.cz/modules/file_storage/download.php?file=eb6a362c%7C119. [cit. 2025-05-19].

Výroční správa 2022-2023. Online. ZŠ a MŠ Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zsolutava.cz/modules/file_storage/download.php?file=5bb49b80%7C127. [cit. 2025-05-19].

Výroční správa 2023-2024. Online. ZŠ a MŠ Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zsolutava.cz/modules/file_storage/download.php?file=5064c35e%7C140. [cit. 2025-05-19].

Knihovna. Online. Místní knihovna ve Žlutavě. Dostupné z: https://www.zlutava.knihovna.cz/?utm_source=search.seznam.cz&utm_medium=ppd&utm_content=hledani&utm_term=knihovna%20%c5%bdlutava&utm_campaign=firmy.cz-2638834. [cit. 2025-05-19].

Stezky branou do Chřibů. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/obec-608/zajimavosti-zlutavy-1/stezky-branou-do-chribu/>. [cit. 2025-05-19].

Po Žlutavských vyhlídkách. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/obec-608/zajimavosti-zlutavy-1/ns-po-zlutavskych-vyhlidkach/>. [cit. 2025-05-19].

Areál Dubník. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/obec-608/areal-dubnik/>. [cit. 2025-05-19].

Žlutavská rokle. Online. Motokros-zlutava z.s. Dostupné z: <https://www.motokros-zlutava.cz/clanky/zlutavska-rokle.html>. [cit. 2025-05-19].

Textová část ÚP Žlutava. Online. Město Otrokovice, 2025. Dostupné z: https://otrokovice.cz/assets/File.ashx?id_org=11673&id_dokumenty=10888. [cit. 2025-05-19].

Odpadové centrum. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/obec-608/odpad-centrum/>. [cit. 2025-05-19].

VISOH, environmentální report, 2023. Online. Ministerstvo životního prostředí ČR. Dostupné z: <https://visoh2.mzp.cz/Portal/Report/Index/6ceefc55a8654b93b187413ceaa9d99a>. [cit. 2025-05-19].

Sčítání dopravy 2020, mapa intenzit dopravy, 2020. Online. Ředitelství silnic a dálnic. Dostupné z: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/pages/map/default.aspx. [cit. 2025-05-19].

Vyhledávač spojení, 2025. Online. IDOS. CZ. Dostupné z: <https://idos.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/?f=%C5%BDlutava&fc=1&t=Zl%C3%A4n,N%C3%A1m.Pr%C3%A1ce&tc=200003>. [cit. 2025-05-19].

Certifikát environmentálního vyúčtování. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/135cs_5.pdf&original=Certifik

%C3%A1t%20Enviroment%C3%A1ln%C3%ADho%20vy%C3%BA%C4%8Dtov%C3%A1n%C3%AD.pdf. [cit. 2025-05-19].

Osvědčení o environmentálním vyúčtování, 2023. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/135cs_3.pdf&original=envvyuctovani_osvedceni.pdf. [cit. 2025-05-19].

Zastupitelstvo obce. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: <https://www.zlutava.cz/urad/zastupitelstvo-obce/>. [cit. 2025-05-19].

Monitor Státní pokladna, Obec Žlutava 2019. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284734/prehled?rad=t&obdobi=1912>. [cit. 2025-05-19].

Monitor Státní pokladna, Obec Žlutava 2020. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284734/prehled?rad=t&obdobi=2012>. [cit. 2025-05-19].

Monitor Státní pokladna, Obec Žlutava 2021. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284734/prehled?rad=t&obdobi=2112>. [cit. 2025-05-19].

Monitor Státní pokladna, Obec Žlutava 2022. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284734/prehled?rad=t&obdobi=2212>. [cit. 2025-05-19].

Monitor Státní pokladna, Obec Žlutava 2023. Online. Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/ucetni-jednotka/00284734/prehled?rad=t&obdobi=2312>. [cit. 2025-05-19].

Plán obnovy a financování kanalizací v majetku obce. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/418cs_4.pdf&original=Pl%C3%A1n%20obnovy%20a%20finacov%C3%A1n%C3%AD%20kanalizac%C3%AD%20v%20majetku%20obce.pdf. [cit. 2025-05-19].

Územní plán obce Žlutava, srovnávací znění textové části ve znění změny č. 2. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/787cs_30.pdf&original=P%C5%99%C3%ADloha+%C4%8D+5+-+Srovn%C3%A1vac%C3%AD+zn%C4%9Bn%C3%AD+textov%C3%A9+%C4%8D%C

3%A1sti+%C3%A9Azemn%C3%ADho+pl%C3%A1nu+%C5%BDlutava+ve+zn%C4%9Bn%C3%AD+zm%C4%9Bny+%C4%8D+2.pdf. [cit. 2025-05-19].

Usnesení ze 26. zasedání Zastupitelstva obce Žlutava dne 29. 1. 2025. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné

z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah1060_1.pdf&original=USNESEN%C3%8D%20z%2026%20ZO%2029.1.2025.pdf. [cit. 2025-05-19].

Příloha č. 6-3 – Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací – předpokládaný právní stav po změně. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné

z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/787cs_33.pdf&original=P%C5%99%C3%ADloha+%C4%8D+6-3+-+V%C3%BDkres+ve%C5%99ejn%C4%9B+prosp%C4%9B%C5%A1n%C3%BDch+staveb%2C+opat%C5%99en%C3%AD+a+asanac%C3%AD+-+p%C5%99edpokl%C3%A1dan%C3%BD+pr%C3%A1vn%C3%AD+stav+po+zm%C4%9Bn%C4%9B.pdf. [cit. 2025-05-19].

Změna č. 3 Územního plánu Žlutava, návrh opatření obecné povahy. Online. Obec Žlutava, 2025) Dostupné

z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/uredni_deska/obsah1000_9.pdf&original=priloha_1345822676_1_N%C3%A1vrh_opat%C5%99en%C3%AD_obecn%C3%A9_povahy_-Zm%C4%9Bna_%C4%8D.3_%C3%A9Azemn%C3%ADho_pl%C3%A1nu_%C5%BDlutava-2.pdf. [cit. 2025-05-19].

Problémy k řešení v ÚPD 2024. Online. Město Otrokovice, 2025. Dostupné z: https://www.otrokovice.cz/assets/File.ashx?id_org=11673&id_dokumenty=29132. [cit. 2025-05-19].

Program rozvoje obce 2023-2026. Online. Obec Žlutava, 2025. Dostupné z: https://www.zlutava.cz/e_download.php?file=data/editor/734cs_3.pdf&original=Program%20rozvoje%20obce%202023-26.pdf. [cit. 2025-05-19].

Nepublikovaný dokument

KOUTNÝ, Alois, 1985. *Vyprávění o Žlutavě*. Žlutava: Místní národní výbor Žlutava.

Legislativní prameny

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha: AION CS, částka 1. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>. [cit. 2025-05-19].

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha: AION CS, částka 38. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>. [cit. 2025-05-19].

ČESKO, 2000. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Online. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Praha: AION CS, částka 74. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>. [cit. 2025-05-19].

Další zdroje

Interní podklady obce Žlutava

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 SWOT analýza.....	32
Obrázek 2 Poloha obce v rámci ČR.....	34
Obrázek 3 Poloha obce v rámci Zlínského kraje	35
Obrázek 4 Vývoj počtu obyvatel obce Žlutava v letech 2013-2024.....	38
Obrázek 5 Srovnání vývoje počtu obyvatel v obcích v letech 2014-2014.....	40
Obrázek 6 Počet obyvatel dle pohlaví 2023 v obci Žlutava	41
Obrázek 7 Srovnání indexu stáří mezi obcemi v letech 2014-2023	43
Obrázek 8 Vzdělanostní struktura obyvatelstva obce Žlutava v roce 2021	44
Obrázek 9 Nezaměstnanost v obci Žlutava v letech 2014-2023	47
Obrázek 10 Podíl nezaměstnaných v porovnání s obcemi v letech 2014-2023.....	48
Obrázek 11 Rozdělení ekonomických subjektů v obci Žlutava dle CZ-NACE 2024	49
Obrázek 12 Vývoj produkce a separace odpadů v obci Žlutava v letech 2021-2023	63
Obrázek 13 Srovnání obcí v rámci produkce komunálního odpadu v letech 2021-2023	64
Obrázek 14 Mapa dopravního napojení obce Žlutava	66
Obrázek 15 Rozdělení plochy území obce Žlutava v roce 2024.....	68
Obrázek 16 Srovnání obcí v rámci účinnosti separace za rok 2023	69
Obrázek 17 Složení správy obce v rámci období 2022-2026	70
Obrázek 18 Porovnání schválených a skutečných rozpočtových příjmů obce Žlutava v období 2019-2023	73
Obrázek 19 Porovnání schválených a skutečných rozpočtových výdajů obce Žlutava v období 2019-2023	75
Obrázek 20 Vývoj salda v obci Žlutava v letech 2019-2023	75

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Dělení samosprávy.....	18
Tabulka 2 Pohyb obyvatelstva obce Žlutava v letech 2014-2023	39
Tabulka 3 Věková struktura obyvatelstva obce Žlutava v letech 2014-2023	42
Tabulka 4 Index stáří obyvatelstva v obci Žlutava v letech 2014-2023	42
Tabulka 5 Průměrný věk obyvatelstva v obci Žlutava v letech 2014-2023.....	43
Tabulka 6 Ekonomická aktivita obyvatelstva obce Žlutava v roce 2021	46
Tabulka 7 Struktura ekonomických subjektů v obci Žlutava za rok 2023	48
Tabulka 8 Malí podnikatelé v obci Žlutava	52
Tabulka 9 Srovnání počtu dokončených bytů s obcí Žlutava v letech 2014-2022	55
Tabulka 10 Naplnění kapacit v ZŠ a MŠ Žlutava za vybrané školní roky	56
Tabulka 11 Pořádané společenské akce v obci Žlutava za rok 2023	59
Tabulka 12 Srovnání dojezdových časů a vzdálenosti v rámci obce Žlutava	66
Tabulka 13 Složení rozpočtových příjmů obce Žlutava v letech 2019-2024	71
Tabulka 14 Složení rozpočtových výdajů obce Žlutava v letech 2019-2023	73
Tabulka 15 Rozdělení rozpočtových výdajů v tis. dle odvětví 2019-2023	74
Tabulka 16 Řízené rozhovory: Otázka č. 1	77
Tabulka 17 Řízené rozhovory: Otázka č. 2.....	78
Tabulka 18 Řízené rozhovory: Otázka č. 3.....	79
Tabulka 19 Řízené rozhovory: Otázka č. 4.....	80
Tabulka 20 Řízené rozhovory: Otázka č. 5.....	81
Tabulka 21 Řízené rozhovory: Otázka č. 6.....	81
Tabulka 22 Řízené rozhovory: otázka č. 7	82
Tabulka 23 Řízené rozhovory: Otázka č. 8.....	83
Tabulka 24 Řízené rozhovory: Otázka č. 9.....	83
Tabulka 25 SWOT analýza obce Žlutava	85
Tabulka 26 Projekt č. 1	97
Tabulka 27 Projekt č. 2	98
Tabulka 28 Projekt č. 3	99
Tabulka 29 Projekt č.4	100

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	Procento
§	paragraf
A kol.	A kolektiv
A. s.	Akciová společnost
Apod	A podobně
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DDM	Dům dětí a mládeže
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FC	Football Club
IDOS	Informační dopravní systém
Ing.	Inženýr
IROP	Integrovaný regionální operační program
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
Kč	koruny
kWh	kilowatthodina
MAS	Místní akční skupina
MHD	Městská hromadná doprava
Mil.	miliony
MŠ	Mateřská škola
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NACE	Klasifikace ekonomických činností
Např.	například

NUTS	Územní statistické jednotky EU
OPŽP	Operační program Životního prostředí
ORP	Obec s rozšířenou působností
Ph.D.	Doktor
Popř.	Popřípadě
PPSK	Plasty, papír, sklo, kovy (kategorie tříděného odpadu)
PRVKZK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje
S.	Strana
Sb.	Sbírka zákonů
SFŽP	Státní fond Životního prostředí
SK	Sportovní klub
s.r.o.	Společnost s ručeným omezeným
SWOT	Analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb
t	Tuna
t CO ₂ ekv.	Tuny ekvivalentu oxidu uhličitého
TJ	Tělovýchovná jednota
tis.	tisíce
tj.	tj.
tzn.	To znamená
ZŠ	Základní škola

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Seznam otázek použitých při řízených rozhovorech s vybranými zástupci obce

PŘÍLOHA P I: SEZNAM OTÁZEK PRO ŘÍZENÉ ROZHOVORY

Otázky

1. V jakých oblastech v obci vidíte největší potenciál pro rozvoj?
2. Co považujete v obci za největší problém? Popř. jak se v současnosti daný problém řeší?
3. Kterých top 5 oblastí považujete za nejdůležitější pro budoucí rozvoj?
4. Jak si představujete, že by obec měla vypadat v horizontu 5-10 let? Popř. jaké konkrétní změny, záměry nebo investice by podle vás měly být do té doby realizovány?
5. Vnímáte dostatečné zapojení obyvatel do rozhodovacích procesů v obci? Pokud ne, jak by se to dalo zlepšit?
6. Jak hodnotíte celkovou kvalitu života v obci z hlediska dostupnosti služeb a v rámci kulturního a společenského dění?
7. Které investice či projekty obce hodnotíte za nejprínosnější?
8. Jak hodnotíte situaci obce v rámci spolupráce s okolními obcemi, mikroregion či MAS?
9. Co by obec mohla zlepšit v komunikaci se spolky, firmami či občany?